

Forvaltningsplan Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde

Kolofon

Utførende institusjon

Nordkvaløya – Rebbenesøya verneområdestyre
Nordkvaløya – Rebbenesøya verneområdestyre

Kontaktperson

Verneområdeforvalter Oddrun Merete Skjemstad

Publikasjonsnummer

1

År

2017

Sidetall

[Tekst]

Opplag

1.

Utgiver

Nordkvaløya-Rebbenesøya verneområdestyre

Forfatter(e)

Nordkvaløya – Rebbenesøya verneområdestyre

Tittel – norsk og engelsk

Forvaltningsplan Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde.
Management plan for Nordkvaløya – Rebbenesøya Conservation area

Sammendrag – summary

Forvaltningsplanen for Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapvernområde er en utdyping og presisering av hvordan forskriften skal praktiseres. Planen gir en oversikt over gjeldende regelverk og verneverdier i parken. Planen går også gjennom de ulike brukerinteressene i området. Planen gir videre konkrete retningslinjer for de ulike brukergruppene. Planen er først og fremst et arbeidsverktøy for verneområdestyret og skal gi økt forutsigbarhet for brukerne av området.

Forsidefoto

Fuglbergvika, ©Tine Marie Hagelin

Forord

Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde ble vedtatt vernet av Kongen i statsråd 4. juni 2004. Landskapsvernområdet er en del av verneplanen for kystregionen for Troms fylke. Verneområdet dekker et areal på 286 193 dekar, hvorav 146 391 er sjøareal.

Formålet med verneplanen for kystregionen i Troms er å bevare et utvalg av natur- og kulturverdier på kysten av Troms fylke. Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde er valgt ut for å bevare et større, sammenhengende kystområde som er representativt for kystnaturen i Troms. Området har godt utviklede kvartærgeologiske landskapselementer og spor av rike kulturtradisjoner helt fra steinalder og frem til i dag.

Verneforskriften for Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde (vedlagt) er rammen for forvaltningen av området. Det er likevel et visst rom for skjønn. I den daglige og praktiske forvaltningen er det derfor behov for en forvaltningsplan som utdyper og konkretiserer verneforskriften. Planen er et arbeidsverktøy for verneområdestyret, og vil også gi en viss forutsigbarhet for rettighetshavere og brukere av området. Det er i planen formulert forvaltningsutfordringer og forvaltningsmål som skal være de overordnede retningslinjer for forvaltningen.

Verneområdestyret for Nordkvaløya- Rebbernesøya landskapsvernområde er ansvarlig for utarbeidelse av forslag til forvaltningsplan for landskapsvernområdet, og meldte oppstart av planarbeidet i mai 2013. Forslag til forvaltningsplan ble sendt på høring høsten 2016. Høringsforslaget ble sendt til samtlige grunneiere, lag, foreninger og aktuelle sektormyndigheter. I høringsperioden ble det holdt et åpent informasjonsmøte på Skogsfjordvatnet grendehus. Innspill fra høringsrunden er vurdert og tatt hensyn til i planen. Utkast til plan ble sendt til Miljødirektoratet for vedtak i Januar 2017. Verneområdestyret fikk endelig godkjenning av planen fra Miljødirektoratet 3. oktober 2017. Verneområdestyret for Nordkvaløya-Rebbernesøya verneområdestyre vedtok planen på møte, 23. November 2017. Besøksstrategien og bevaringsmål vil bli publisert senere som vedlegg til forvaltningsplanen.

Hansnes, november 2017

Mona Pedersen

Styreleder

Nordkvaløya-Rebbernesøya verneområdestyre

Innhold

1 Forord.....	3
1. Innledning	6
1.1 Verneprosess, bakgrunn for vernet.....	6
1.2 Vern av Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde.....	8
1.3 Geografiske data	9
1.4 Hensikten med en forvaltningsplan	9
1.5 Viktige begreper i forvaltningsplanen	10
1.6 Forvaltningsmyndigheter	12
2. Lovverk og juridiske rammer	12
2.1 Verneforskriften	12
2.2 Naturmangfoldloven	14
2.2.1 Forvaltningsplan og vurdering etter naturmangfoldlovens kapittel II.....	16
2.3 Generelle retningslinjer for saksbehandling	18
3. Naturkvaliteter og områdebeskrivelse.....	19
3.1 Beskrivelse av området - kunnskapsgrunnet.....	20
3.1.1 Historikk	20
3.1.2 Landskap:.....	22
3.1.3 Kulturlandskap og vegetasjon.....	24
3.1.4 Geologi:.....	26
3.1.5 Kulturminner og kulturmiljø:	28
3.1.6 Biologisk mangfold	31
4. Forvaltningsutfordringer.....	33
4.1 Generelle forvaltningsmål for Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde.....	34
4.2 Trusler mot verneverdiene	34
4.3 Bevaringsmål.....	37
5. Brukerinteresser.....	38
5.1 Status bebyggelse – fritidsboliger	38
5.2 Mål og utfordringer for bebyggelsen	39
5.3 Bygg	40

5.3.1 Vedlikehold.....	40
5.3.2 Ombygging av eksisterende bygninger.....	41
5.3.3 Omdisponering av eksisterende bygninger.....	42
5.3.4 Nybygg, § 5 pkt. 4 og 5.....	43
5.3.5 Riving av bygninger.....	47
5.4 Havbruksvirksomhet.....	47
5.5 Fiskeri.....	48
5.6 Reindrift.....	49
5.7 Landbruk – beitebruk.....	51
5.8 Motorisert ferdsel.....	54
5.9 Kraftlinjer.....	56
5.10 Kystverkets anlegg.....	57
6. Friluftsliv – ferdsel- besøksforvaltning.....	58
6.1 Informasjon.....	62
7. Naturovervåking – oppsyn.....	64
8. Skjøtsel og tiltak.....	65
Litteraturliste.....	66
Vedlegg.....	67

Vedlegg:
[1. vedlegg 1]

1. Innledning

1.1 Verneprosess, bakgrunn for vernet

I St.meld. nr. 68 (1980-81) *Vern av norsk natur*, er det lagt vekt på at det skal sikres et representativt utvalg av variasjonsbredden i norsk natur. Gjennom sin behandling av meldingen vedtok Stortinget gjennomføring av fylkesvise, tematiske verneplaner for våtmarker, myr, sjøfugl og edelløvskog. Dette har senere blitt bekreftet av Stortinget bl.a. gjennom behandlingen av St. meld. Nr. 58 (1996-97) *Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling*, der det ble påpekt at oppretting av spesielle verneområder med hjemmel i naturvernloven fremdeles skal være en bærebjelke i arbeidet med å sikre det biologiske mangfoldet i Norge. Verneplanen for kystregionen er også en følge av St. meld nr. 25 *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand* og de forutgående meldinger med samme tittel, samt St. meld nr. 62.

I NOU 1986:13 I ny *landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder*, vedtatt av Stortinget i 1993, jfr. St.meld. nr. 62 (1991-1992), *beskrives* lokaliteten Rebbenesøy. Avgrensingen som da gjaldt var veldig lik utstrekningen av det området som nå er vernet som landskapsvernområde, men omfattet i tillegg Sandøya, Risøya og Sør-Fugløya med et stort fuglefjell. Lokaliteten ble beskrevet slik:

«Området består av en rekke større og mindre øyer på en kyststrekning som er ca. 5 mil lang. Havområdet utenfor er grunt. Det er en rekke strømførende sund mellom øyene. Berggrunnen er prekambriske granitter. Det finnes bredrandavsetninger eldre enn 13.000 år (Nordkvaløya), spor etter en kalkglasiasjon, strandlinjefenomener, strandlinjefenomener, strandvoller og sanddynefelt.

På de større øyene finnes noe bjørkeskog. Ellers finner vi kysthei, beitebakker, rasmark, sanddynevegetasjon, strandeng, tangvoller, strandberg og enkelte øyer med ekstrem fuglegjødset vegetasjon.

De viktigste fuglelokalitetene er Sør-Fugløya (fuglefjell med bl.a. 40.000 hekkende par lunde), Risøya (toppskarv, teist og andre sjøfugler) og Flatvær (storskarv). Det finnes flere kjente yngleplasser for steinkobbe i området.

Mesteparten av området har tidligere hatt bosetting. Det bor nå folk bare på Risøya og Sandøya. Området er rikt på kulturminner. Det mest kjente er tuftene etter kirke og fiskevær på Sandøya i middelalderen.»

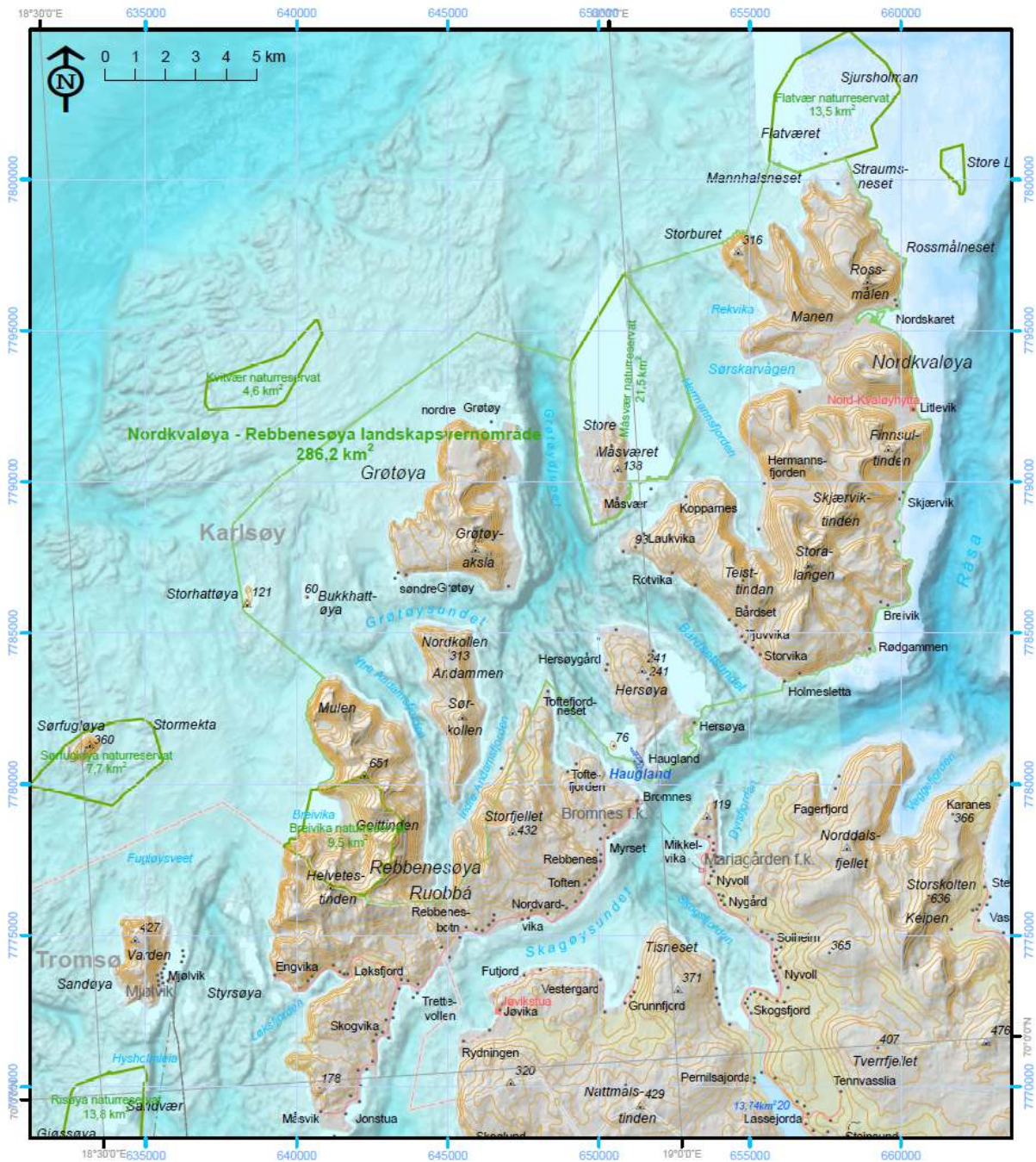
Stortingsmeldingen *Ny landsplan for nasjonalparker og andre store verneområder i Norge* (St.meld. nr. 62, 1991-1992) refererer til høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Troms:

«Fylkesmannen i Troms viser til at området allerede i 1970-årene ble lansert som «kystens nasjonalpark». Av hensyn til primærnæringen mener fylkesmannen, i likhet med SNR, at området i hovedsak bør legges ut som landskapsvernområde. Tilpasning mellom verne- og næringsinteresser vil skje gjennom den senere detaljplanleggingen av verneforslaget.»

I utkast til verneplan for kystregionen i Troms fylke (Jacobsen m.fl. 1996) foreslås et større område i Karlsøy kommune som landskapsvernområde omfattet nordre del av Rebbenesøya, Sandøya, Hersøya, Andammen, Grøtøya og Nordkvaløya. Den faglige delen for områdene i Nord Troms (Mølster m.fl) har generelle beskrivelser av plantelivet i alle foreslåtte verneområder. Innenfor det foreslåtte landskapsvernområdet blir strandengområdet i Nordskarvågen på Nordkvaløya trukket frem spesielt, samt sanddynene i Fuglebergvika og en tangvoll i Rekvika på samme øy. Sandøya ble tatt ut av verneforslaget.

1.2 Vern av Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde

4. juni 2004 ble Nordkvaløya – Rebbenesøy landskapsvernområde vedtatt opprettet med sine nåværende grenser:

Kart: Statens kartverk

1.3 Geografiske data

Verneområdet dekker et areal på 286.193 dekar, hvorav 146.391 er sjøareal. Hele landskapsvernområde er i privat eie. Karlsøy kommune eier noen eiendommer i verneområdet.

16/1, 16/2, 16/3, 16/4, 16/5, 16/6, 16/7, 16/8, 16/9, 16/10, 16/11, 16/12, 17/1, 17/2, 17/5, 18/1, 18/2, 19/4, 20/1, 21/1, 21/2, 22/1, 22/2, 22/3, 22/4, 23/1, 23/2, 23/3, 24/1, 24/2, 24/3, 24/4, 25/1, 25/2, 25/3, 25/4, 25/5, 25/6, 25/7, 25/8, 25/9, 25/10, 26/1, 26/2, 26/3, 26/4, 26/5, 26/6, 26/7, 26/8, 26/9, 26/10, 26/11, 27/1, 27/2, 27/3, 27/4, 27/5, 27/6, 27/7, 27/8, 27/9, 27/10, 27/11, 27/12, 27/13, 27/14, 27/15, 27/16, 27/17, 28/1, 28/2, 28/3, 29/1, 29/2, 29/3, 29/4, 29/5, 29/6, 29/7, 29/8, 29/9, 29/10, 29/11, 30/1 og 31/1.

1.4 Hensikten med en forvaltningsplan

En forvaltningsplan skal sikre en enhetlig forvaltning av verneområdet ved å gi konkrete

Retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel og tilrettelegging. En forvaltningsplan skal utarbeides innenfor rammen av de restriksjoner som er satt i verneforskriften. Det kan ikke utformes retningslinjer i en forvaltningsplan som er i strid med vernebestemmelsene. Det kan f.eks. derfor ikke fastsettes nye plikter eller forbud gjennom forvaltningsplanen enn det som allerede følger av verneforskriften, men det kan gis retningslinjer for hvordan forskriftene skal praktiseres f.eks. ved søknader om aktivitet og tiltak i området. I den praktiske og daglige forvaltningen av de store verneområdene er det behov for en utdyping eller presisering av verneforskriftene, dvs. en plan som inneholder mer detaljerte og konkrete "kjøreregler" eller retningslinjer. Særlig for verneområder med mange og sterke brukerinteresser er det behov for å utarbeide forvaltningsplaner.

Mens verneforskriftene for verneområdene er juridisk bindende, har forvaltningsplanen en retningsgivende og veiledende funksjon. På de punktene i verneforskriften hvor det konkret vises til forvaltningsplanen, vil forvaltningsplanen derimot være juridisk bindende.

Noe som også er viktig er at forvaltningsplanen vil gi økt forutsigbarhet for brukerne av området og andre i spørsmål knyttet til forvaltningen av verneforskriften.

Forvaltningsplaner for nasjonalparker og større landskapsvernområder godkjennes av Miljødirektoratet.

Formålet med forvaltningsplanen er:

- Innenfor rammen av verneforskriften skal planen gi utfyllende retningslinjer for forvaltningsmyndigheten for å sikre en forvaltning som ivaretar verneformålene på lang sikt.
- Planen skal bidra til å forenkle forvaltningen av området.
- Planen skal bidra til langsiktige strategier for å bevare verneverdiene i området.
- Planen skal gi en bakgrunn og forståelse for en eventuell differensiert forvaltning og avveining innenfor verneområdet.
- Planen skal bidra til en helhetlig og konsekvent forvaltning av området som gir forutsigbarhet for brukerne og grunneierne i forhold til hva som kan tillates i områdene.

Forvaltningsplaner skal normalt gjelde i 10 år for så å revideres etter en evaluering. Dersom det er behov for revisjon før denne tiden, kan det være aktuelt at planen revideres før det er gått 10 år. Det tas utgangspunkt i at denne planen skal vare til 2027.

1.5 Viktige begreper i forvaltningsplanen

Nedenfor følger definisjoner av enkelte viktige begreper i forvaltningsplanen:

Forvaltningsmål er et samlebegrep for alle målsettinger knyttet til et verneområde. Dette kan for eksempel være verdier/kvaliteter knyttet til areal, biologisk mangfold og naturtyper eller interesser knyttet til friluftsliv, brukerinteresser og næringsinteresser.

Bevaringsmål definerer den tilstanden en ønsker en naturkvalitet i verneområdet skal ha.

Bevaringsmål skal være målbare. Det vil si at de skal presiseres gjennom mål for areal, nødvendige strukturer/prosesser og/eller forekomst av bestemte arter osv. Bevaringsmål er en presisering av forvaltningsmål knyttet til naturkvaliteter.

Naturkvalitet er naturtyper, arter, geologi og landskap som skal bevares i et verneområde. Et verneområde kan ha en eller flere naturkvaliteter som det er viktig å ta vare på. Naturkvalitetene framgår gjerne direkte av det overordnede verneformålet. I tillegg kan det være nødvendig å definere naturkvaliteter ut over verneformålet. Dette vil være aktuelt i verneområder der verneformålene er for generelle og for vage med tanke på naturkvalitetene. Ny kunnskap om f.eks. biologisk mangfold kan også ha kommet til etter at vernet ble etablert og verneformålet formulert.

Naturtype er en ensartet type natur som omfatter alle levende organismer og de miljøfaktorene som virker der, eller spesielle typer naturforekomster som dammer, åkerholmer eller lignende, samt spesielle typer geologiske forekomster (naturmangfoldloven § 3 j). Naturtype brukes som en praktisk betegnelse på økosystemtyper. Naturtypebasen er et verktøy som dokumenterer det nye typesystemet Naturtyper i Norge (NiN). Her får man oversikt og informasjon om systemet og hvilke naturtyper som finnes i Norge.

Økologisk funksjonsområde: område – med avgrensing som kan endre seg over tid – som oppfyller en økologisk funksjon for en art, slik som gyteområde, oppvekstområde, larvedriftsområde, vandrings- og trekkruer, beiteområde, hiområde, myte- og hårfellingsområde, overnattingsområde, spill- eller parringsområde, trekkvei, yngleområde, overvintringsområde og leveområde.

Økologisk tilstand: status og utvikling av funksjoner, struktur og produktivitet i en naturtypes lokaliteter sett i lys av aktuelle påvirkningsfaktorer.

Skjøtselsplaner retter seg konkret mot hvordan en skal ivareta naturkvalitetene som finnes i området og setter bevaringsmål for disse (dersom det ikke er gjort i forvaltningsplanen). De forteller også hvilke tiltak som er nødvendig og hvordan disse skal følges opp. Skjøtselsplaner lages enten helt selvstendige, eller som en del av en forvaltningsplan.

Besøksstrategi er en plan for hvordan verneområdestyret vil gjennomføre besøksforvaltning for landskapsvernområdet. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, sonering, oppsyn etc.) som er nødvendig for å:

- Ivareta verneverdiene
- Gi de besøkende en god opplevelse
- Legge til rette for verdiskapning i lokalsamfunnet rundt landskapsvernområdet.

Merkevare Alle nasjonalparker, alle andre verneområder, autoriserte besøkssentre for nasjonalpark, rovdyr, villrein, våtmark og verdensarv og alle nasjonalparkslandsbyene skal ta i bruk felles design utarbeidet av profesjonelle designere under profilering og informasjon. Besøkende skal kanaliseres og gis gode opplevelser samtidig som at lokalt næringsliv skal kunne dra fordeler av dette. Det skal i samarbeid sikres høy kvalitet på alle tiltak, og det skal snakkes med en stemme. Målet er å bli Norges sterkeste merkevare.

1.6 Forvaltningsmyndigheter

Verneområdestyret for Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde er forvaltningsmyndighet for verneområdet. Verneområdestyret har ansvar for forvaltning etter verneforskriftene og naturmangfoldloven.

Karlsøy kommune har myndighet etter blant annet plan- og bygningsloven og Lov om motorferdsel, og en rekke andre særlover.

Troms fylkeskommune har myndighet i forhold til fylkesplanlegging og kulturminneforvaltning.

Sametinget har myndighet i forhold til samiske kulturminner.

Fylkesmannen i Troms har forvaltningsmyndighet for de omkringliggende verneområdene, og også reindriftsforvaltningen.

Kystverket er nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensing.

2. Lovverk og juridiske rammer

2.1 Verneforskriften

Verneforskriften (vedlagt) setter rammen for forvaltningsplanen sammen med vernekartet og lov om naturmangfold.

Verneforskriften starter med avgrensning av verneområdet, § 1, og i § 2 omtales verneformålet. Verneformålet er selve essensen i vernet. For Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde er formålet:

§ 2. Formål

Formålet med vernet er å bevare et større, sammenhengende kystområde som er representativt for kystnaturen i Troms. Området har godt utviklede kvartærgeologiske landskapselementer og spor av rike kulturtradisjoner helt fra steinalder og frem til i dag.

Videre sier forskriftene noe om hvilke bestemmelser som gjelder i området med en oppramsing av hva som ikke er tillatt (§3) for å så si noe om hva en likevel kan gjøre med direkte hjemmel til i forskrifta (§ 4)

§ 5 i verneforskriften sier noe om hva forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 4, nr. 4 a og c.
2. Motorferdsel i forbindelse med vedkjøring.
3. Nydyrking i områder der dette ikke vil forringe verneverdiene vesentlig.
4. Oppføring av nye bygninger, gjerder og andre innretninger som er nødvendig for utøvelse av jordbruk og reindrift i området.
5. Oppføring av hytter og andre bygninger i samsvar med forvaltningsplan, i områder der dette ikke vil forringe verneverdien vesentlig. Det kan stilles krav til utformingen av nye bygninger.
6. Havbruksvirksomhet dersom det ikke strider mot formålet med vernet.
7. Oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket.
8. Etablering av fortøyningsfester for fiskeredskaper og båter.
9. Oppgradering av kraftledninger som ikke faller inn under § 4, nr. 4 c.

Det er kanskje særlig vurderinger i forhold til § 5 som må gjøres i forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen bør derfor inneholde ei oppskrift på hva det kan gis tillatelse til i området og hvilke retningslinjer det skal gis. Forvaltningsplanen er ikke juridisk bindende, men unntaket vil være der hvor forskriftene viser direkte til forvaltningsplanen, jfr. punkt 5. Verneområdestyret må derfor ta stilling til i hvilke områder det kan tillates hytter og bygninger, og hvordan disse bygningene eventuelt skal utformes. Det er derfor svært viktig at all tilgjengelig informasjon samles på kart slik at en får oversikt over verdiene i området. Det er utarbeidet et kartprosjekt der en kan få oversikt over det som finnes kartlagt i området. Ved å se på disse kartene, vil en få frem hvilke områder en eventuelt kan tillate nye tiltak, og hvilke områder som bør skjermes for dette.

§ 6 i verneforskrifta sier at forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med verneformålet. Det står videre

at det kan utarbeides en forvaltningsplan som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltak. Verneområdestyret har gjennom forvaltningsplanarbeidet vurdert at det skal iverksettes skjøttselarbeid i verneområdet, og at det skal utarbeides en plan på dette. I kartleggingsrapportene er det forslag til områder det kan utføres skjøtsel, og hvordan dette kan gjøres. Dette vil verneområdestyret ta med i betraktning når planen skal utarbeides. Skjøttselplanen vil bli vedlegg til forvaltningsplanen.

2.2 Naturmangfoldloven

Vedtak om vern av Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde er hjemlet i Naturvernloven. 1. juli 2009 trådte Lov om naturmangfold i kraft og Lov om naturvern ble samtidig opphevet. Selv om Lov om naturvern er opphevet, gjelder verneforskrifter vedtatt i medhold av den inntil Kongen bestemmer noe annet, jf. Naturmangfoldloven (nml) § 77, første punktum. I de tilfeller der det søkes om dispensasjon etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriftens § 4, skal disse likevel vurderes etter Naturmangfoldlovens dispensasjonsbestemmelse § 48, jf. Samme lovs § 77 annet punktum.

Naturmangfoldloven er det sentrale virkemidlet for å bevare naturområder med nasjonal verneverdi. Formålsparagrafen (§ 1) lyder:

”Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved en bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.”

Landskapsvernområder omfatter egenartede eller vakre natur- eller kulturlandskap og utgjør en høyst variert gruppe. Verneformen brukes ofte for å ta vare på kulturlandskap i aktiv bruk. Bevaring av landskapsbildet og landskapsopplevelsen er en sentral målsetting ved opprettelse av landskapsvernområder. Restriksjonsnivået er gjennomgående lavere enn for de andre verneformene, men det er et generelt vern mot inngrep som vesentlig kan endre landskapets sin art eller karakter.

Opprettelse av landskapsvernområder er hjemlet i naturmangfoldloven § 36:

”Som landskapsvernområde kan vernes natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.

I et landskapsvernområde må det ikke settes i verk tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Nye tiltak skal tilpasses landskapet. Det skal legges vekt på den samlede virkning av tiltakene i området. I forskriftene kan det gis bestemmelser om hva som kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing, og om ferdsel som ikke skjer til fots.

For de deler av landskapsvernområdet der bruk er en vesentlig forutsetning for å ivareta verneformålet, skal det senest samtidig med vedtak om vern etter første ledd legges frem et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk godtgjørelse til private som bidrar til områdets skjøtsel.

Utkast til forvaltningsplan skal legges frem samtidig med vernevedtaket. Der det også er aktuelt med skjøtelsplan, skal den inngå i forvaltningsplanen.”

Foto: Havsule - ©Tine Marie Hagelin.

Naturmangfoldlovens § 33 angir de nasjonale målene for områdevern:

Verneområder på land, i vassdrag og i sjø etter dette kapittel skal bidra til bevaring av

- a) Variasjonsbredden av naturtyper og landskap,
- b) Arter og genetisk mangfold,
- c) Truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter,
- d) Større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv,
- e) Områder med særskilte naturhistoriske verdier,
- f) Natur preget av menneskers bruk gjennom tidene (kulturlandskap) eller som også har kulturhistoriske verdier, og tilrettelegging for bruk som bidrar til å opprettholde naturverdiene,
- g) Økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonal og internasjonalt, eller
- h) Referanseområder for å følge utviklingen i naturen.

Når det etter en annen lov treffes vedtak om å beskytte naturen i et område, bør det legges vekt på målene i første ledd. Inngår slike vedtak etter annen lov i en plan som omfatter områder beskyttet ved vedtak etter denne loven, kan Kongen gi regler for å sikre at beskyttelsen etter de forskjellige lovene samordnes i forhold til målet med planen.

2.2.1 Forvaltningsplan og vurdering etter naturmangfoldlovens kapittel II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av aktuelle forvaltningssaker. De nevnte bestemmelsene skal således inngå som en integrert del i skjønnsutøvelsen ved saksbehandlingen etter naturmangfoldloven. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen. Miljøkonsekvensene av vernet skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til vernet og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfold på sikt skal avveies.

Etter **naturmangfoldlovens § 8** skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget om naturforholdene i Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde er innhentet fra ulike registreringer og kartlegginger (botaniske fagrapporter, geologikartlegginger, ulike faunarapporter, sjøfuglkartlegginger med mere). Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok for de områder der det er mest påkrevd med tiltak for å ivareta verneverdiene. I konkrete saker som ikke omfattes av planen kan det likevel bli nødvendig å innhente ny kunnskap for å vurdere effekter på naturmiljøet. I planarbeidet er også lokalkunnskap fra grunneiere og brukere benyttet. Kunnskapsgrunnlaget anses som tilfredsstillende for å utarbeide forvaltningsplan.

Føre-var-prinsippet i **naturmangfoldlovens § 9** er vurdert ut fra den foreliggende kunnskap ved utarbeidelse av planen. I konkrete enkeltsaker som ikke er beskrevet i planen må forvaltningsmyndigheten likevel vurdere om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig. Det kan da være aktuelt å innhente ny kunnskap, eller fatte vedtak etter at det er lagt vekt på føre-var-prinsippet.

Gjennom forvaltningsplanen vil aktiviteter og virksomheter som kan tillates i området bli nærmere regulert. Slik vil den enkelte virksomhet og aktivitet kunne vurderes i forhold til samlet belastning i verneområdet. Prinsippet i **naturmangfoldloven § 10** om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt.

Prinsippene i **naturmangfoldloven § 11** om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver får ikke særlig betydning i denne saken ettersom vernet legger vesentlige begrensinger på hvilke tiltak som kan gjøres i området, og at de godkjente tiltakene ikke vil ha vesentlig negativ effekt på naturtyper, arter eller økosystem. I konkrete enkeltsaker som ikke omfattes av planen kan det likevel bli aktuelt å pålegge tiltakshaver slike kostnader. Et eksempel kan være i forbindelse med drift og eventuell sanering av infrastruktur, gjerder o.l. Kostnader som kan pålegges kan være innhenting av ny kunnskap eller valg av gjennomføringsmetoder som er dyrere enn det tiltakshaver i utgangspunktet ser for seg.

Når det gjelder **§ 12 i naturmangfoldloven**, er det særlig lokaliseringalternativer som er aktuelt, bl.a. i forbindelse med tillatelser og dispensasjoner til traseer for motorferdsel og for lokalisering ved tillatelser til bygninger og anlegg. Det er tatt hensyn til sårbare naturverdier og vurderinger er gjort ut fra hva som gir minst mulig skade og hvilke

løsninger som etter en samlet vurdering gir de beste resultatene. Prinsippene er derfor vurdert og tillagt vekt.

2.3 Generelle retningslinjer for saksbehandling

Forvaltningsplanen i seg selv gir ikke hjemmel for å gi tillatelse til tiltak i landskapsvernområdet. Søknader om tillatelse til tiltak må derfor vise til verneforskriften, eller dispensasjon etter naturmangfoldloven dersom det ikke finnes hjemmel for tillatelse i verneforskriften.

Retningslinjer for behandling av saker som angår de ulike brukerinteressene er presentert i kapittel 6. Under her beskrives de **generelle retningslinjene for all saksbehandling i Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde**.

- Alle søknader om tiltak som krever tillatelse/dispensasjon etter verneforskriften sendes til Nordkvaløya-Rebbernesøya verneområdestyre, Fylkesmannen i Troms, postboks 6105, 9291 Tromsø eller på e-post til: fmtrpostmottak@fylkesmannen.no.
- Normalt vil verneforskriften ha strengere bestemmelser enn det som gjelder etter annet lovverk. Søknader vurderes derfor først etter verneforskriften før de eventuelt vurderes etter annet lovverk. Avslag etter verneforskriften kan ikke overstyres av annet lovverk.
- Saker som berører kulturminner skal sendes Troms fylkeskommune til uttalelse før vedtak fattes. Saker som berører samiske kulturminner skal sendes til Sametinget for uttalelse.
- Forvaltningsmyndigheten kan sette vilkår som begrenser skadevirkningene av en dispensasjon. Vilkår som settes skal ha en saklig sammenheng med det tillatelsen gjelder.
- Alle vedtak skal begrunnes. Det vises til forvaltningslovens bestemmelser (§§ 24 og 25) og naturmangfoldlovens §§ 8-12 og samme lovs § 48, 4. ledd.
- Forvaltningsmyndigheten må i hvert enkelt tilfelle nøye vurdere reaksjonsmåte ved eventuelle brudd på vilkår som er satt i tillatelsen, herunder anmeldelse. Brudd på vilkår kan tillegges vekt ved behandling av nye søknader.
- Forvaltningsmyndigheten har et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på reglene i verneforskriften som forvaltningsmyndigheten får kjennskap til blir rapportert /anmeldt til politiet.
- Følgende instanser skal alltid ha kopi av alle vedtak: Karlsøy kommune, Fylkesmannen i Troms. I saker der det anses som nødvendig skal også berørte grunneiere, eller andre brukerinteresser, også ha kopi. Alle vedtak skal registreres i Miljøvedtaksregistret senest tre dager etter at partene er underrettet om vedtaket.
- Vedtak etter verneforskriften er enkeltvedtak og kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningslovens § 28. Hvem som er part, eller har rettslig klageinteresse må vurderes i hver enkelt sak. Fylkesmannen har også klagerett på vedtak fattet av verneområdestyret, jf. Naturmangfoldlovens § 62, tredje ledd. Fristen å klage er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part, fra den dagen underretning om

vedtaket ble offentlig kunngjort eller fra det tidspunktet en burde fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. Forvaltningslovens § 29.

- Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak fattet av verneområdestyret. Klagen skal sendes skriftlig til verneområdestyret som har fattet vedtaket. Verneområdestyret skal da vurdere om klagen gir opplysninger som gir grunnlag for å omgjøre vedtaket. Dersom verneområdestyret opprettholder sitt vedtak, sendes klagen til Miljødirektoratet som fatter endelig vedtak.

3. Naturkvaliteter og områdebeskrivelse

Foto: Nordgrøtøya - ©Oddrun Skjemstad

3.1 Beskrivelse av området - kunnskapsgrunnlaget

3.1.1 Historikk

Da klimaet i nord ble gunstigere og den siste landisen smeltet for om lag 10000 år siden, steg landet og skapte levelige forhold for menneskene på kysten etter forholdvis kort tid. Typisk er at de eldste funnene på tidlig bosetting i Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde er gjort på steder med rik tilgang på fisk, sel og fugl. Mange av lokalitetene i landskapsvernområdet har en fortid som egg- og dunvær, eller har på annet vis vært nyttet som spiskammers for lokalbefolkningen. Mange av områdene har også opp til vårt århundre også vært brukt til «utrorsvær». Nærheten til ressursene i havet og på land har vært av avgjørende betydning.

De eldste funnene etter bosetting i Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde er fra yngre steinalder (4500 – 1800 f.kr). Eksempel er hustuft i Nordskar på Nordkvaløya, men det er svært sannsynlig at det også er et potensiale for funn fra også eldre steinalder. I jernalderen (kr.f (0) – 1066 e.kr) blir jordbruket i området stadig mer utbredt med den følge at menneskene ble mye mer bofaste enn tidligere. Havets ressurser var samtidig svært sentralt. Begrepet «fiskarbonden» kan benyttes om menneskene som levde da.

Gårdsstrukturen som dannes i middelalderen (fra 1536 e.kr.) er i stor grad den samme som vi kjenner til. Økningen i folketallet på slutten av middelalderen gjorde at det ble nødvendig å ta i bruk også de marginale områdene langs kysten. Det typiske gårdstunet utviklet seg til bygder og små tettsteder. Kystkulturen viser seg i sin bredde fra fiskeværene på øyer og holmer, enkeltbruket og til de gamle handelsstedene. Som eksempel kan det nevnes at Rødgammen på Nordkvaløya har vært et viktig handelssted med gjestegiveribevilgning

Befolkningen i Troms har i stor grad opphav i nordmenn, samer og finner (kvener) med ulik språk og kultur. Dette er et resultat av de mange folkevandringer gjennom tidene. Blant annet førte den store folketilveksten, og de mange hungersårene i Nord Finland i perioden fra 1600 – 1800 tallet til flere vandringer ut mot kysten av Nord-Norge.

Da motoren begynte å gjøre sitt inntog i fiskeflåten på 1900-tallet ble fiskerne mindre avhengig av korte utror, de kunne da bo lenger inn i fylket. Sammen med en del av de fastboende flyttet de bort fra de mest værharde og karrige stedene på ytterkysten. På 1950-tallet skjedde det en industriell- og økonomisk utvikling som også endret mye av det

gamle samfunnet på kysten. Fra den gamle naturalhusholdningen endret driftsformene seg til en langt større grad av industrialisering, delvis skapt av den nye fryseteknikken. Den nye formen for fiskeindustri førte til økende behov for råstoffer og bruk av snurpere og trålere. Dette førte til et press mot de små bygdene. Fiskeressursene var begrenset, og det samme var vilkårene for jordbruk på øyene. Mulighetene ble færre i de små bygdene som samtidig lokket andre jobber med større tilbud om lønnsomhet i de større tettstedene. De unge reiste mens gamle folk ble igjen. Denne sentraliseringen la mange bygder øde. Vedlikeholdet ble i mange tilfeller prisgitt idealisme og den enkeltes ønske om å ha feriehus på slektseiendommer. Denne interessen har imidlertid økt de senere åra som et ledd i folks ønsker om å ta vare på sin kulturarv, samt å ha et rekreasjonsområde.

Karlsøy og Helgøy bygdebok beskriver fraflyttingshistorien for Nordkvaløya:

«Nord-Kvaløy - øya som kjempa og tapte». *Stort sett er det de mindre, utsatte boplasser som er blitt fraflytta og lagt øde. Det største fraflytta området omfatter ei heil øy, Nord-Kvaløy på ca. 90 km. Den hadde 140 innbyggere, fordelt på ca. 35 bruk.*

Hovedproblemet var her at boplassene lå meget spredt, med vanskelige indre samferdselsforhold. Flere av plassene lå dessuten svært åpen for storhavet. Av denne grunn var det også vanskelig å bygge opp et skikkelig servicetilbud. Post, dampskipsanløp og handel fantes bare ett sted, Holmesletta sør på øya. For mange var det snarere å fare over til

Torsvåg eller Helgøy. Skolen var på den nordlige del, først i Sørskar, sia i Nordskar. Sør på øya søkte ungene skolen på Rebbenes.

Alt i 1950 var de nordligste gårdene øde: Sørskar, Flatvær og Steikervik (Ryten), noe seinere fulgte Nordskar som var heilt avfolka i 1963. Noen av familiene flytta til ledige bruk på den sørlige del av øya, og det blei nå en viss konsentrasjon om den sørlige kyststripa, fra Breivik til Laukvik. Også skolen fulgte med, og blei etablert på Bårset i 1955. Dette hadde sammenheng med at et fiskebruk var blitt etablert i Laukvikvær i 1952, og dette blei da et nytt sentrum, med dampskipsanløp, post og handel, ved sia av Holmesletta. Det var derfor håp om at bosetninga kunne opprettholdes på denne del av øya.

Ei forutsetning for dette var at det blei bygd vei. Det blei arbeidd iherdig for en jordbruksvei her, og vedtak blei gjort av kommunen om dette i 1972. Veien kom aldri til bevilgning, og det blei heller ikke noe orden på skoleforholda, som var vanskelig, med skole i ungdomshuset og internering.

Folk gav derfor opp, og flytta litt etter litt. I 1970 blei handel og dampskipsanløpet på Holmesletta lagt ned. I 1976 blei skolen nedlagt, med bare 3 elever. Tilsist blei det vedtatt å flytte fiskebruket i Laukvikvær til Dyrsfjord, noe som var gjennomført 1983-84. I 1985

opphørte ferjeanløp og poståpneriet i Laukvikvær. Ved telefonautomatiseringa falt også telekommunikasjonen vekk. Da var bare 2-3 enslige igjen på øya.

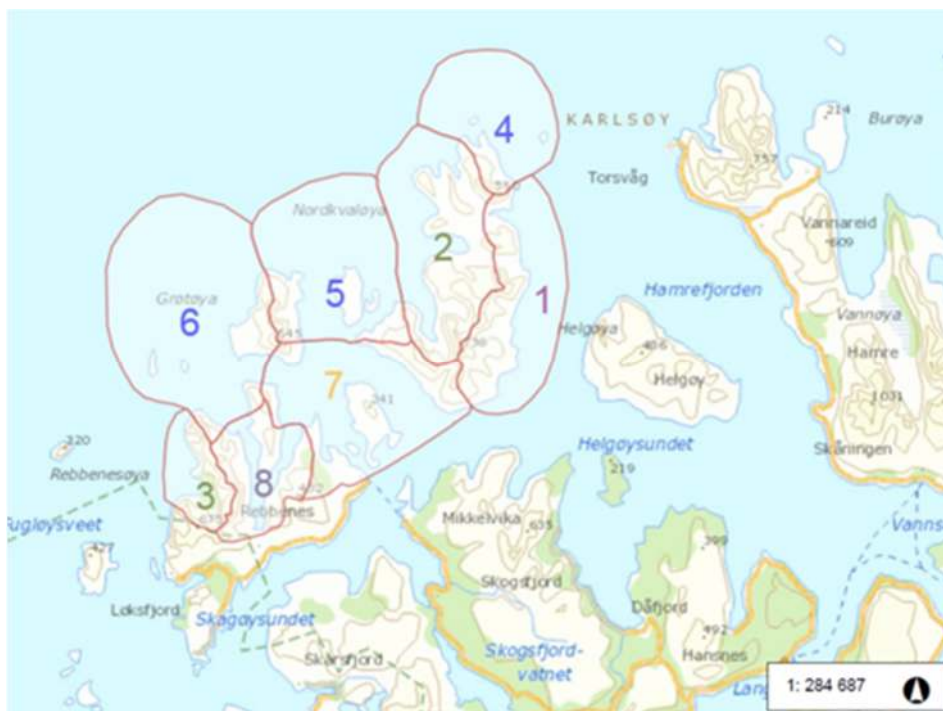
40 år tok det å avvikle bosetninga på Nord-Kvaløy. Dette var en smertefull prosess for mange, etterhvert som skanse for skanse blei oppgitt, og håp etter håp slukna. Enda i begynnelsen av 70-åra var der stor vilje til å satse på bosetninga, noe innlegg i lokalavisene og debatter i herredsstyret viser. Men innbyggerne kjempa en forgjeves kamp mot utviklinga.»

Pr. dags dato (2017) er det bare en fastboende i landskapsvernområdet, på nordspissen av Grøtøya (se bilde s 18). Ellers brukes de fleste gamle husene til fritidsboliger, men en del eiendommer står også til forfall. Det er bygd en del nye fritidsboliger/hytter og det er skilt ut noen nye hyttetomter som ikke enda er bebygde.

3.1.2. Landskap:

Et landskap omfatter de synlige trekk i et landområde. Det omfatter i første rekke selve landformene slik som fjell, bakker og naturlige skråninger, sletter og vannveier slik som elver innsjøer og hav. Landskap favner imidlertid både kultur og natur. Det er personlig og inkluderende fordi vi alle skaper vår egen opplevelse av landskapet på grunnlag av bruk, minner, assosiasjoner og kunnskap. Det er disse personlige erfaringene som gir landskapet dets kulturelle og sosiale verdier, i tillegg til de miljømessige og økonomiske.

Det ble i 2007 foretatt en analyse av landskapet i verneområdet og de viktigste kvalitetene innenfor utredningsområdet i dag er knyttet til møtet mellom kontrasterende, storskala naturelementer, mest dramatisk illustrert ved de alpine kystfjellene som reiser seg loddrett opp fra havet utenfor. Det er samtidig registrert verdifulle kulturgitte kvaliteter i form av synlige spor etter tidligere bruk som bolig- og næringsbebyggelse, bebyggelsesstruktur, strømframføring, beitet og slått innmark og utmark beita av sau og rein. Dette er elementer i endring som har vært mer fremtredende tidligere, og som viskes mer og mer ut.

Kartet over viser landskapsinndelingen i verneområdet.

Under er en tabell over de ulike landskapsområdene, og opplevelsen av tekniske inngrep innenfor disse, jfr. nr. på kart over:

Landskapsområde	Kategori	Kommentar
1 - Nordkvaløya øst	III Landskapsområder med småskala naturinngrep	Spredte bygningsmiljø, stø/båtfeste, kulturmark, strømframføring langs det meste av kystlinja
2 - Nordkvaløya vest	I Landskapsområder med villmarkspreg	Svært spredte, enkeltstående tufter/bygg
3 - Breidvika	I Landskapsområder med villmarkspreg	Ingen inngrep
4 - Flatvær	I Landskapsområder med villmarkspreg	Tufter og ei hytte
5 - Måsvær – Grøtøya øst	II Landskapsområder med ubetydelige naturinngrep	Spredte bygningsmiljø, stø/båtfeste, kulturmark, strømframføring over korte delstrekninger
6 - Grøtøya vest	I Landskapsområder med villmarkspreg	Ingen inngrep
7 - Hersøya	III Landskapsområder med småskala naturinngrep	Spredt bolig- og hyttebebyggelse, stø/båtfeste, strømframføring langs deler av kystlinja. Lys/støy fra kaianlegg og bebyggelse
8 - Andamsfjorden	I Landskapsområder med villmarkspreg	Tufter og ei hytte

Landskapsområde 1 omfatter det karakteristiske møtet mellom åpent hav og alpint kystfjell uten tydelige strandflateformer, men er samtidig karakterisert ved spredte grupper av bebyggelse i strandsonen.

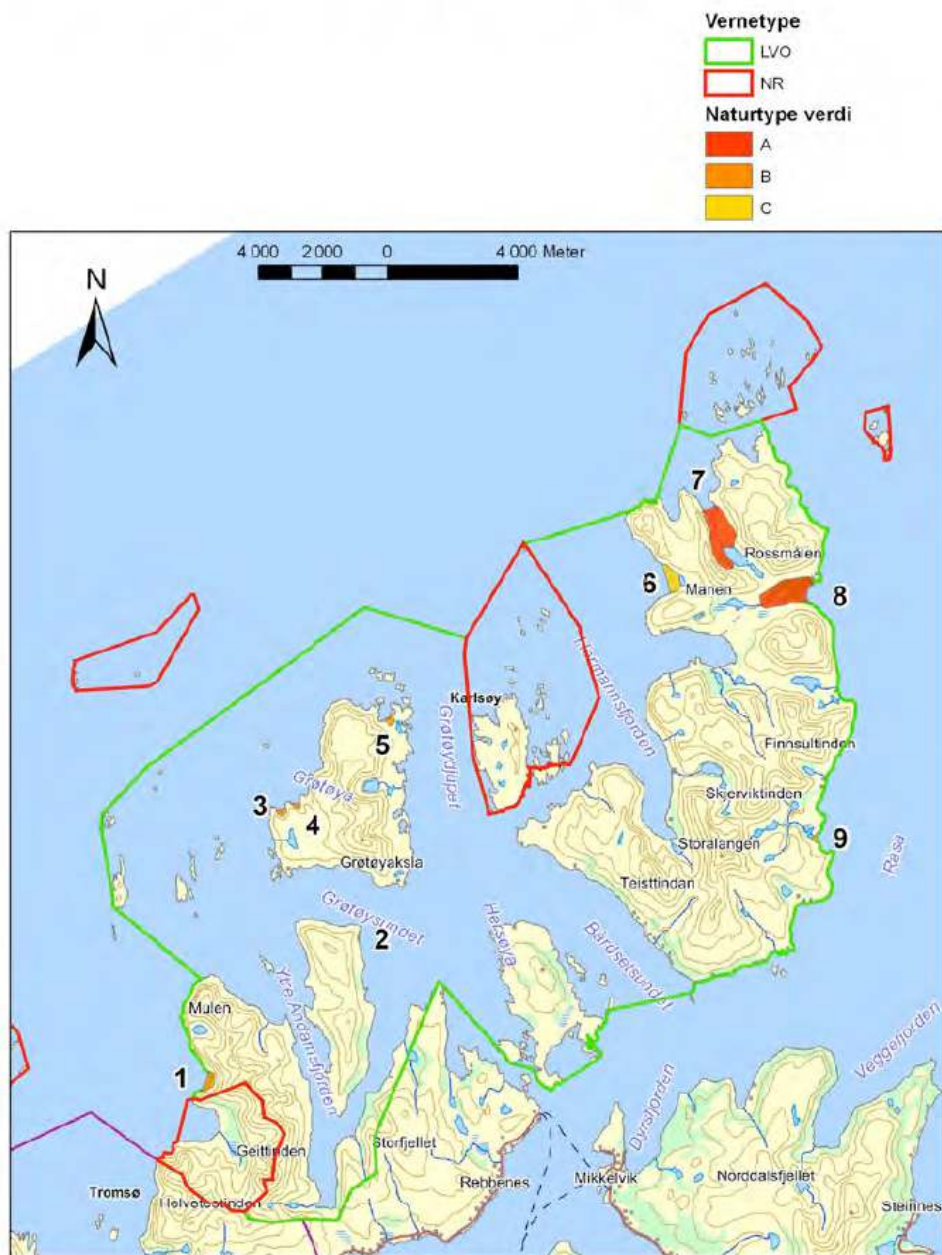
Landskapsområde 2 og 3 er områder som utelukkende representerer naturgitte kvaliteter i dag og hvor det ikke finnes inngrep i dag som «forstyrrer» de dominerende naturkvalitetene. Dette er for øvrig områder som er særlig eksponert for vær og vind, og hvor bosettingen var spredt og tidlig fraflyttet. Nye tiltak i disse områdene vil bryte med landskapets karakter.

3.1.3 Kulturlandskap og vegetasjon

Det er registrert 9 lokaliteter prioriterte naturtyper i landskapsvernområdet. Av disse er det 7 sanddynesystemer, hvorav 1 er svært viktig, 5 viktige og ett lokalt viktig. Videre er det kartlagt ei lita sandstrand på Andammen (lokalt viktig) og et stort strandengkompleks med små sanddynefelt i Nordskarvågen (svært viktig). De største naturverdiene er knyttet til områder lokalisert i værharde vest- og nordvendte vik ut mot havet. De er således områder et godt stykke unna tidligere bosetting og nåværende fritidsboliger. Et unntak er imidlertid Nordskarvågen og til dels også sanddynene innerst i vågen på Nordgrøtøya.

Tabellen under viser naturtypelokaliteter i landskapsvernområdet og kartet under der igjen til høyre viser områdenes lokalisering i verneområdet, Kilde MFU rapport 2007:61:

Nr	Lokalitet	Naturtype	Verdi
1	Nordvika	Sanddyne	B
2	Andamssanden	Sandstrand	C
3	Sandvika	Sanddyne	B
4	Bukt øst for Sandvika	Sanddyne	B
5	Nordgrøtøy	Sanddyne	B
6	Rekvika	Sanddyne	C
7	Fuglebergvika	Sanddyne	A
8	Nordskardvågen	Strandeng og strandsump	A
9	Klubbevika	Sandstrand/sanddyne	C

Kulturlandskapet i verneområdet er preget av opphør av hevd med sterk gjengroing som resultat. Det er ikke registrert spesielle naturverdier knyttet til denne hovednaturtypen.

De viktigste naturverdiene i landskapsvernområdet er knyttet til sanddynesystemer og strandengkomplekser. Særlig er det mange områder med dynehei på stabil sand av reinroseutforming. Det er påvist 4 rødlistearter i utredningsområdet, alle karplanter. Av disse er det stor sannsynlighet at 3 av dem har gått ut på grunn av opphør av beite og slått. Det er imidlertid trolig at det bare er forekomsten av gransildre på østsiden av Grøtøya som fortsatt er intakt.

3.1.4 Geologi:

Nordkvaløya og Rebbenesyøya, samt de mindre øyene i landskapsvernområdet tilhører grunnfjellet av mellom prekambrisk alder, 2500 – 900 millioner år. Berggrunnen har gjennom årmillionene i flere perioder hatt store omveltninger og forkastninger. De vanligste bergartene som er kartlagt i verneområdet er gneis, migmatitt, foliert granitt, gabbro og amfiobolitt. Granitt og gabbro er såkalte magmatiske bergarter. Disse har vært smeltet stein, magma fra jordens indre, som ved vulkansk aktivitet har kommet opp til overflaten, størknet og dannet nye bergarter. Denne lange prosessen har gitt en meget variert struktur i grunnfjellet med harde bergarter som har stått imot forvitring og erosjon, og i andre områder har svakere bergarter ligget bedre til rette for utforming av landskap.

For om lag 60 millioner år siden av kystlandskapet i Nord Troms, og langs hele vestkysten av Norge, slitt ned til et tilnærmet flatt og lavt landskap som lå midt inne på et superkontinent som besto av det nordamerikanske kontinent og det euroasiatiske kontinent. Superkontinentet begynte på denne tiden å sprekke opp langs norskekysten og drive fra hverandre. Nordlige Atlanterhavet og Norskehavet ble dannet. Etter splittelsen ble kyst-Norge hevet mellom 1000 og 2000 meter, innlandet noe mindre. Dermed ble kyst-Norge liggende til rette for en ny og storstilt utvikling av landskap. Elver eroderte og formet daler langs svake soner i berggrunnen. Under istiden ble erosjonen i tillegg videreført av breer. Fjorder og sund ble dannet. På mange av de høyeste fjellområdene i dagens kystlandskap kan man finne større og mindre sletter områder. Dette er «rester» etter det lave slettelandet som ble hevet.

Ti lokaliteter i landskapsvernområdet er nærmere kvartærgeologisk vurdert. Ut fra formrikdom, strukturer, eventuelle inngrep og influensområder rundt foreslås vern av kvartærgeologiske verdier i tre prioriteringsgrupper (I, II og III) fra høyest til lavest:

I: Breidvika, Litlevik, Fuglebergvika, Rekvika, Sørskarvågen og gammelgård-Nordgrøtøya

II: Arntuvdal og Botn av Andamsfjorden

III: Skjervika og Hersøygård

3.1.5 Kulturminner og kulturmiljø:

Kulturminner og kulturmiljø utgjør, sammen med naturressursene, hovedelementene i en samlet miljø- og ressursforvaltning. Retningslinjene for forvaltning av kulturminnene og kulturmiljø går ut på at mangfoldet av kulturmiljø og kulturminner skal tas vare på og at et representativt utvalg skal prioriteres for vern. Forvaltning av kulturminner reguleres etter Lov om kulturminner. Forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet har en begrenset rolle i forvaltning av kulturminner.

Etter kulturminneloven regnes alle kulturminner fra før 1537, og samiske kulturminner eldre enn 100 år, som automatisk fredet. Kulturmiljøer er ikke fredet i seg selv uten at det er fattet et vedtak om det. Slike vedtak er ikke gjort for kulturmiljøene i landskapsvernområdet. Retningslinjene for forvaltning av kulturminnene og kulturmiljø går ut på at mangfoldet av kulturmiljø og kulturminner skal tas vare på og at et representativt utvalg skal prioriteres for vern. Grunnlaget for å ta vare på kulturminner og kulturmiljø er at de har verdi som kilde til kunnskap, som grunnlag for opplevelse og som bruksressurs.

Det eldste funnet av båt som vi har fra Nord-Norge er gjort på Bårset på Nordkvaløya. Bårsetbåten ble funnet i 1931 i forbindelse med torvstikking. Båten er datert til om lag 700-tallet og beregnes til å ha vært mellom 12 og 15 meter lang. Det er foretatt arkeologisk utgraving av funnstedet. Restene av båten lå flere steder i myra og både var, og er, et sensasjonelt funn

Sommeren 2008 utførte kulturetaten i Fylkeskommunen feltarbeid i verneområdet. De fikk registrert og kartfestet mange kulturminner i området. Det er noen kulturmiljøer som utmerker seg med verdifulle kvaliteter: Rødgammen, Nordskar, Steikarvika, Faulbergvika, Rekvika, Sørskar, Bårset, Østsiden av Andammen, strekningen Bøtnes – Sørgrøtøya og Måsvær. Disse områdene fremstår som autentiske og disse områdene har kulturetaten, i rapporten, foreslått å skjerme for nybygg.

Kartet viser en oversikt over de mest verdifulle kulturmiljøene i verneområdet, markert med rødt

Bildet viser den gamle veien mellom Nordskard og sørsida av Nordskarvågen, © Miljøfaglig utredning

Generelt i landskapsvernområdet uttaler Kulturetaten hos Fylkeskommunen at stående bygninger i verneområdet bør tas vare på med de verdiene som bygningsmassen og kulturmiljøet inneholder. Man kan generelt si for dette området at bygninger som er bygget tidligere enn år 1900 er å betrakte som verneverdige. Bygninger eldre enn fra 1945 står i en særstilling. Lengre nord og øst ble de aller fleste bygninger brent ved slutten av 2. verdenskrig. Bygninger fra denne tiden er sjeldne.

Verneområdeforvaltninga har i sin forvaltning en viss mulighet til å legge vekt på kulturminner og kulturlandskap som en del av kystnaturen og «spor av rike kulturtradisjoner», jfr. § 2, verneformålet. Forvaltning av kulturminner og kulturmiljø må imidlertid anses som underordnet i forhold til å ivareta naturlandskapet.

Bygningsmiljøet på Måsvær, © Oddrun Skjemstad

Samiske kulturminner

Innenfor grensene til verneområdet er det spor etter samisk tilstedeværelse, bosetting og bruk fra langt tilbake i tid og frem til nåtid. Samekulturen har vært en skriftløs kultur, og det er derfor bare fåtallige dokumenter som omtaler samene og deres kultur. Tradisjonelt har samisk kultur vært grunnet på reindrif, jakt, fangst, fiske og handel. Livsstilen var i mange tilfeller nomadisk og man beveget seg over store områder. Byggeskikken var basert på materialer som treverk, never og torv i tillegg til telt. De gjorde små inngrep i

naturen og etterlot seg få spor. I dag kan det derfor være vanskelig å se restene etter samiske boplasser og aktivitet.

Ved Andamssanden er det bl.a. registrert flere hustuffer og gammetuffer. En gammetuft er også registrert i Klubbevika, øst på Nordkvaløya. I nærheten av denne ble det også registrert ei grop man antar at er ei melkegrop. På Hersøya er det registrert hustuffer med syllsteinsmur og en nausttuff. Disse er av nyere dato, men eldre enn 100 år. De er sannsynligvis av samisk opphav og dermed automatisk fredet. På sørvestsida av Bøtnes på Grøtøya ligger også et samisk bosettingsmiljø. Skriftlige kilder viser at det bodde en samisk familie på gården på midten av 1800-tallet.

3.1.6 Biologisk mangfold

Kysten i verneområdet har mange særdrag i utforming av landskapet. I dette landskapet, mellom steile fjell og åpne skjærgårder, finnes det mange dyre- og fuglearter som har sine viktigste leveområder i vår del av landet.

I nærheten av landskapsvernområdet er det to store fuglefjell hvor de typiske fuglefjellsartene lunde, alke og lomvi hekker. I tillegg er det en del mindre krykkjekolonier. De mange holmene og skjærene i skjærgården er hekkeplass for tusenvis av måser, skarver, grågås, ærfugl og teist. Foruten de naturlige topografiske forutsetningene for et rikt dyreliv, er de rike næringsressursene i havet avgjørende. Også den næringsrike vegetasjonen på land er viktig føde for arter som grågås og hønsefugler. Som en følge av det rike fuglelivet, er det også gode livsvilkår for predatorer som kråkefugler, rovfugler o.l. som høster av overskuddet.

Foto: Lundefugl, ©Tine Marie Hagelin

I tillegg til et rikt fugleliv, er det også en del pattedyr som har tilholdssted på kysten og inn i fjordene. Havert og steinkobbe er blant disse. I tillegg kan grønlandssel besøke området enkelte år. Nise, kvitnos (springere), hvithval, vågehval og spekkhoggere ses mer eller mindre jevnlig i området. Smågnagerne svinger i jevne sykluser. Elgen finnes også på øyene i landskapsvernområdet.

Fjellvegetasjonen i landskapsvernområdet er generelt forholdsvis fattig. Kalkrike områder i fjellet er ikke kjent. Ferskvannselementet begrenser seg til en rekke små og mellomstore næringsfattige tjern. Den harde og næringsfattige berggrunnen tilsier ikke at det er rike sjøer med kransalger eller uvanlige/sjeldne vannplanter i området. Kystnaturen er den botanisk mest spennende delen av landskapsvernområdet. Særlig er det mange større og lite berørte sanddyneområder med rik flora.

Det foreligger kun eldre funn av rødlistearter fra området. De fleste av disse funnene er funnet i beitebetingede miljøer og må regnes som utgatte i dag. Antakelig er det bare forekomsten av gransildre som er intakt.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Rødliste-status	Antall funn	Lokaliteter
KARPLANTER				
Handmarinøkkel	<i>Botrychium lanceolatum</i>	EN	1	Grøtøya østside† (1933)
Marinøkkel	<i>Botrychium lunaria</i>	NT	2	Rødgammen† (1874), Grøtøya østside† (1933)
Bakkesøte	<i>Gentianella campestris</i>	NT	1	Bårdset†
Gransildre	<i>Saxifraga tenuis</i>	NT	1	Grøtøya østside (1933)
Ishavsreddik	<i>Cakile maritima</i> spp. <i>islandica</i>	A	4	1, 5, 6, 7
Norsk vintergrønn	<i>Pyrola rotundifolia</i> spp. <i>norvegica</i>	A	4	1, 3, 5, 7
SUM	6 arter		13	

Tabell: Kjente forekomster av rødlistearter i Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapvernområde. Arter er systematisert etter rødlistekategori, dernest etter vitenskapelig navn. †= trolig utgått

I og med at sjøfugl, annet fugle- og dyreliv og planteliv ikke inngår i verneformålet, vil ikke disse temaene omtales mer i forvaltningsplanen.

4. Forvaltningsutfordringer

Formålet med vernet av Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde er å bevare et større, sammenhengende kystområde som er representativt for kystnaturen i Troms. Området har godt utviklede kvartærgeologiske landskapselementer og spor av rike kulturtradisjoner helt fra steinalder og frem til i dag, jfr. forskriftens § 2. For å følge opp formålet og sikre at naturkvalitetene ivaretas, er det behov for en tydeliggjøring av formålet og konkretisering av bevaringsmål.

Bevaringsmålene er knyttet til forvaltningsmål som igjen er utledet av verneformålet. Klare forvaltningsmål og gode retningslinjer for en differensiert forvaltning vil være viktige virkemidler for å ivareta verneverdiene og bruken på en konsekvent og forutsigbar måte. All bruk og skjøtsel skal ha hovedfokus på å ivareta bevaringsmålene. Forvaltningens tiltak for å ivareta forvaltningsmålene og bevaringsmålene, og som forvaltningsmyndigheten har ansvar for å sette i verk, fremgår av de påfølgende kapitlene, og som vedlegg til forvaltningsplanen.

Forvaltningens oppgave er å ivareta verneområdenes verneverdier over tid. Som et ledd i dette er det formulert forvaltningsutfordringer knyttet til de ulike brukergrupper.

Overordnet forvaltningsutfordring for Nordkvaløya –Rebbernesøya landskapsvernområde er å hindre inngrep som kan endre landskapets art eller karakter

4.1 Generelle forvaltningsmål for Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde

Forvaltningsmålene er å se på som forvaltningsmyndighetens mål og retning i eget arbeid:

- Bevare verneområdets landskap og vegetasjon
- Bevare særlige viktige naturtyper
- Bevare utvalgte slåtteeinger og beitemarker
- Bevare bygningene som er med å prege landskapet i verneområdet
- Bruk av området bør ikke sette vesentlige spor i form av slitasje eller forsøpling
- Hindre større tekniske inngrep og utbygginger
- Bevare strendene i verneområdet med minst mulig marint avfall

4.2 Trusler mot verneverdiene

Trusler mot naturlandskapet er først og fremst eventuelle fysiske inngrep, mens kulturlandskapet i tillegg trues av en stadig tiltakende gjengroing. Landskapsvernområdet er opprettet for å ta vare på et representativt utvalg av kysten i Troms med de kvartærgeologiske landskapselementene og spor av rike kulturtradisjoner helt fra steinalder og frem til i dag. Historisk har beiting vært den viktigste kulturlandskapsformerer. Det siste sauebruket på sørsiden av Nordkvaløya ble lagt ned i 1969 og etter det har det ikke vært annen beiting i området med unntak av en kort periode med reindrift. På Rebbenesøya beiter det fortsatt noe rein. Med unntak av et hus, som er bebodd det meste av året på Nordgrøtøy, er det kun fritidsboliger innenfor landskapsvernområdet i dag. Kulturlandskapet er derfor sterkt preget av gjengroing. Omkring bebyggelsen er det frodige høgstaudeenger som ikke lenger høstes. Beitebakkene gror igjen med fjellvegetasjon, store urter og storbladete grasarter. Samtidig vokser bjørka seg innover fra sidene og vierkratt inntar gradvis enkelte beiteområder.

Bildet: Et typisk bilde av tilstanden i kulturlandskapet i verneområdet. Innmarka nærmest det nedlagte bruket er gjengrodd med hundekjekseng, mens fjellvegetasjon og store bregner har overtatt i beitebakkene. © Miljøfaglig utredning

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en skjøtselsplan for verneområdet, eller deler av verneområdet. Denne skjøtselsplanen vil bli vedlegg til forvaltningsplanen.

Marin forsøpling kan også være en trussel for verneverdiene i landskapsvernområdet. Verneområdet ligger ytterst på kysten av Troms og flere av strendene i verneområdet er, på grunn av havstrømmene, sterkt utsatt for marint avfall. 75 prosent av søppelmengden i havet består av plastikk. Plastikk har en levetid i miljøet som varierer fra noen hundre år, til flere tusen. Over tid blir plastikken mer og mer fragmentert og vanskelig å fjerne fra miljøet. Det dannes såkalt mikroplast som har en innvirkning på et stort antall arter. Plastpartikler er rapportert i fordøyelsen hos en rekke sjøfugl, marine pattedyr, skilpadder, fisk og virvelløse dyr. Dette akkumuleres i næringskjedene og utgjør en betydelig trussel for naturen. I tillegg er det ikke særlig trivelig å komme til strender i verneområdet som er fylt med plastsøppel.

Bildet viser hvordan det kan se ut på strendene i verneområdet. Dette bildet er tatt i Nordvika på Rebbenesøya i forbindelse med Fylkesmannens miljøvern avdeling sin dugnad på oppsamling av marint avfall i 2014, ©Bo Eide

4.3 Bevaringsmål

Verneområdene er beskyttet mot skade og ødeleggelse. Likevel endres også vernet natur. Mange endringer er naturlige, mens andre forårsakes, direkte eller indirekte, av menneskelig aktivitet. Det kan f.eks. være fremmede arter som endrer det opprinnelige naturmangfoldet, inngrep som fører til tørrlegging eller gjengroing, eller ny naturbruk som endrer vegetasjon og artssammensetning. For å følge opp formålet og sikre at naturkvalitetene ivaretas, er det behov for tydeliggjøring av formålet og konkretisering av bevaringsmål. Bevaringsmål skal være målbare og kan for eksempel presiseres gjennom mål for areal, nødvendige strukturer/prosesser eller forekomst av bestemte arter. Bevaringsmål kan betraktes som en utdyping og presisering av verneforskriftens formålsparagraf som tradisjonelt ofte har vært relativt overordnet og lite konkret.

En forvaltning ut fra bevaringsmål basert på tilstandsvurdering og overvåking, vil gi en bedre kvalitetssikring av de tiltakene som prioriteres gjennomført. I det ligger også å skaffe seg grunnlag for å dokumentere i ettertid om iverksatte tiltak har hatt ønsket effekt. Dette er avgjørende for vurdering av behovet for oppfølgende tiltak.

Naturkvalitet er definert som de naturtypene, artene, geologien og landskapet som skal bevares i et verneområde.

Tilstandsvariabel er en indikator som brukes til å vurdere tilstanden til en naturkvalitet. Det er definerte bevaringsmål for de tilstandsvariablene som har betydning for tilstanden for den gitte naturkvaliteten. Hvilke tilstandsvariabler det er aktuelt å sette bevaringsmål for, vil variere for de ulike vernekvalitetene. For hver tilstandsvariabel er det ført opp metode for overvåking, vurdering av tilstandsklasse og aktuelle tiltak. Tilstandsvariablene er gruppert i henhold til NiN-tilstandsvariabler (www.naturtyper.artsdatabanken.no).

Naturkvaliteter der status er ukjent, eller ikke tilstrekkelig kjent, være behov for videre undersøkelser før bevaringsmål fastsettes. Overvåking av bevaringsmål i verneområdet vil kunne bidra til å heve kunnskapen om utviklingen av naturkvalitetene og årsakene til observerte endringer. Overvåkingsprogrammet vil være viktig for å fastsette metoder for oppfølging og fastsetting av bevaringsmål er en løpende oppgave i forvaltningen av verneområdet.

For å definere naturkvaliteter og bevaringsmål kreves det at forvaltningen har god oversikt over naturtilstanden i området og utviklingstendenser. Kunnskapen om de ulike naturkvalitetene i Nordkvaløya – Rebbenesøya er ganske god. Bevaringsmål til verneområdet vil utarbeides og blir vedlegg til forvaltningsplanen når det er klart. Bevaringsmålene skal også legges inn i fagsystemet for verneområdeforvaltning, NatStat.

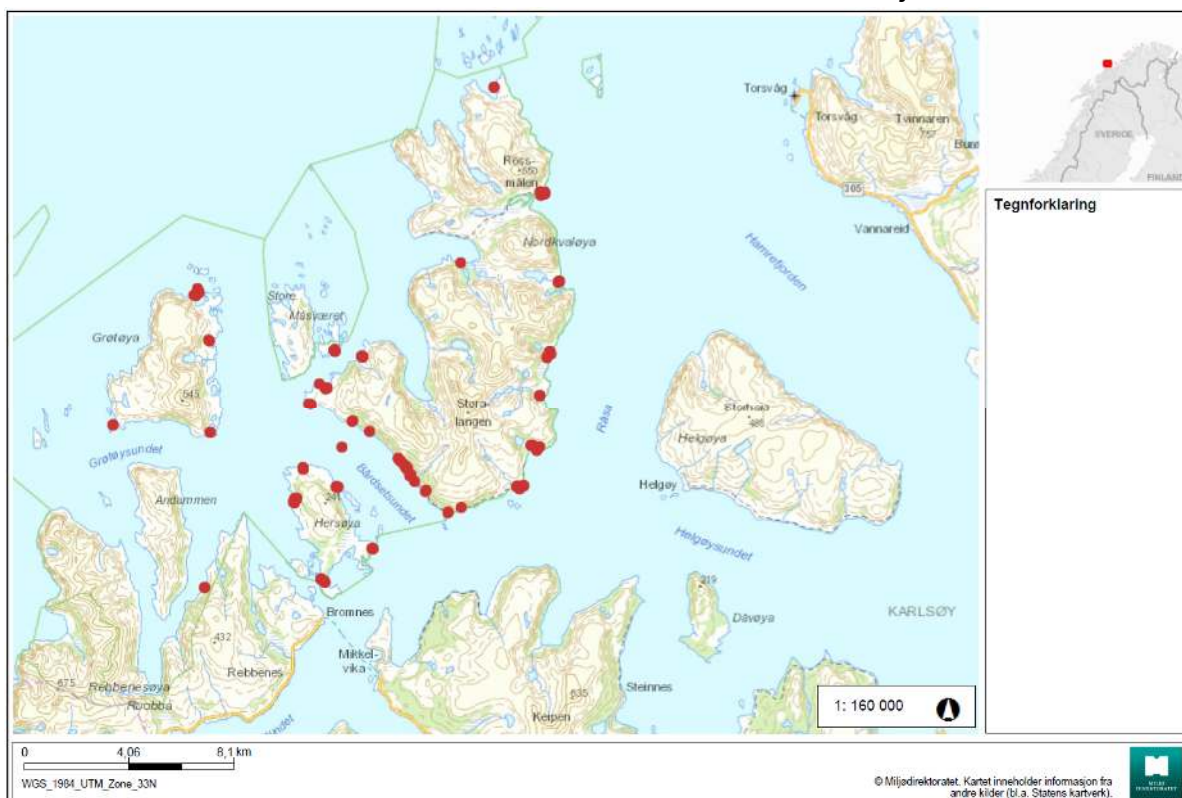
5. Brukerinteresser

Verneforskriften danner rammene for hva som er tillatt innenfor verneområdet. En del tiltak og aktivitet kan skje i medhold av verneforskriftene, noe krever dispensasjon, mens noe ikke kan tillates. I tillegg vil en del aktivitet, drift og tiltak knyttet til ulike brukerinteresser også reguleres av særlovverk som jordlov, reindriftslov, kulturminnelov, lov om motorferdsel, plan- og bygningslov etc. Ved behov for dispensasjoner etter særlovene må dette innhentes i tillegg til eventuell dispensasjon etter verneforskrift og lov om naturmangfold.

5.1 Status bebyggelse – fritidsboliger

Innenfor landskapsvernområdet finnes det en betydelig mengde bygninger. Det spenner seg fra Oljetank på Nordkvaløya via bolighus og hytter, til fjøs, naust og andre uthus. De fleste av boligene holdes ved like, men noen er preget av forfall. Uthusene er vedlikeholdt i ulik grad. De fleste bygninger som er oppført som rene hytter er i god stand. Fjøsene brukes stort sett til lagerrom, eller er preget av forfall.

Selv om bygninger i seg selv ikke inngår i vernet, er kulturmiljøene med gårdsbebyggelsen vesentlige elementer i landskapet. Forvaltning av bebyggelsen henger derfor tett sammen med målet om å bevare autentiske kulturmiljøer.

Kartet: Bygninger i verneområdet.

5.2 Mål og utfordringer for bebyggelsen

Det er en del av verneformålet å ta vare på et representativt kystområde for kystnaturen i Troms der kulturtradisjoner helt fra steinalder og frem til i dag er fremhevet. Landskapet med den tradisjonelle bebyggelsen er en naturlig del av landskapsrommet. Bevaring av bebyggelsen og kulturmiljøene i området er en viktig del av landskapsopplevelsen.

Forvaltningsutfordring: *Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde skal forvaltes slik at eksisterende bygninger og bygningsmiljøer kan brukes, og holdes vedlike. Bygningsmassen skal ikke være skjemmende for kulturlandskapet. Nybygging må ikke skje i sårbare områder, og i ubebygde områder. En del av formålet med vernet er også å ta vare på kulturminner. Begrunnelsen for å ta vare på kulturminner er at de har verdi som kilde til kunnskap, som grunnlag for opplevelse og som bruksressurs.*

Bygninger og bygningsmiljø er en viktig del av kulturlandskapet og kulturmiljøet innenfor verneområdet skal tilpasses stedlig landskap og kulturmiljø. All bygging skal skje i samsvar med lokal byggeskikk, og det skal tas landskapsmessige hensyn.

Verneforskriftens vernebestemmelser, § 3, pkt. 1:

Det må ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Eksempler på dette er: «*Oppføring av nye bygninger, anlegg og varige eller midlertidige innretninger, opplag av båter, hensetting av campingvogner, brakker o.l., fremføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og planering av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensingstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig.*»

§ 4, *Generelle unntak, pkt. 9:*

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg

Samtidig åpner også verneforskriften for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til å føre opp nye bygninger, § 5, pkt. 5:

«Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til: Oppføring av hytter og andre bygninger i samsvar med forvaltningsplan i områder der dette ikke vil forringe verneverdien vesentlig. Det kan stilles krav til utforming av nye bygninger.»

5.3 Bygg

5.3.1 Vedlikehold

Vedlikehold av eksisterende bygninger (anlegg og innretninger) som opprettholder standarden på vernetidspunktet er tillatt uten at det må søkes forvaltningsmyndigheten om tillatelse.

Med vedlikehold av bygninger forstås mindre tiltak for å ivareta teknisk og funksjonell standard utvendig. Eksempler på dette kan være tiltak som er tillatt etter plan- og bygningsloven; Reparasjon av tak, vinduer, dører, fundamentering, etterisolering og ytterkledning. Utvendig vedlikehold som krever utskifting av materiale skal byttes med nytt av samme type og dimensjon, eventuelt til materialer som kan dokumenteres fra et tidligere tidspunkt.

Innvendig vedlikehold faller inn under vanlig vedlikehold og en eventuell bruksendring må behandles etter plan- og bygningsloven, og vil ikke måtte omsøkes etter verneforskriften. Det er i slike tilfeller viktig at kommunen har en dialog med forvaltningsmyndigheten for å avklare om tiltaket er i strid med verneformålet.

I enkelte tilfeller kan det være tvil om et tiltak defineres som vedlikehold eller nybygg. Et typisk tilfelle er at forfallet har gått så langt at bygningen ikke lenger har funksjon som husvære. I slike tilfeller vil en helhetsvurdering legges til grunn. Der vesentlige deler av bygget må skiftes ut, vil dette normalt ikke kunne karakteriseres som vedlikehold. Det er da snakk om en ombygging eller istandsetting, og dermed søknadspliktig.

Tiltak som innebærer fasadeendring, ny pipe, skifte til nye vindustyper og ny kledning som bryter med lokal byggeskikk betraktes ikke som vedlikehold. Vedlikehold omfatter heller ikke utvidelser eller ombygginger i form av at bærende konstruksjon skiftes ut eller at bygningen etter arbeidet fremstår som vesentlig fornyet. I slike tilfeller må det søkes til forvaltningsmyndigheten om tillatelse.

Tilbakeføring til opprinnelig utseende innebærer å skifte ut utvendige materialer som vinduer, dører og takmaterialer av nyere type, med tilsvarende type som var brukt den gang bygningen var ny. Det samme gjelder å male bygningene i opprinnelige farge. Tilbakeføring behandles på samme måte som vedlikehold/restaurering, og vil være søknadspliktig.

Retningslinjer vedlikehold:

- Innvendig vedlikehold er ikke søknadspliktig
- Utvendig vedlikehold som endrer fasaden vil være søknadspliktig
- Dersom bygningen ikke lenger kan defineres som en bygning med tak, vil planer om restaurering betraktes som nybygg og vil være søknadspliktig på linje med en ny bygning.
- Tilbakeføring til dokumentert opprinnelig utseende anses som restaurering og er søknadspliktig

5.3.2 Ombygging av eksisterende bygninger

Vedlikehold som endrer bygningens karakter skal vurderes som ombygging. Med ombygging menes bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate som fører til endring i bygningens konstruksjon, form og eksteriør. Eksempel på ombygginger er når bærende konstruksjoner skiftes ut og bygningen fremstår som i det vesentlige fornyet (jf. plan- og bygningslovens § 20-1), bruk av andre materialer, form og dimensjoner for ytterpanel, dører og vinduer, piper og takteking og endringer av raft og/eller mønehøyde. Innvendige ombygginger berøres ikke av bestemmelsen i plan og bygningsloven.

Det kreves ikke tillatelse etter verneforskriften til bruksendring dersom det ikke medfører eksteriørmessige forandringer. Bruksendringer krever imidlertid tillatelse etter plan – og bygningsloven, og tillatelsen til bruksendring må da omsøkes på vanlig måte (til kommunen).

Ved behandling av søknader om tilbygg og ombygginger må det vurderes om tiltaket strider mot verneformålet og om endret bruk kan komme i konflikt med verneformålet. Formålet med vernet i området er i stor grad knyttet til landskapet. Bebyggelsen og kulturlandskapet med kulturminner og kulturmiljøer er en del av landskapsbildet. Store og omfattende ombygginger vil derfor kunne være i strid med verneformålet.

Forutsetningen for å gi dispensasjon for ombygging eller tilbygg er at byggetiltaket må være forankret i konkret behov som vedskjul, utedo, oppbevaring av utstyr og lignende innenfor nåværende bruksformål og bruksomfang og ikke kan dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse. Det vil normalt kunne gis tillatelse til etablering av utedo og vedplass der det ikke finnes tilfredsstillende løsninger på dette i dag, og hvor ikke eksisterende bebyggelse kan benyttes.

Ombygging i slike tilfeller er ikke hjemlet i verneforskriften, og må derfor vurderes etter Naturmangfoldloven § 48.

5.3.3 Omdisponering av eksisterende bygninger

Omdisponering av eksisterende bygninger regnes som endring av bruksformål i forhold til byggetillatelse eller lovlig etablert bruk (det formål bygningen opprinnelig er bygget for). Mest aktuell bruksendring er å ta i bruk fjøs og andre uthus som hytte/fritidsbolig. Forvaltningsmyndigheten er i utgangspunktet positiv til omdisponering framfor å bygge nytt. Forvaltningsmyndigheten kan i noen tilfeller også gi tillatelse til gjenreising av løer og buer som det bare finnes grunnmuren igjen av. Ved eventuell gjenoppføring skal bygningene føres opp slik de har vært med samme størrelse og bygningsmessige utforming som opprinnelig husvære. Det må finnes dokumentasjon som sikrer reell rekonstruksjon. Bygningen må føres opp på eksisterende tufter. I slike saker er det viktig med tett dialog med kulturminnemyndighetene og i hht. Verneforskriften anses dette som oppføring av «nytt» bygg og er hjemlet i verneforskriftens § 5, pkt. 5.

Retningslinjer ombygging - omdisponering:

- Ombygging/fasadeendring krever tillatelse etter verneforskriften og Naturmangfoldlovens § 48, også Plan- og bygningsloven (Pbl.). Slike søknader må vurderes av kulturminnemyndigheten. Forvaltningsmyndighet videregir søknad for uttalelse.
- Bruksendring uten fasadeendring er ikke søknadspliktig etter verneforskriften, men er søknadspliktig etter Pbl.

5.3.4 Nybygg, § 5 pkt. 4 og 5

All oppføring av nye bygninger er i utgangspunktet forbudt, men det finnes unntak. Det vises for øvrig til kgl.res: *"Fylkesmannen bemerker i sin felles begrunnelse at hyttebygging i utgangspunktet ikke er tillatt i naturvernområdene, men at det for enkelte områder der det ikke vil forringe verneverdiene vesentlig, er tatt inn en bestemmelse om at hytter og andre bygninger kan tillates i samsvar med forvaltningsplan. Primært gjelder dette områder hvor det er eller har vært bygninger."* Forskriftene har fått en bestemmelse om at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til oppføring av bygninger, gjerder og andre innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift og jordbruk i området. Forvaltningsmyndigheten kan også gi tillatelse til oppføring av hytter og andre bygninger i samsvar med forvaltningsplan i områder der dette ikke vil forringe verneverdien vesentlig. Det kan i disse tilfellene settes krav til utformingen av disse. Nybygg må konsentreres til områder med eksisterende bebyggelse for å opprettholde den bebyggelsesstrukturen som fremdeles er karakteristisk for området.

Det kan med hjemmel i verneforskriftens § 5, pkt. 4 gis tillatelse til oppføring av nye bygninger, gjerder og andre innretninger for utøvelse av jordbruk og reindrift. Med jordbruksdrift tenkes det på virksomhet som er knyttet til drift av landbrukseiendom, dyrking og beitebruk. Jordbruksdrift er definert gjennom plan- og bygningslovens rammer for landbruk, dvs. jord- og skogbruk, i områder med landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift (LNFR-områder) på vernetidspunktet. Andre utmarksnæringer, herunder jakt og fiske, som bærer preg av fritidsbruk og som ikke er reell og inntektsgivende næringsvirksomhet av noe omfang, faller utenfor landbruksbegrepet.

Slik kulturlandskapet i landskapsvernområdet fremstår i dag er det små konflikter mellom biologisk mangfold og eventuelle søknader om oppføring av nye bygninger i tilknytning til tidligere bosetting eller nåværende fritidsboliger. Generelt gjelder at kulturmarka nærmest eksisterende bebyggelse er i dag gjengrodd med kraftige grasarter og store urter, og disse arealene har ikke spesielle naturverdier. De har også lavt potensial for restaurering da de for det meste har vært dyrket og/eller kraftig gjødslet. Noen mindre strandenger med restaureringspotensial finnes likevel, og disse må ikke bebygges. Dette gjelder blant annet på Hersøygård og i Molvika. Områder med størst restaureringspotensiale må holdes fri for inngrep:

- **Beitebakkene og strandengene på Nordskard**
- **Beitebakkene på Bårset**
- **Beitebakkene på Rødgammen**

Bildet viser strandvoll av rullestein som demmer opp Rekvikvatnet, © Per Tore Fredriksen

I et område er det særlig grunn til å være restriktiv, nemlig Nordskarvågen. Her må det ikke bygges eller foretas andre inngrep innenfor det som er avgrenset som en svært viktig naturtypelokalitet. Dette inkluderer arealer helt inntil eksisterende naust.

Landskapsmessig er følgende områder «**nei-områder**» for nybygg:

Landskapsområder 2, 3, 4, 5, 6 og 8. Se på kart under.

Når det gjelder landskapsområde 7 kan det tillates tiltak vest for Bårsetsundet. I landskapsområde 1 kan det tillates tiltak konsentrert til eksisterende bebyggelse.

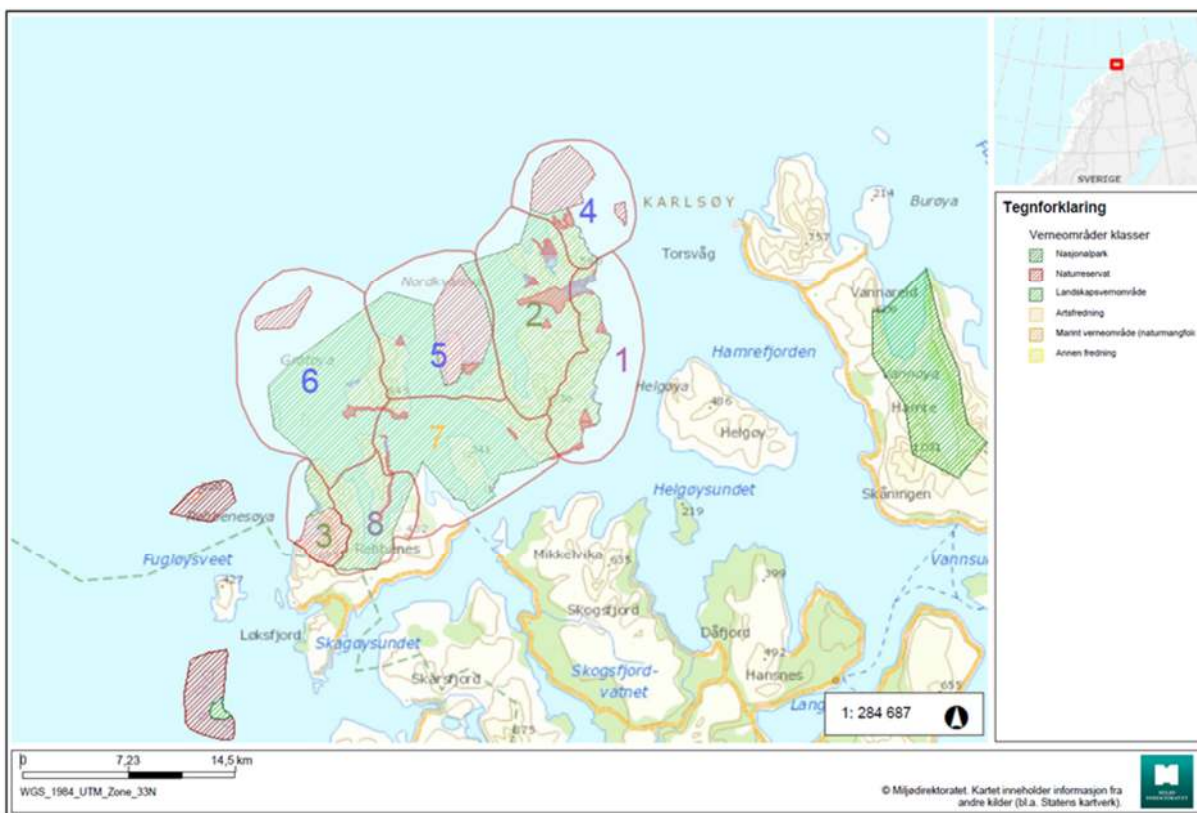
I henhold til kulturminner er det følgende områder som er viktigst å skjerme for nye tiltak:

Steikarvika, Rekvika, Faulbergvika, Rødgammen, Breidvika, Nordskar og Bårset, strekningen Bøtneset til Sørgrøtøy, Østsiden av Andammen, Sørskarvægen og

Måsvær. Alle disse områdene fremstår som autentiske og verdiene vil bli vesentlig svekket dersom det tillates nye etableringer som f.eks. fritidsboliger der.

I de øvrige kulturmiljøene må det stilles strenge krav dersom inngrep skal tillates.

I henhold til geologisk viktige områder, er det de områdene som er merket med rødt i kartet under som har særdeles høy verneverdi og som må skjermes for nye tiltak.

Kartet viser en sammenstilling av alle kartlegginger som er utført i området, i tillegg til grensene for verneområdene.

Retningslinjer nybygg:

- Oppføring av nye bygg krever tillatelse fra forvaltningsmyndighet
 - Søknad sendes verneområdestyret
 - Verneområdestyret videresender alle søknader til kulturminnemyndigheten for vurdering etter kulturminneloven
 - Søker må også søke kommunen om byggetillatelse i hht. Plan- og bygningsloven dersom det gis tillatelse fra verneområdestyret og kulturminnemyndighet.
- Gjenoppføring av bygg regnes som oppføring av nytt og hjemles i verneforskriftens §5, pkt. 5 i områder der dette ikke vil forringe verneverdien nevneverdi, dvs i område 1 og 7. Gjenoppføring utenfor disse to områdene må i tilfelle vurderes etter Naturmangfoldlovens § 48.
- Ved eventuell gjenoppføring skal bygningen ha samme størrelse og ha samme bygningsmessige utforming.
- Nye bygninger skal ikke tillates utenfor områder med eksisterende bebyggelse, og kan dessuten bare tillates i landskapsområde 1 og 7. Når det gjelder landskapsområde 7 kan det tillates tiltak vest for Bårsetsundet. I landskapsområde 1 kan det tillates tiltak konsentrert til eksisterende bebyggelse.
- Følgende områder må skjermes for nye tiltak: Steikarvika, Rekvika, Faulbergvika, Rødgammen, Breidvika, Nordskar og Bårset, strekningen Bøtneset til Sørgrøtøy, Østsiden av Andammen, Sørskarvågen og Måsvær.
- Det bør stilles krav til plassering og utforming av nye bygg i verneområdet
- Nye bygg skal i størst mulig grad tilpasses lokal byggeskikk
- Innenfor eksisterende kulturmiljø kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til gjenoppføring av forfalte bygninger på eksisterende grunnmurer i bygningsmiljøer
 - Bør ha samme utvendige volum som opprinnelig bygning
 - Bør ha samme utvendige detaljeringsnivå og fasade som opprinnelig bygning. Her tenkes det på takutspring, vindskier, utvendig kledning, taktekking, skorstein, vinduer, dører.....etc.
 - Søker må, så langt det er mulig, dokumentere hvordan opprinnelig bygning så ut
- Gjenoppføring etter f.eks. brann krever også tillatelse fra verneforskriften. Samme krav som kulepunkt over.
- Bygningsavfall skal ikke etterlates i verneområdet. Kommunen skal gi vilkår for håndtering av avfall sammen med byggetillatelse.

5.3.5 Riving av bygninger

Bygningsmassen i verneområdet bør ikke være skjemmende for landskapet. For at dette skal kunne oppnås, bør alle bygningene i landskapet vedlikeholdes. Huseiere, eller ansvarlige for bygninger eller byggverk, er også i henhold til plan- og bygningsloven pliktig å holde dette i en slik stand at det ikke oppstår fare for skade på, eller vesentlig ulempe for person, eiendom eller miljø og slik at dette ikke virker skjemmende i seg selv eller i forhold til omgivelsene. Dersom den ansvarlige ikke overholder denne plikten, kan kommunen gi pålegg om sikring og istandsetting innen en fastsatt frist. Kommunen har også hjemmel til å gi pålegg om riving og fjerning av slike byggverk dersom det ikke er satt i stand innen den gitte fristen.

Bortsett fra uthus under 15 m², er riving av bygninger søkepliktig etter plan- og bygningsloven. For å rive en bygning på eget initiativ må eier derfor søke om rivingstillatelse fra kommunen. I tillegg til reglene om riving i plan- og bygningsloven må kommunen og eiere av bygninger også ta hensyn til verneforskriften ved planlegging eller pålegg om riving, men riving av bygg er ikke søknadspliktig etter verneforskriften.

Retningslinjer riving av bygninger:

- Riving må vurderes av kulturminnemyndighet og eventuelt vedtak fattes.
- Det må også søkes om rivingstillatelse til kommunen i hht. Plan- og bygningsloven, unntatt for uthus mindre enn 15 m².
- Rivingsavfall kan ikke etterlates i verneområdet. Kommunen skal gi vilkår for håndtering av dette sammen med rivingstillatelsen.

5.4 Havbruksvirksomhet

I h.h.t. verneforskriftenes § 5, pkt. 6 kan vernemyndigheten gi tillatelse til havbruksvirksomhet dersom det ikke strider mot formålet med vernet.

Under høring av verneplanen kom det innspill fra både FHL og Fiskeridirektoratet at store deler av området har gode lokaliteter for havbruksformål. Dette medførte at deler av sjøarealet som opprinnelig var med i planen ble tatt ut. Ved en vurdering av om det skal tillates havbruksvirksomhet, vil det være sentralt å vurdere om eventuelle søknader om tillatelse til havbruk vil kunne endre landskapets art eller karakter vesentlig dersom det gis tillatelse til tiltaket.

Karlsøy kommune er med i et interkommunalt samarbeid om felles kystzoneplan sammen med Tromsø, Balsfjord, Målselv og Lyngen kommuner. Det er ikke kommet noen innspill fra oppdrettsnæringen om at det er ønskelig med havbruk innenfor grensen til verneområdet. Det er likevel mulig å søke om dispensasjon fra vedtatt kystzoneplan.

Verneplanen for Ytre Karlsøy marine verneområde omfatter kystområder ut til 4 nautiske mil utenfor grunnlinjen. Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde ligger i sin helhet innenfor grensene til verneplanen. Ved eventuelt vedtak av det marine verneområdet vil det bli overlappende verneområder når det gjelder sjøarealet i bl.a. Nordkvaløy-Rebbenesøy landskapsvernområde. Verneformålene og tilhørende bestemmelser er ulike i det marine verneområdet, og de eksisterende verneområdene. Blant annet er det et tydeligere vern av dyreliv i det marine verneområdet enn ved landskapsvern. Det er store verdier knyttet til grunne partier og strandsoner innenfor det foreslåtte marine verneområdet.

Fylkesmannen i Troms har 31. mai 2017 sendt sin tilrådning til Miljødirektoratet. I tilrådninga til marin verneplan er det foreslått at det kan gis tillatelse til levendelagring av fisk i inntil 12 uker i Ytre Karlsøy marine verneområde, men ingen øvrig hjemmel knyttet til akvakultur og fangstbasert akvakultur.

En tillatelse til havbruk som nevnt ovenfor vil kunne få betydning for forslaget til marint vern. Verneområdestyret vil derfor ikke komme med mer tydeligere retningslinjer om havbruk ol. i landskapsvernområdet før det er klart hvilket vedtak som gjøres i forhold til det marine verneområdet. Dersom det i det marine verneområde tillates havbruk, bør man ved rullering av forvaltningsplanen gi mer tydelige retningslinjer på dette.

Fylkesmannen har i sin tilrådning foreslått at forvaltningsmyndigheten for det marine verneområdet legges til verneområdestyret.

Miljødirektoratets tilrådning er pr.dags dato (nov. 2017) ikke klar.

5.5 Fiskeri

Det foregår fiske etter torsk, hyse, sei, kveite, rognkjeks, uer og breiflabb i landskapsvernområdet, eller i randsonen til verneområdet. Samlet foregår dette gjennom hele året. Det anvendes line, garn, juksa, snurrevadd og not. Det er felt med forekomster av haneskjell som det til for få år siden ble høstet av, men pr. i dag drives det ikke fangst.

Bestemmelser fiskeri:

- Verneforskriftene er ikke til hinder for høsting av tang etter gjeldende lover og forskrifter, jfr. § 4, pkt. 14.
- Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til etablering av fortøyningsfester for fiskeredskaper og båter, jfr. § 5, pkt. 8.

5.6 Reindrift

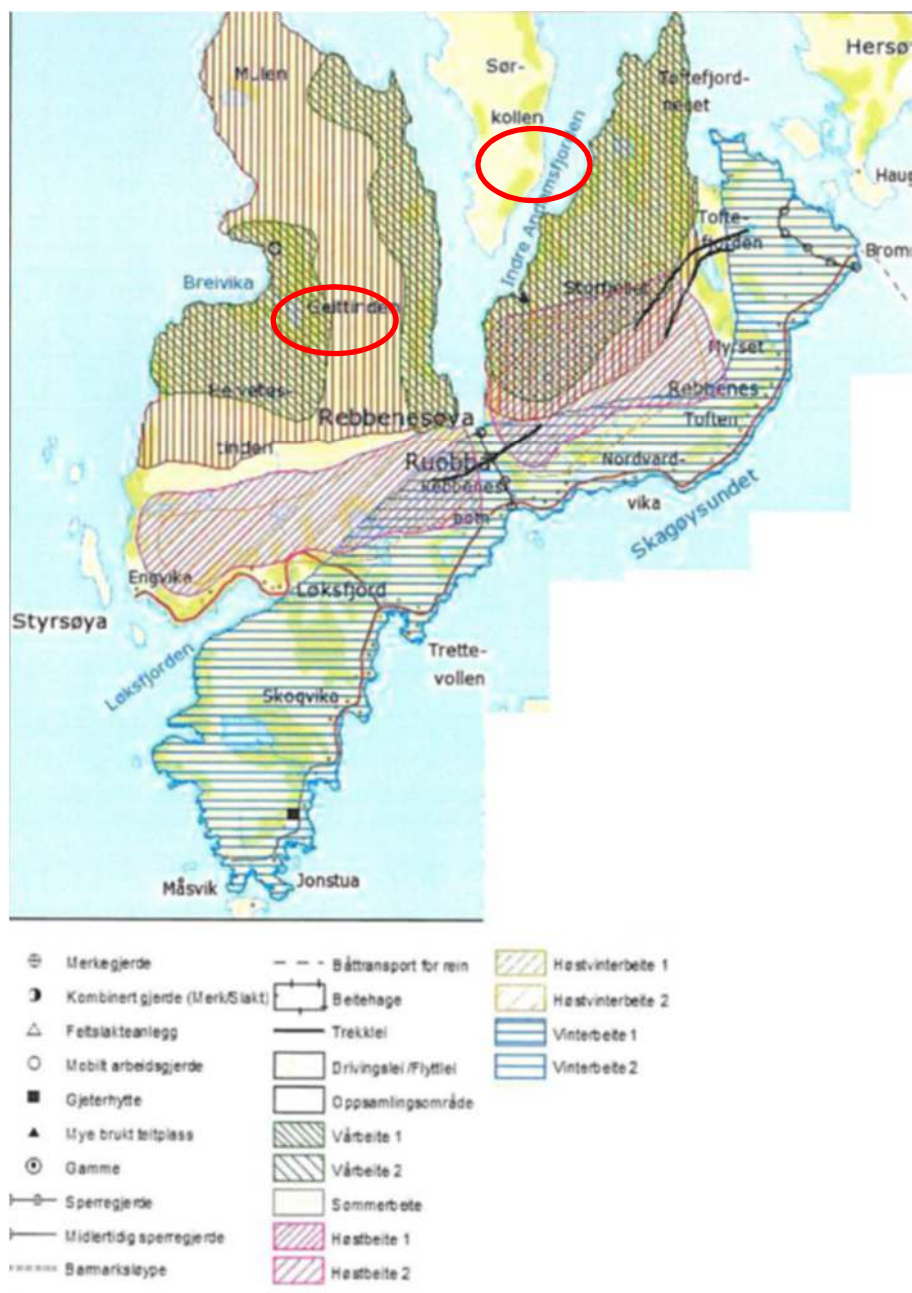
Forvaltningsutfordring:

Verneområdet skal forvaltes på en måte som gjør at reindriften kan fortsette i de områder der de allerede drives, på Rebbenesøy. Ivaretagelse av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Retten til å utøve reindrift reguleres av reindriftsloven. I Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde skal det kunne drives reindrift i samsvar med reindriftsloven, alders tids bruk og sedvane innenfor rammen som settes av verneforskriften

Den eneste øya i landskapsvernområdet som det utøves reindrift på i dag, er Rebbenesøya. Reindriften har, som på mange av øyene, vært preget av mye flytting til og fra. I distriktsinndelinga for Troms reinbeiteområde fra 1963 ble distriktet vedtatt som helårsdistrikt med øvre reintall på 200 rein. Rebbenesøya har vært helårsdistrikt siden 1996. Distriktet har bare en siida-andel. Karlsøy kommune har, i forbindelse med arealplanarbeid, foretatt en konsekvensutredelse for reindrift i kommunen. I denne KU'en vises det til at pr. i dag er Rebbenesøya lite belastet med inngrep som er negativt for reindriften. I KU'en er det foreslått to områder som bør være hensynssoner i forhold til reindriften. Disse to områdene er markert med rød ring på reindriftskartet under. Det er ut fra reindriftshensyn ønske om at i disse områdene bare skal være tillatt å oppføre bygninger eller iverksette anlegg eller andre tiltak som er nødvendig for reindrift. Området ved Toftefjorden ligger i sin helhet utenfor grensen til verneområdet og området ved Rebbenesbotn berører verneområdet i bare beskjeden utstrekning, helt nord.

Nordkvaløya er ikke utlagt som beitedistrikt, men ble i en femårsperiode 1975-80, etter privat avtale med grunneierne, forsøkt med nomadisme og sommerbeite for en flokk Kautokeino-rein på 500 dyr. Tidligere hadde de hatt sommerland på Seiland. Reinen ble frakta med militære fartøy den lange vei fra fastlandet i Nord-Troms. Etter misnøye blant grunneierne med overbeskatning, og for stort antall dyr, opphørte driften. Grunneierne på Nordkvaløya har gitt uttrykk for at de ikke ønsker å åpne for reindrift på øya igjen.

Reindriften kan, med hjemmel i verneforskriftene, bruke motoriserte kjøretøy på frossen, snødekt mark. I tillegg kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppføring av nye bygninger, gjerder og andre innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift i området. Alle reindriftsanleggene ligger pr. i dag utenfor verneområdet.

Reindriftskart, Rebbenes reinbeitedistrikt (www.reindrift.no), Kilde: KU-utredning, Norut

Bestemmelser reindrift:

- Vernet er ikke til hinder for reindriftsnæringens bruk av Rebbenesøya til flytting, opphold og beite for rein og motorferdsel i forbindelse med reindrift på frossen, snødekt mark jfr. § 4, pkt. 3.
- Vernet er ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende gjerdar, jfr. § 4, pkt. 13.
- Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til oppføring av nye bygninger, gjerdar og andre innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift, jfr. § 5, pkt. 4.

5.7 Landbruk – beitebruk

Forvaltningsutfordring:

Gjennom forvaltningen av landskapsvernområdet skal det stimuleres og legges til rette for å få gjenopptatt beite i deler av verneområdet.

Det siste sauebruket i området ble lagt ned i 1969. Etter det har det ikke vært annen beite i området enn en kort periode med reindrift på 80-tallet (unntatt på Rebbenesyøya). Historisk har beiting vært den viktigste kulturlandskapsformerer i området og spesielt tydelig er dette omkring de større brukene på Nordkvaløya og Hersøya. Der er det nå store beitebakker som er i gjengroing. Slått har hatt litt mindre betydning, og i den siste tiden med fast bosetting ble slått trolig bare foretatt på gjødslet innmark. Lenger tilbake i tid var slått også viktigere i utmark, bl.a. i tilknytning til dyneenger og myrer.

Gjenopptaking av beiting er både det beste og det mest realistiske alternativet for å få fornyet bruk av arealer i kulturlandskapet som tidligere hadde store naturverdier. Sau og geit var de viktigste beitedyrene før fraflyttingen tok til. Geit er mindre aktuelt i dag, men bruk av rent kjøttproduserende raser er en mulighet. Sau eller ungdyr av storfe er de mest aktuelle husdyrslagene da de kan gå på beite med mindre krav til tilsyn gjennom beitesesongen enn dyr som må melkes daglig. Det finnes ikke store rovdyr på øyene i landskapsvernområdet noe som gjør det attraktivt å slippe sau på beite. Det finnes imidlertid kongeørn i området, og den kan være en predator på sau og lam.

Verneforskriftens § 4, pkt. 10 slår fast at vernet ikke er til hinder for beiting. Det betyr at det er tillatt å slippe sau (eller andre dyr) på beite uten å søke forvaltningsmyndigheten om tillatelse. Miljødirektoratet kan imidlertid av hensyn til verneformålet, ved forskrift, regulere beitetrykket i hele eller deler av området, med unntak for reinbeite.

Retningslinjer landbruk:

Etter søknad kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppføring av bygninger, gjerder og andre innretninger som er nødvendig for jordbruk i området, se kap. 5.3.4.

Gjerder:

Det kan gis tillatelse til følgende:

- Nødvendige sperregjerder for å holde beitedyr borte fra enkelte deler av området
- Gjerder som er nødvendige for å hindre at beitedyr kommer inn på uteareal i umiddelbar nærhet rundt bygninger.

Gjerder kan ikke settes opp utelukkende for å markere eiendomsgrense eller for å hindre innsyn.

Permanente gjerder skal som hovedregel være gjerde av sauenetting, uten piggråd. I kulturmiljøer der det kan dokumenteres at det tidligere har vært benyttet annen type gjerde som f.eks. plankegjerde, stakitt eller steingjerde kan slike vurderes godkjent.

Forvaltningsmyndigheten er positiv til gjeninnføring av beitedyr i området, og vil forsøke å jobbe for å få beitedyr ut i området igjen.

Vedhogst:

Uttak av trevirke til brensel til bruk på stedet kan gjennomføres uten å søke om tillatelse. Dersom det er bruk for motorferdsel i forbindelse med vedkjøring, skal det søkes om dispensasjon. Forvaltningsmyndigheten kan gi en tillatelse med hjemmel i forskriftenes § 5, pkt. 2.

Bestemmelser landbruk:

- Vernet er ikke til hinder for vanlig jordbruksdrift på tidligere utnyttede jordbruksarealer, herunder åkerbruk, slått og motorferdsel i forbindelse med dette, jfr. § 4, pkt. 2.
- Vernet er ikke til hinder for beiting, jfr. § 4, pkt. 10.
- Uttak av trevirke til brensel, staur o.l. kan skje uten søknad om tillatelse, jfr. § 4, pkt. 12.
- Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppsett av nye bygninger, gjerder og andre innretninger som er nødvendige for utøvelse av jordbruk i området, jfr. § 5, pkt. 4.
- Vedlikehold av tidligere opptatte grøfteavløp som drenerer jord- og skogbruksarealer kan skje uten hinder. Forvaltningsmyndighet må imidlertid varsles. Jfr. § 4, pkt. 5.

Bildet: Typiske bolighus i landskapsvernområdet, © Oddrun Skjemstad.

5.8 Motorisert ferdsel

Forvaltningsutfordring: *Motorferdselen i området skal begrenses til et minimum.*

Innenfor denne rammen skal det være anledning til nødvendig motorferdsel som er tillatt, eller kan søkes om etter verneforskriften. Det skal være anledning til bruk av motorkjøretøyer ved skjøtselstiltak for å fremme verneformålet.

Motorferdsel på land i verneområdet er i utgangspunktet forbudt. Dette gjelder også start og landing med luftfartøy. Bruk av motorbåter på sjøen omfattes ikke av forbudet.

Av naturlige årsaker er det lite motorferdsel på land i verneområdet. Verneområdet består av øyer, eventuelle kjøretøy må i tilfelle fraktes ut. Bruk av motorkjøretøyer kan med hjemmel i verneforskriften brukes til vanlig jordbruksdrift på tidligere utnyttede jordbruksarealer. Dette kan eksempelvis være dyrking av potet og grønnsaker, slått o.l. Vedkjøring er det muligheter for å søke om tillatelse til. Vedkjøring anses som nyttekjøring, og det skal ikke være vanskelig å få tillatelse til det. Det er en fordel å benytte snøscooter på frossen snødekt mark til dette.

Reindrifta har anledning til å benytte motorkjøretøyer på frossen snødekt mark på Rebbenesøya i forbindelse med reindrift. På innmark og langs eksisterende veier i verneområdet kan man benytte motorkjøretøyer uten hinder av vernet. Motorferdsel i forbindelse med tiltak på bygninger og innmark kan også skje uten hinder av vernet.

Kystverket har rett til å benytte motorferdsel til drift og vedlikehold av sine anlegg uavhengig av vernet. Vedlikehold og oppgradering av kraftlinjene krever imidlertid søknad om tillatelse til bruk av motorkjøretøyer, unntak er nødvendig istandsetting ved akutt utfall. Forvaltningsmyndigheten skal imidlertid ha melding i ettertid (se kapittel 6.8).

Vernet i området er ikke til hinder for militær operativ virksomhet og rednings-, ambulanse-, politi-, brannvern- og oppsynsvirksomhet. Med militær operativ virksomhet menes manøvrer av taktisk karakter, eksempelvis forflytninger i forbindelse med antatte trusler og lignende. Dette kan være militær virksomhet som er nødvendig for å planlegge, forberede og gjennomføre overvåking av land-, sjø- og luftterritoriet, forsvarsplaner, beredskapstiltak, støtte til det sivile samfunn og politi som krever innsetting av styrker og rene militære operasjoner i spesielle situasjoner, herunder søk og redningstjeneste. Begrepet redning omfatter alle redningsoppdrag ved ulykke, skade og nødsituasjoner.

Oppsynsvirksomhet gjelder oppsyn med vernebestemmelsene og annet organisert oppsyn med hjemmel i lov, som for eksempel motorferdseloppsyn, kontroll av hundelov, viltlov og faunakriminalitet i regi av Statens naturoppsyn. Oppsynstjeneste i privat regi går ikke inn under denne bestemmelsen.

Verneforskriften har ingen egen hjemmel for å tillate landing med luftfartøy. Lavtflyging omfattes ikke av vernet. Dersom det kommer søknader om landing med luftfartøy, må de vurderes etter Naturmangfoldlovens § 48.

Retningslinjer/bestemmelser motorferdsel:

- Motorferdsel på land er forbudt. Start og landing med luftfartøy er forbudt, jfr. § 3, pkt. 2.
- Unntak fra motorferdselforbudet:
 - Vernet er ikke til hinder for militær operativ virksomhet og rednings-, ambulanse-, politi-, brannvern- og oppsynsvirksomhet, jfr. § 4, pkt. 1.
 - Motorferdsel i forbindelse med vanlig jordbruksdrift, jfr. § 4, pkt. 2
 - Motorferdsel i forbindelse med reindrift på frossen snødekt mark på Rebbenesøya, jfr. § 4, pkt. 3.
 - Nødvendig istandsetting ved akutt utfall av kraftlinjer, jfr. § 4, pkt 4 b. Melding må sendes forvaltningsmyndigheten i etterkant.
 - Motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg, jfr. § 4, pkt. 6.
 - Motorferdsel på innmark og langs eksisterende veier.
- Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:
 - Nødvendig motorferdsel i forbindelse med kraftverkets aktiviteter, jfr. § 5, pkt. 1.
 - Motorferdsel i forbindelse med vedkjøring, jfr. § 5, pkt. 2. Transport av ved bør foregå på vinteren for å begrense markskadene mest mulig
- Motorferdsel i utmark krever også tillatelse fra lov om motorferdsel. Kommunen forvalter lov om motorferdsel. Bestemmelser om motorferdsel i verneforskrifter går alltid foran annet regelverk som tillater motorferdsel.
- Eventuell søknad om landing med luftfartøy må vurderes etter Naturmangfoldlovens § 48.
- Alle søknader om motorferdsel må også vurderes etter Naturmangfoldlovens §§ 8-12, jfr. Samme lovs § 7.
- Eventuell søknad om motorferdsel i forbindelse med transport av funksjonshemmede må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

5.9 Kraftlinjer

Forvaltningsutfordring: *Drift og eventuell sanering av kraftlinjer skal foregå på en slik måte at det ikke er i strid med verneformålet og vesentlig endre landskapets art eller karakter.*

Det er kraftlinjer på flere av øyene i landskapsvernområdet. På Nordkvaløya går strømmettet til Skjervik på vestsiden av øya, sørover til Rødgammen, videre forbi Holmesletta og på østsiden til Langneset. På Hersøya kommer sjøkabelen fra Nordkvaløya på land nordøst på øya. Ved inntaket til sjøkabelen er det også en liten nettstasjon. Kraftlinja går tvers over øya og sørover. Sør på Hersøya deler kraftlinja seg og den ene delen går over til Bukkenes mens den andre går over sjøen til Rebbenesøya. På Rebbenesøya er det imidlertid ikke kraftlinjer inn i verneområdet. Andammen, Måsvær og Grøtøya er også fri for kraftlinjer. På Nordgrøtøya er det et lite vindkraftanlegg som gir strøm til beboer.

Bestemmelsene i verneforskriftens § 3 sier at det ikke må iverksettes nye tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Herunder kommer også fremføring av luftledninger og jordkabler.

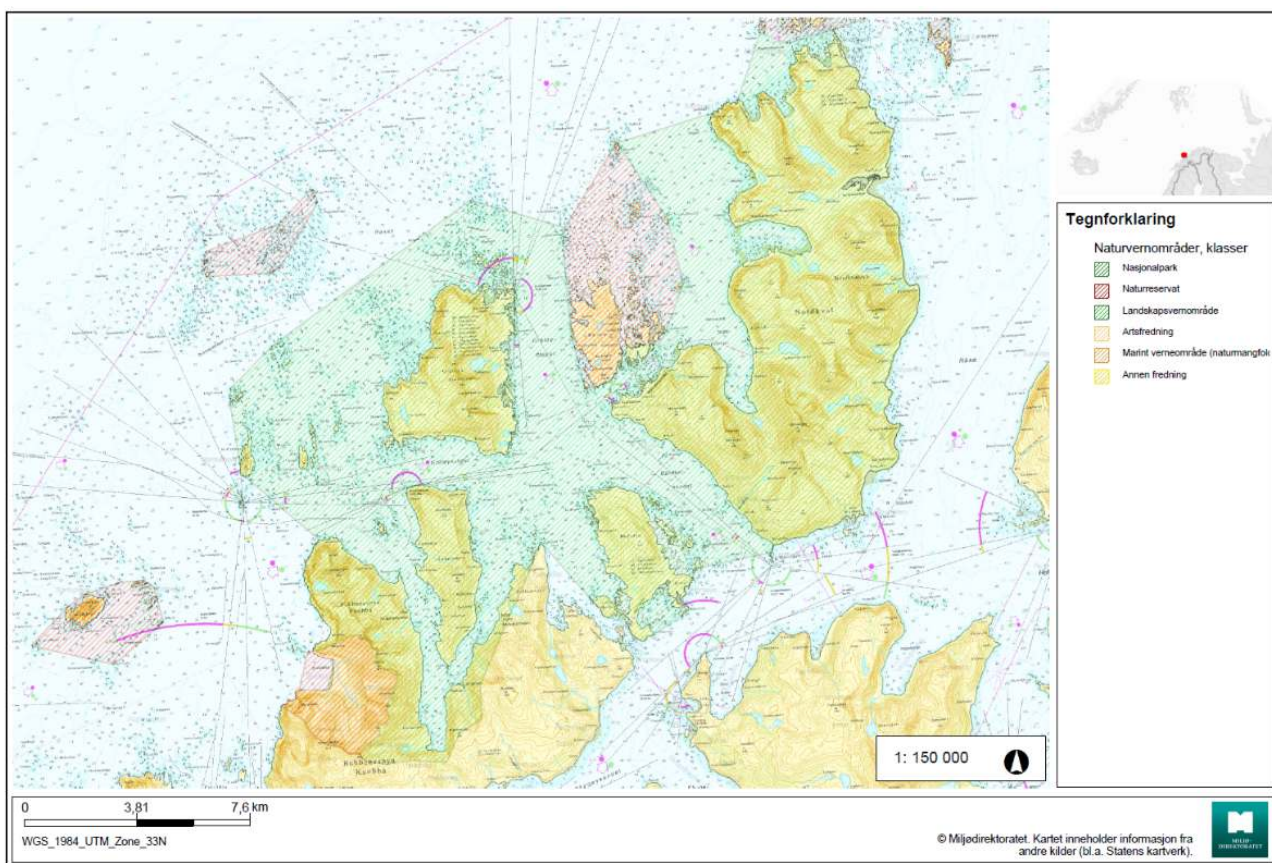
Bestemmelser kraftlinjer:

Verneforskriftens § 4, pkt. 4 sier at bestemmelsene i forskriftens § 3 ikke er til hinder for:

- a) Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og telekabler. Bruk av motorisert transport krever likevel egen tillatelse, jfr. § 5, pkt. 1
- b) Nødvendig istandsetting ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- c) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt når det ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet. Bruk av motorisert transport krever egen tillatelse, jfr. § 5, pkt. 1.
 - Etter søknad kan det også gis tillatelse til oppgradering av kraftledninger som ikke faller inn under § 4, nr. 4 c.
 - Eventuelle tiltak som ikke omtales i verneforskriften må behandles som en dispensasjonssak etter Naturmangfoldlovens § 48.

5.10 Kystverkets anlegg

Kystverket 5.distrikt har flere installasjoner innenfor grensene til verneområdet, og i umiddelbar nærhet av verneområdet: 5 fyrlykter, 16 merker (jernstenger) og 11 avmerkede ankringsplasser for fartøy

Sjøkartet over viser lokalisering av Kystverkets fyrlykter, samt farleder i verneområdet.

Eventuelle tiltak i verneområde skal ikke være til hinder for navigasjonsinstallasjoner. Transport og ferdsel til sjøs skal ikke hindres av f.eks plassering av fortøyninger, lektere, prammer, oppdrettsanlegg m.v. Alle eventuelle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i farled skal behandles av Kystverket i h.ht. Havne og farvannsloven.

Bestemmelser Kystverkets anlegg:

Verneforskriften er ikke til hinder for:

- Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg og nødvendig motorferdsel i forbindelse med dette arbeidet, jfr. § 4, pkt. 6.

Forvaltningsmyndigheten kan, etter søknad gi tillatelse til:

- Det kan innvilges dispensasjon til oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket, jfr. § 5, pkt. 7.

6. Friluftsliv – ferdsel- besøksforvaltning

Forvaltningsutfordring:

Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde skal sikre et naturvennlig og enkelt friluftsliv i området med liten grad av teknisk tilrettelegging. All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, kulturminner og biologisk mangfold. Landskapsvernområdet skal kunne benyttes til bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv innenfor rammene av verneformålet og verneforskriften slik at folk skal kan få oppleve de flotte natur- og kulturverdiene som området har å by på med minst mulig slitasje og forstyrrelse.

Verneområdestyret skal utarbeide en besøksstrategi for landskapsvernområdet. En besøksstrategi er nødvendig for å løse merkevare og midler til implementering av denne.

Friluftsliv gir gode opplevelser og bedre folkehelse. Personer som deltar aktivt i friluftsliv får gjerne også et engasjement for å ta vare på natur og miljø.

Ishavskysten friluftsråd har kartlagt, og verdisatt, alle friluftsområder i Karlsøy kommune. Kartleggingen gir en god oversikt og en relativ vurdering av kommunens friluftsområder der alle verdikriterier legges til grunn for den endelige verdisettingen. Kartleggingen gir informasjon om hvordan det aktuelle området er vurdert i forhold til andre friluftsområder i kommunen og regionen. Områder av verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes slik at

naturgrunnlaget blir tatt vare på. Kartlegging innenfor vernegrensen er vedlagt forvaltningsplanen.

Vernebestemmelsene er ikke til hinder for hensynsfull og varsom ferdsel. Friluftslovens bestemmelser om fri ferdsel i utmark (allemannsretten) gjelder i landskapsvernområdet. Formålet med friluftsloven er å verne om friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennhetens rett til ferdsel og opphold i naturen, slik at muligheten for å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes, jfr. Friluftslovens § 1. Det innebærer at enhver kan ferdes fritt til fots, raste, plukke bær og telte i samsvar med friluftslovens regler. Friluftsloven stiller krav til alle om hensynsfull adferd på annen manns grunn.

Under ferdsel har enhver rett til for kortere tid å dra i land båt på strandstrekning i utmark jfr. Friluftslovens § 7. Opplag av båter over lengre tid er forbudt innenfor landskapsvernområdet, jfr. verneforskriftens § 3, pkt. 1. Opplag av båter i stort antall og tilfeldig plassering kan være landskapsmessig skjemmende, og virke inn på landskapets art eller karakter. Det er likevel ikke forbudt for grunneiere å ha opplag for båt på fast plass, jfr. verneforskriftens § 4, pkt.11.

Verneforskriften setter ingen begrensinger på jakt og fiske i verneområdet. Jakt reguleres av Viltloven, og fiske reguleres etter innlandsfiske-loven. Verneforskriften regulerer heller ikke fiske i sjøen. Fritidsfiske i sjøen er en viktig del av allemannsretten. I sjøen kan du fiske uten grunneiers tillatelse. Det frie fisket gjelder i utgangspunktet også fiske med faststående redskap.

I tillegg til grunneierne som eier hytter og hus i landskapsvernområdet, brukes også området av andre tilreisende i friluftslivssammenheng. Verneområdets nærhet til Tromsø gjør at mange finner veien ut til området. Det at man er avhengig av båt, kajakk eller lignende for å komme seg til verneområdet gjør igjen at området er «skjermet for» så stor utfart at det kan komme i strid med verneformålet.

Verneområdets hovedinnfallsport ligger i Mikkelvika på Ringvassøya. Valg av hovedinnfallsport henger sammen med at hele landskapsvernområdet ligger på øyer uten vegforbindelse. Man er avhengig av båt for å komme seg ut til området. Valg av innfallsport er gjort på bakgrunn av kunnskap om at dette området egner seg til utfart til verneområdet. Der er på innfallsporten lagt til rette for parkering av både biler og hengere. Det er også et støpt båtutsett hvor man kan rygge bilen med henger ned i sjøen for å sette ut båten. Verneområdet benyttes også svært mye av kajakkpadlere. Det skal også legges til rette med et kajakkutsett ved båtutsettet. På parkeringsplassen er det lagt til rette med toalett til alle som ferdes i området. Det finnes informasjon om både Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde og de andre naturreservatene som finnes i området. Det er også en kai i området som kan benyttes til av- og påstiging av båter. Verneområdestyret vil ha årlige kostnader til drift og vedlikehold av anlegget.

Bildene: Båtutsett

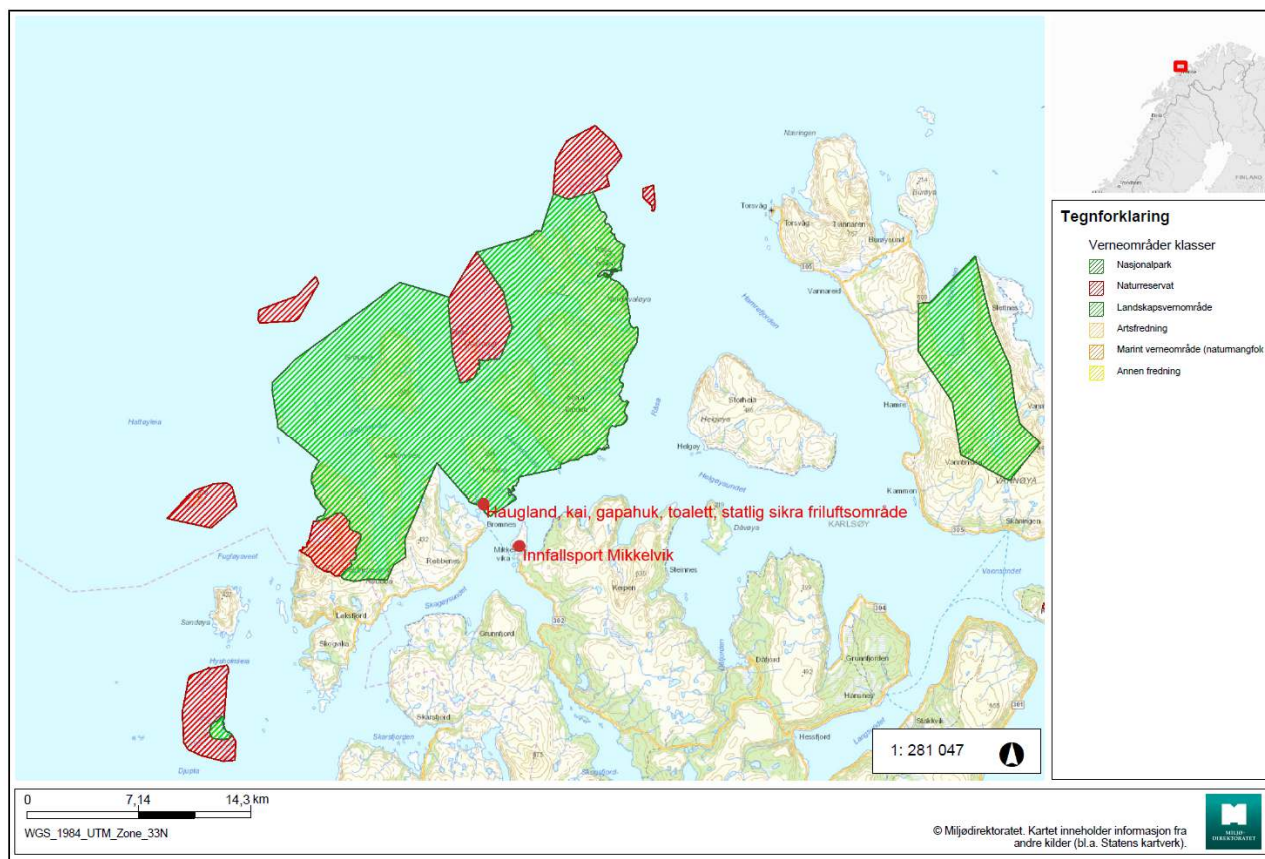
Kai for av- og påstigning

Fotograf: Oddrun Skjemstad

På Hersøya er det et statlig sikra friluftsområde, Haugland (gnr/bnr 16/2). På Haugland er det lagt til rette for ilandstigning og opphold for båtfolket. Tromsø båtforening har hatt ei kai med flytebrygge som lettet ilandstigningen. Denne flytebrygga ble høsten 2016 tatt vekk fra området. En flytebrygge i området er viktig for tilgjengeligheten til friluftsområdet på Haugland. Verneområdestyret har derfor, i samarbeid med Karlsøy jeger og fisk, kjøpt inn ny flytebrygge som ble montert våren 2017.

Verneområdestyret har også tilrettelagt området på Haugland med gapahuk, bål plass, toalett, verneområdeinformasjon og annen informasjon om området. Det går en sti fra kaianlegget til husene på eiendommen Haugland. Haugland eies av Karlsøy kommune, men forvaltes av Karlsøy jeger og fiskerforbund. Husene på Haugland kan leies av Karlsøy jeger og fisk. Ishavskysten friluftsråd har utarbeidet en forvaltningsplan for det sikra friluftsområdet, vedlagt.

Som en kuriositet kan det nevnes at det var på Haugland at Jan Baalsrud først ble tatt i hus da han rømte fra tyskerne etter at båten ble sprengt i Toffefjorden.

Kart: Markering viser hvor det er lagt til rette for ilandstigning,

Kilde: Naturbase, Statens kartverk

Bildene: Haugland

© Oddrun Skjemstad

Padling i bukta på Haugland

Tromsø jeger og fiskeforbund har også ei utleiehytte i Lillevika på Nordkvaløya. Hytta er på 20m² og har 6 sengeplasser. Hytta kan leies via inatur.no.

6.1 Informasjon

Informasjon og holdningsskapende arbeid er en viktig del av forvaltningens arbeidsområde og representerer en stor utfordring i arbeidet med forvaltning av verneområder. Gjennom ulike former for informasjon, og med veiledning, bidrar man til å skape forståelse for bevaring av natur og motivere til naturvennlig adferd. All informasjon skal følge maler og retningslinjer for merkevaren Norges nasjonalparker.

Verneområdestyret har opprettet en hovedinnfallsport til verneområdene på kysten av Karlsøy. Denne er som tidligere nevnt lokalisert i Mikkelvik på Ringvassøya. Der er det satt opp plakater med verneområdeinformasjon for Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde. I tillegg har Fylkesmannen i Troms utarbeidet en informasjonsplakat om de andre verneområdene i umiddelbar nærhet til det store landskapsvernområdet. I selve landskapsvernområde finnes det verneområdeinformasjon ved kaianlegget på Haugland, Hersøya. I tillegg til dette har verneområdestyret egen hjemmeside der aktuell informasjon legges ut.

Verneområdestyret har i fellesskap med de andre nasjonalpark- og verneområdestyrene i Troms, samt Halti nasjonalparksenter, utarbeidet en felles informasjonsplattform på nett. Det utarbeides informasjon om verneområdet som mates inn i et felles nettsted. Koblet opp mot dette nettstedet er et nettverk av maskiner med touchskjerm som kan betjenes av publikum (interaktiv løsning). Skjermene skal ha relevant verneområdeinformasjon, bilder fra områdene, hovedstinetet skal være inntegnet, åpne hytter – samt hytter som kan leies med mere. Løsningen er basert på et kart med klikkbare punkter med informasjon. Disse skjermene står i nasjonalpark- og verneområdestyrenes knutepunkt, i tillegg til andre aktuelle steder. For Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde vil det stå en skjerm på rådhuset på Hansnes.

Som et ledd i informasjonsstrategien har styrene i Troms i samarbeid med Statens vegvesen skiltet til verneområdene fra hovedveinettet. Dette for at turister og andre veifarende skal bli oppmerksom på at det finnes nasjonalparker og store landskapsvernområder som kan være av interesse i nærheten. Skilting fra hovedveinettet vil hjelpe reisende til å finne frem til verneområdene, samt veilede hvor man kan parkere. Ved disse parkeringsplassene det skiltet til skal det finnes verneområdeinformasjon. For Nordkvaløya-Rebbernesøya er det skiltet retning ved rundkjøringa på Kvaløya, ved krysset i Hessfjorden, og ved veikrysset i Mariagård.

Verneområdestyret anser at «på-stedet-informasjon» er like viktig som trykt materiell og informasjon på skjermer. Verneområdeforvalter skal ha kontakt utad og representere verneområdestyret. Forvalter skal blant annet ha kontakt med lokale skoler og informasjon om verneområdet skal innarbeides skolenes læreplaner. Verneområdestyret har samarbeid med Karlsøy jeger- og fiskerforbund om aktivitetsdager i verneområdet, på Haugland. Elevene får informasjon om verneområdet og de bidrar samtidig med å samle sammen marint avfall. Verneområdeforvalter skal også være representert på den årlige villmarksmessa i Bardu. Mange av dem som ferdes i verneområdet oppsøker denne messa, og dette er en flott arena for informasjon om verneverdiene i området. Dette er også en arena en kan ha spørreundersøkelser for å finne ut hva folk vet om nasjonalparkene og verneområdene i fylket.

Det er ikke utarbeidet egen brosjyre med verneområdeinformasjon for verneområdet. På sikt er det ønskelig å kunne ha en brosjyre med verneområdeinformasjon som kan være tilgjengelig i kommunen og på sentrale plasser i og rundt verneområdet (Haugland, reiselivsbedrifter, biblioteket, destinasjonsselskap m.fl.).

Tiltak informasjon:

- All informasjon om verneområdet skal følge maler og retningslinjer for merkevaren Norges nasjonalparker.
- Ha relevant og stedtilpasset plakatinformasjon ved innfallsporten i Mikkelvik, samt på friluftsområdet på Haugland. Dette må vedlikeholdes og oppdateres ved behov, eventuelt sette ut nye.
- Fjerne gammelt og uaktuelt informasjonsmateriell.
- Utarbeide brosjyre om Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapvernområde – bør dekke informasjon om alle verneområdene på kysten av Karlsøy.
- Holde hjemmesiden til verneområdestyret oppdatert og jevnlig betjene og oppdatere den interaktive skjermen.
- Samarbeide med skolene i området om kunnskaps og holdningsskapende arbeid knyttet til verneverdiene i området, og om friluftsliv.

7. Naturovervåking – oppsyn

Lov om statlig naturoppsyn av 21. juni 1996 åpnet for etablering av Staten naturoppsyn (SNO), som har et særlig ansvar for nasjonale verneverdier og oppsynsoppgaver av nasjonal karakter, og har det overordnede ansvaret for statlig naturoppsyn i alle naturvernområder. SNO er tillagt myndighet etter naturmangfoldloven, friluftsløven, lakse- og innlandsfiskeloven, viltloven, motorferdselloven, kulturminneloven, deler av forurensningsloven og småbåtloven. Det statlige naturoppsynet har i første rekke oppgaver som beskrevet i naturoppsynsloven, dvs. forebygging av miljøkriminalitet, kontroll, veiledning og informasjon, og kan på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten drive med praktiske oppgaver som skjøtsel, tilretteleggingstiltak, registreringer, dokumentasjon mv.

En viktig del av forvaltningen av naturvernområder er å overvåke naturverdiene som ligger til grunn for vernet. Registrering av status og overvåking av utviklingen av disse verdiene er nødvendig for å kunne konstatere eventuelle endringer, samt for at forvaltningsmyndigheten skal ha best mulig kunnskapsgrunnlag for den løpende forvaltningen. Slik naturovervåking inngår som en del av det arbeidet som personell tilknyttet SNO kan utføre.

Den lokale SNO – ansatte vil ha arbeidsoppgaver som innebærer:

- Oppsyn med tilstand og utvikling i området
- Oppsyn med status for natur- og kulturverdier
- Veiledning og informasjon til brukerne av området
- Kontroll og rapportering i forhold til brudd på verneforskriftene og annet lovverk.
- Skjøtsel, tilrettelegging og vedlikehold på bestilling fra forvaltningsmyndigheten

Det bør etter verneområdestyrets oppfatning være en betydelig statlig tilværelse i verneområdene for å kunne følge utviklingen i områdene. Pr. i dag er det bare en SNO-stilling tilknyttet kysten av Troms. Det sier seg selv at det er svært marginalt, og tilfredsstillende ikke behovet. Det er ønskelig med et styrket naturoppsyn i området.

8. Skjøtsel og tiltak

Verneområdestyret har gjeldende tiltaksplan vedtatt av verneområdestyret, 8/12 2016. Denne planen ligger som vedlegg til forvaltningsplanen. Tiltaksplanen er imidlertid et rullerende dokument som oppdateres årlig. Vedtatte tiltaksplaner legges på verneområdestyrets hjemmeside og legges til forvaltningsplanens nettutgave årlig.

Plan for skjøtsel vil utarbeides og legges som vedlegg til denne planen.

Litteraturliste

Brattrein, Håvard Dahl. Karlsøy og Helgøy bygdebok (1989 – 1994).

Fylkesmannen i Troms, rapport 64/1996. Utkast til verneplan for kystregionen i Troms fylke.

Lov 2009-06-19 nr. 100: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Miljødirektoratet 2014. Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter. Veileder M106-2014.

Miljøfaglig utredning AS. Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde i Karlsøy kommune, Troms. Landskapsanalyse, rapport 2007:31.

Miljøfaglig utredning AS. Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde i Karlsøy kommune, Troms. Kulturlandskap og vegetasjon. Rapport 2007:61.

Miljøverndepartementet 1986. Ny landsplan for nasjonalparker. NOU 1986:13.

Miljøverndepartementet 2004. Foredrag til kongelig resolusjon av 4. juni 2004 om verneplan for kystregionen i Troms fylke.

Møller, Jakob og Fredriksen Per Tore. Nordkvaløya-Rebbernesøya. Kvartærgeologisk vurdering, 2007.

Norut. Rapport 12/2012. Kommuneplan for Karlsøy kommune, konsekvensutredning for tema reindrift.

Stortingsmelding 68 (1980-81). Vern av Norsk natur.

Stortingsmelding 58 (1996-97). Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling.

Troms fylkeskommune, befaringsrapport. Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde, Karlsøy kommune, Troms fylke. Registrering av kulturminner og kulturmiljø, 2009.

Vedlegg

Vedlegg 1. Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 7, Nordkvaløya–Rebbernesøya landskapsvernområde, Karlsøy kommune, Troms.

Vedlegg 2. Tiltaksplan for Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde – oppdateres årlig.

Vedlegg 3: Medlemmer i rådgivende utvalg

Vedlegg 3. Forvaltningsplan for Statlig sikra friluftsområde, Haugland på Hersøya.

Vedlegg 4. friluftskartlegging

Vedlegg 5. Bevaringsmål (kommer)

Vedlegg 6. Skjøtselsplan (kommer)

Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 7, Nordkvaløya–Rebbernesøya landskapsvernområde, Karlsøy kommune, Troms.

Dato	FOR-2004-06-04-848
Publisert	II 2004 hefte 3
Ikrafttredelse	04.06.2004
Sist endret	FOR-2013-06-05-772
Endrer	
Gjelder for	Karlsøy kommune, Troms.
Hjemmel	LOV-1970-06-19-63-§5, LOV-1970-06-19-63-§6, LOV-1970-06-19-63-§21, LOV-1970-06-19-63-§22, LOV-1970-06-19-63-§23 jf LOV-2009-06-19-100-§77
Kunngjort	17.06.2004
Korttittel	Forskr. Nordkvaløya–Rebbernesøya landskapsvernomr.

Fastsatt ved kgl.res. 4. juni 2004 med hjemmel i lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 5, jf. § 6 og § 21, § 22 og § 23. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret ved forskrift 5 juni 2013 nr. 772.

§ 1. Avgrensning

Landskapsvernområdet berører følgende gnr./bnr. i Karlsøy kommune:

16/1, 16/2, 16/3, 16/4, 16/5, 16/6, 16/7, 16/8, 16/9, 16/10, 16/11, 16/12, 17/1, 17/2, 17/5, 18/1, 18/2, 19/4, 20/1, 21/1, 21/2, 22/1, 22/2, 22/3, 22/4, 23/1, 23/2, 23/3, 24/1, 24/2, 24/3, 24/4, 25/1, 25/2, 25/3, 25/4, 25/5, 25/6, 25/7, 25/8, 25/9, 25/10, 26/1, 26/2, 26/3, 26/4, 26/5, 26/6, 26/7, 26/8, 26/9, 26/10, 26/11, 27/1, 27/2, 27/3, 27/4, 27/5, 27/6, 27/7, 27/8, 27/9, 27/10, 27/11, 27/12, 27/13, 27/14, 27/15, 27/16, 27/17, 28/1, 28/2, 28/3, 29/1, 29/2, 29/3, 29/4, 29/5, 29/6, 29/7, 29/8, 29/9, 29/10, 29/11, 30/1 og 31/1.

Verneområdet dekker et areal på 286 193 dekar, hvorav 146 391 er sjøareal. Grensene for verneområdet framgår av kart i målestokk 1:100 000, datert Miljøverndepartementet mai 2004. De nøyaktige grensene for verneområdet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Forskriften med kart oppbevares i Karlsøy kommune, hos Fylkesmannen i Troms, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

0 Endret ved forskrift 5 juni 2013 nr. 772.

§ 2. Formål

Formålet med vernet er å bevare et større, sammenhengende kystområde som er representativt for kystnaturen i Troms. Området har godt utviklede kvartærgeologiske landskapselementer og spor av rike kulturtradisjoner helt fra steinalder og frem til i dag.

§ 3. Vernebestemmelser

For landskapsvernområdet gjelder følgende bestemmelser:

1. Det må ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Eksempler på dette er: oppføring av nye bygninger, anlegg og varige og midlertidige innretninger, opplag av båter, hensetting av campingvogner, brakker o.l., fremføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, nyplanting, drenering og annen form for tørrelegging, uttak, oppfylling og planering av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende. Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig.
2. Motorferdsel på land er forbudt. Start og landing med luftfartøy er forbudt.

§ 4. *Generelle unntak*

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og rednings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.
2. Vanlig jordbruksdrift på tidligere utnyttede jordbruksarealer, herunder åkerbruk, slått og motorferdsel i forbindelse med dette.
3. Reindriftsnæringens bruk av Rebbenesøya til flytting, opphold og beite for rein og motorferdsel i forbindelse med reindriftsutøvelse på frossen, snødekt mark.
4.
 - a. Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og telekabler. Bruk av motorisert transport krever egen tillatelse jf. § 5, nr. 1.
 - b. Nødvendig istandsetting ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
 - c. Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet. Bruk av motorisert transport krever egen tillatelse jf. § 5, nr. 1.
5. Vedlikehold av tidligere opptatte grøfteavløp som drenerer jord- og skogbruksarealer etter at forvaltningsmyndigheten er varslet.
6. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg og nødvendig motorferdsel i forbindelse med dette arbeidet.
7. Vedlikehold av eksisterende vannkummer og vannledninger.
8. Motorferdsel på innmark og langs eksisterende veier.
9. Vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg.

Bestemmelsene i § 3, nr. 1 er ikke til hinder for:

10. Beiting. Direktoratet for naturforvaltning kan av hensyn til verneformålet ved forskrift regulere beitetrykket i hele eller deler av området, med unntak for reinbeite.
11. Opplag av båt på fast plass til eget bruk for grunneier.
12. Uttak av trevirke til brensel, staur o.l. til bruk på stedet.
13. Vedlikehold av eksisterende gjerder.
14. Høsting av tang etter gjeldende lover og forskrifter.

§ 5. *Eventuelle unntak etter søknad*

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 4, nr. 4 a og c.
2. Motorferdsel i forbindelse med vedkjøring.
3. Nydyrking i områder der dette ikke vil forringe verneverdiene vesentlig.
4. Oppføring av nye bygninger, gjerder og andre innretninger som er nødvendig for utøvelse av jordbruk og reindrift i området.
5. Oppføring av hytter og andre bygninger i samsvar med forvaltningsplan, i områder der dette ikke vil forringe verneverdien vesentlig. Det kan stilles krav til utformingen av nye bygninger.
6. Havbruksvirksomhet dersom det ikke strider mot formålet med vernet.

7. Oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket.
8. Etablering av fortøyningsfester for fiskeredsaker og båter.
9. Oppgradering av kraftledninger som ikke faller inn under § 4, nr. 4 c.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med verneformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan, som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltak. Forvaltningsplan skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 7. Generelle dispensasjonsregler

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser, for arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i spesielle tilfeller dersom det ikke strider mot formålet med vernet.

§ 8. Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Tiltaksplan 2018

Tiltak i Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde

Kolofon

Utførende institusjon

Nordkvaløya-Rebbernesøya verneområdestyre

Kontaktperson

Oddrun Skjemstad

Publikasjonsnummer

[Tekst]

År

2017

Sidetall

[Tekst]

Opplag

[Tekst]

Utgiver

[Tekst]

Forfatter(e)

Oddrun Skjemstad

Tittel – norsk og engelsk

Tiltaksplan 2018

Sammendrag – summary

Planen oppsummerer og utdyper tiltakene som forvaltningsmyndigheten ønsker å gjennomføre i 2018.

Forsidefoto

Den nye flytebrygga på Hersøya, ©Oddrun Skjemstad

Innhold

1	Rammer og føringer	5
2	Tiltak i verneområdet	6
3	Bestilling for 2018	10

Vedlegg:
[1. vedlegg 1]

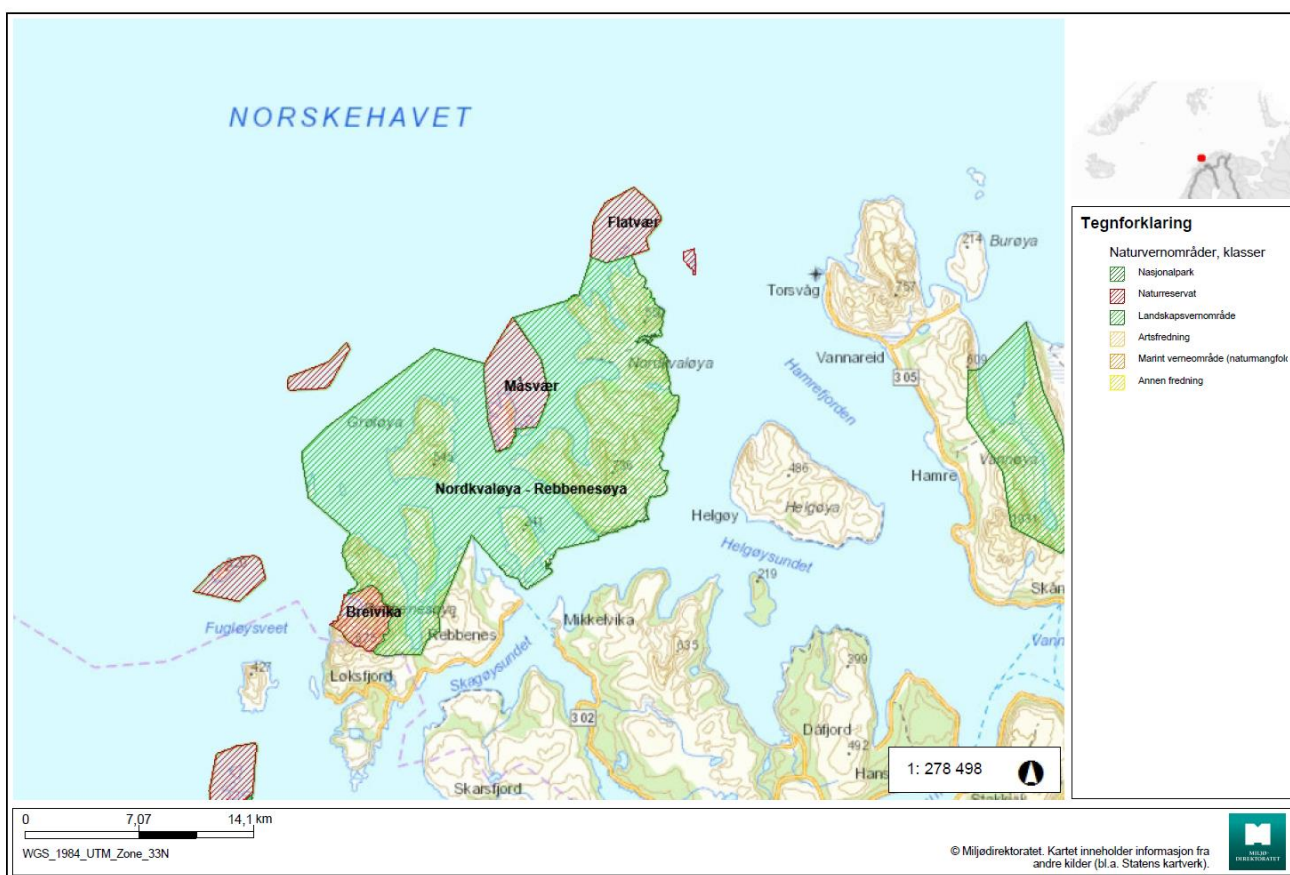
1 Rammer og føringer

Nasjonalparkstyret kan hvert år be om midler til finansiering av tiltak i verneområdene. Midlene bevilges da over statsbudsjettet og fordeles av Miljødirektoratet. I Statsbudsjettet 2018 er det vedtatt en ramme på om lag 74 000 000,- til tiltak i verneområder.

Gjennomføring av konkrete, praktiske tiltak i verneområdene er en del av forvaltningen av verneområdene og skal sammen med praktisering av verneforskriften og annet arbeid bidra til å oppnå målsettingene med vernet.

Nordkvaløya-Rebbenesøya verneområde styre har forvaltningsansvar for følgende verneområder i Karlsøy kommune i Troms:

- Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde
- Måsvær naturreservat
- Flatvær naturreservat
- Breivika naturreservat

2 Tiltak i verneområdet

Verneområdestyret har ikke utarbeidet besøksstrategi for verneområdet, men har gjort vedtak om at arbeidet med besøksstrategi skal starte. Styret har vedtatt å utarbeide en forenklet besøksstrategi. Selv om det ikke er utarbeidet besøksstrategi, har verneområdestyret allerede bestemt at området skal ha to hovedinnfallspor. Dette arbeidet ble igangsatt før innføring av ny merkevare.

Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsverneområde består av flere større øyer og en rekke mindre øyer og holmer i ytre del av Karlsøy kommune. I tillegg er det en rekke andre verneområder i samme verneområdet. Disse verneområdene kan bare nås ved hjelp av båt. Det har derfor vært behov for en innfallsport der en kan parkere bilen, kunne sette ut båten, legge til med småbåt, samt ha informasjon om de ulike verneområdene/naturreservatene.

Verneområdestyret har derfor i samarbeid med Karlsøy kommune og Karlsøy jeger- og fiskeforening etablert en innfallsport i

Mikkelvik på Ringvassøya:

Arbeid som er gjennomført:

- Kjøpt areal og en kai
- Oppgradert veien
- Parkeringsplass for biler
- Parkeringsplass for båthengere
- Toalett
- Et bord- og benkesett
- Gravd ut og støpt båtutsett, og avkjørsel til denne
- Skitet lysarmatur på kai
- Kjøpt inn materiale til renovering av kaia

Arbeid som gjenstår:

- Renovering av kai
- Årlig drift – avtale med Karlsøy jeger og fisk.
- Informasjonstiltak

Verneområdestyret har avtale med Karlsøy jeger og fisk om drift og ettersyn av området.

Bildet tatt høsten 2017 under forlengelse og utbedring av båtutsett, Mikkelvik.

Forvaltningsmyndigheten har også sett behov for å ha en innfallsport inne i landskapsvernområdet. Bakgrunnene for valg av område er at Karlsøy kommune har et statlig sikret friluftsområde på Haugland, Hersøya. Karlsøy kommune kjøpte i 1989 denne eiendommen og oppkjøpet ble blant annet finansiert vha. statlige midler, og dermed båndlagt til friluftsliv. Karlsøy jeger og fisk forvalter våningshuset på Haugland. De har i løpet av de siste årene pusset opp det gamle huset og bruker det mye i sitt ungdomsarbeid. Hauglandeeiendommen kan også leies av allmennheten ved å ta kontakt med jeger og fisk. Ishavskysten friluftsråd har utarbeidet forvaltningsplan for eiendommen, og Karlsøy jeger og fisk har også fått ansvar for tilrettelegging og drift av uteområdene. Foreningen skjøtter innmarka på eiendommen ved at den slås årlig. I tillegg har de tatt opp igjen de gamle grøftene ved husene for å få fuktigheten ut av marka.

På eiendommen har også verneområdestyret, i samarbeid med Karlsøy jeger og fisk, tilrettelagt for allmenheten. Det er bygd toalett og gapahuk ved kaia, samt at det er ryddet og gjort det pent der. Informasjon om verneområdet og bronseplakaten med Kronprinsens signatur er også plassert i området.

Dette er en naturlig havn for mange som ferdes i verneområdet, og området er mye brukt.

Som en kuriositet kan det nevnes at huset på Haugland er det første huset som Jan Baalsrud kom til etter at båten ble sprengt i Toftefjorden. Historien om Baalsrud formidles derfor også ved kaianlegget.

Strandområdet på Haugland.

Tromsø båtforening har, sammen med Hansnes havn, hatt en flytebrygge liggende ved havna på Haugland. Flytebrygga har vært avgjørende for verneområdestyrets tilrettelegging på land på Haugland. I 2016 ble det uten forvarsel gjort et årsmøtevedtak i Tromsø båtforening om flytting av flytebrygga. Brygga og landgangen ble i august 2016 tatt vekk fra Haugland. Verneområdestyret har kjøpt, og montert, ny flytebrygge på Haugland slik at området fortsatt kan brukes av allmenheten. Den nye brygga ble tatt i bruk våren 2017.

Verneområdestyret har avtale med Karlsøy jeger og fisk om drift og vedlikehold av fasilitetene på Haugland. Avtalen innebærer årlige driftskostnader på kr 20.000,-. Dette

omfatter også rengjøring og tømming av toalett, toalettpapir, regjøringsartikler m.m.

Bildet er tatt under montering av ny flytebrygge, april 2017.

Hersøya

Arbeid som er gjennomført:

- Toalett
- Gapahuk
- Bål plass
- Ny flytebrygge
- Ny landgang

Arbeid som gjenstår:

- Årlig drift og vedlikehold
- Informasjonstiltak

3 Bestilling for 2018

Mikkelvik:

På innfallsporten i Mikkelvik eier verneområdestyret en kai. Dette var tidligere den kaia som ble brukt da det var fast bosetting ute på øyene, og skoleskyssen la til kai der. Kaia er preget av tidens tann, og det er behov for å skifte ut noen av pålene under kaia, samt legge nytt dekke. Verneområdestyret har kjøpt inn materialer til dette arbeidet, men har behov for penger til å få utført selve jobben.

Karlsøy jeger og fisk drifter anlegget i Mikkelvik og har sagt seg villig til å påta seg oppdraget med å sette i stand kaia. Dette vil bli gjort delvis på dugnad og delvis med innleid hjelp. Hytteeierne i området har også sagt seg villig til å delta på dugnad for å ta vare på Kaia. I tillegg kommer kostnader til frakt av materialer og utstyr, leie av flåte under montering, leie av kranbil, leie av gravemaskin m/sjåfør m.m. Dette vil derfor være

et samarbeidsprosjekt der mange ulike aktører bidrar. Verneområdestyret vil likevel bære de økonomiske kostnadene i prosjektet.

Det er beregnet at kostnadene til dette arbeidet vil komme på **kr 197.000,-**

Det er også behov for **kr 20.000,-** for drift og vedlikehold av parkeringsplass med toalett.

Hersøya/Haugland

Det er behov for **kr 20.000,-** for drift og vedlikehold av anlegget på Haugland

Informasjonstiltak:

Lisens på informasjonsskjermen som er på Karlsøy rådhus/bibliotek: **Kr 6.000,-**

Bestilling:

Tiltak	Navn	Beskrivelse	Søknad Miljødirektoratet Kr
Tilrettelegging	Innfallsport Mikkelvik	Drift og renovering kai	217.000,-
Tilrettelegging	Innfallsport Haugland	Drift og vedlikehold	20.000,-
Informasjon	Vedlikehold og lisens, informasjonsskjerm		6.000,-
Skjøtsel/informasjon	Prosjektarbeid med jeger og fisk/Karlsøyskolene, grunneiere	Holdningsskapende arbeid – grunnleggende kunnskap om verneområdene i kommunen og ellers	20.000,-
Sum innmelding av behov for midler, 2018			263.000,-

Norges nasjonalparker

Tekst om nasjonalparken, naturreservatet eller landskapsvernområdet. besøkssenter, verneområde- eller nasjonalparkstyre eller landsby.

Kontaktinformasjon Norges nasjonalparker

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no
Nett: www.miljodirektoratet.no
Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010, Trondheim

Rådgivende utvalg, Nordkvaløya- Rebbenesøya landskapsvernområde

Verneområdestyret skal samarbeide med andre berørte parter gjennom et bredt sammensatt faglig rådgivende utvalg. Et slikt rådgivende utvalg kan bestå av grunneiere, offentlig oppnevnte organer som friluftsansjasjoner, andre ansjasjoner, næringsliv og næringsansjasjoner.

Utvalget skal ha en reel rolle i forvaltningsarbeidet som sturet vil rådføre seg med i de fleste saker. Det legges opp til minst et årlig møte mellom styret og det rådgivende utvalget.

Følgende er med i det rådgivende utvalget til nå:

- Karlsøy jeger- og fiskeforening v/Leif-Wiggo Ditlefsen
- Grunneier på Nordkvaløya, Per Jan Jørgensen
- Grunneier på Nordkvaløya, Liv Aina Antonsen
- Rebbenes utviklingslag v/ Tor-Ivan Larsen
- Karlsøy reiselivsforum v/Kay Morten Bull
- Rebbenes reinbeitedistrikt v/ Johnny Mathis Sara

Det rådgivende utvalget er åpent for flere medlemmer. Ved interesse ta kontakt med verneområdeforvalter: fmtrods@fylkesmannen.no

Forvaltningsplan
for statlig sikra friluftsområder
Haugland gård på Hersøya,
Karlsøy kommune
2016-2020

Forvaltningsplanen for det statlig sikra friluftsområdet Haugland gård gir en beskrivelse av de friluftsmessige verdiene, og kommer med forslag på tiltak og tilrettelegging for friluftslivet. Tiltakene skal ivareta og utvikle det statlig sikra friluftsområdet slik at de regionale friluftinteressene og hensynet til tilgjengeligheten ivaretas, samtidig som det tas hensyn til stedets karakter, historie og natur. Planen baserer seg på feltbefaringer og møter med Karlsøy kommune og/eller de som har ansvar for bruk, forvaltning og drift av friluftsområdet. Malen til forvaltningsplanen er utarbeidet av Miljødirektoratet.

Naturbase: Ikke enda innlagt i Naturbase. Fylkesmannen og Miljødirektoratet jobber med dette (november 2015).

Forvaltningsplanen utarbeidet av

Tine Marie Hagelin og Maja Sjöskog Kvalvik/Ishavskysten friluftsråd (IF), i samarbeid med Karlsøy Jeger- og Fiskerforening (KJFF) og Oddrun Skjemstad, verneområdeforvalter for Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde (LVO).

Første versjon av forvaltningsplanen ble utarbeidet i 2012. Planen har blitt oppdatert i 2014 og 2015.

Foto

Ishavskysten friluftsråd, Oddrun Skjemstad (forsidebilde), Jon Pedersen

Kart

Ishavskysten friluftsråd, Miljøfaglig utredning & Geodata

Lokale informanter

Jan Lindrupsen, Karlsøy Jeger- og fiskerforening (KJFF)

Leif-Wiggo Ditlefsen, KJFF

Jon Pedersen, KJFF

Viktor Strand, KJFF

Jon Ove Scheie, Statens Naturoppsyn

Pål Sørensen, grunneier Vårøykjosen

Håvard Dahl Bratrein, professor i historie og lokalkjent på Hersøya

Dagmar Idrupsen, oppvokst i Toftefjord og slektning av folkene på Haugland

Arne Sørensen Dåfjord, oppvokst på Skogheim på Hersøya

Innhold

1. Bakgrunn	4
2. Forvaltningsplanens målsetting.....	4
3. Ansvar for forvaltning og drift	4
4. Kart over det statlig sikra friluftsområdet.....	6
5. Områdebeskrivelse/status	9
6. Behov for tiltak i planperioden.....	12
6.1. Beskrivelse av tiltak	13
7. Tiltak som kan gjøre det enda mer attraktivt å bruke området.....	14
8. Driftsplan for planperioden	15
9. Utførte tiltak.....	16
9.1. Beskrivelse av utførte tiltak.....	17
10. Bilder	18
11. Aktuelle dokumenter	26
12. Vedlegg.....	27

1. Bakgrunn

Karlsøy kommune kjøpte i 1999 eiendommen Haugland på Hersøya. Oppkjøpet ble gjort ved hjelp av statlige midler, og området ble dermed båndlagt til friluftsliv. Ishavskysten friluftsråd fikk i 2012 i oppgave av Karlsøy kommune å utarbeide en enkel forvaltningsplan for Haugland. Forvaltningsplanen er revidert i 2014 og i oktober 2015. Det tas sikte på å revidere planen hvert tredje år, eller ved behov.

2. Forvaltningsplanens målsetting

Forvaltningsplanen er en "kokebok" for tilrettelegging og drift av Haugland gård. Den skal avklare ansvarsforhold og framdrift for ulike tiltak, samt anslå kostnad for tilretteleggingstiltak og drift. Planen gir et forslag til ansvarsfordeling mellom ulike aktører, med mål om kortsiktige og langvarige avtaler som sikrer god drift og skjøtsel av området.

De statlig sikra friluftsområdene skal være tilgjengelige, attraktive og naturpregete. Friluftsområdet Haugland skal utvikles til å bli et attraktivt friluftsområde tilgjengelig for allmennheten, og samtidig skal det tas hensyn til stedets karakter, historie og natur innenfor rammene av verneforskriftene til Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde (Vedlegg 1). Når man går i land på Haugland skal man skjønne at man er på en feskarbondeplass, og alle tiltak som blir gjort skal gjøres med hensyn til stedets karakter. Haugland er "de sjøfarendes sted", enten man har motorbåt, seilbåt, robåt eller kajakk.

3. Ansvar for forvaltning og drift

Forvaltningsansvaret innebærer:

- Sikre at tiltak som gjøres på eiendommen er innenfor verneforskriftene til landskapsvernområdet (Vedlegg 1)
- Sikre at tiltakene i planen blir gjennomført
- Evaluere tiltakene og lage nye planer

Eier av området:

Karlsøy kommune er grunneier til eiendommen. Kommunens kontaktperson er May-Jorunn Corneliussen (enhetsleder, drift - og utviklingsenheten).

Ansvar for forvaltning og drift:

Karlsøy Jeger- og fiskerforening (KJFF) har en leieavtale med Karlsøy kommune som forplikter dem til å sette i stand, vedlikeholde og stille huset til disposisjon for allmennheten. KJFF forvalter hele det statlig sikra friluftsområdet og har ansvaret for utleie og tilsyn av våningshus og andre bygg på gården på vegne av kommunen og verneområdestyret. Flytebygga og landgang eies av

andre aktører og inngår ikke i forvaltningsansvaret for KJFF. KJFF ønsker en mer varig avtale med kommunen som avklarer ansvarsforhold og hva forvaltningsansvaret innebærer.

Ishavskysten friluftsråd kan engasjeres som konsulent ved behov. Videre er friluftsrådet med på evaluering av forvaltningsplanen.

Styret for Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde er en annen viktig aktør i forvaltningen av Haugland.

Forvaltningsplanen revideres i samarbeid mellom Fylkesmannen, kommunen, Ishavskysten friluftsråd og Karlsøy Jeger- og fiskerforening, og ved behov også styret for Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde.

Tiltakene i forvaltningsplanen er i samsvar med verneforskriftene og retningslinjene til verneområdet.

4. Kart over det statlig sikra friluftsområdet

Oversiktskart med Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde. Haugland midt i bildet. (Kart: Miljøfaglig utredning A/S)

Haugland og Hersøya ligger sentralt plassert i "krysset" mellom Rebbenesøya, Ringvassøya, Grøtøya og Nordkvaløya. (Kart: Ishavskysten friluftsråd og Geodata AS)

Kart over eiendommen (friluftsområdet) Haugland med hus og andre strukturer. Innfelt bilde viser eiendomsgrensene for det statlig sikra friluftsområdet. Det store bildet viser bygninger på gården og andre viktige strukturer. Naustet lengst i nord ble ferdigrestaurert i 2015. Kollsjaen ble fjernet i 2015, og bare stablesteinmuren står igjen. Det er i 2015 usikkert hva som skal gjøres med denne. Nord for våningshuset ligger en mur, som tidligere har vært en sjå eller uthus. Flytebrygga og landgang eies av andre aktører og inngår ikke i forvaltningsansvaret for KJFF. Tilknyttet flytebryggen er det etablert en gapahuk, utedo, bålplass og benker. (Kart: Ishavskysten friluftsråd og Geodata AS)

5. Områdebeskrivelse/status

Gnr/ Bnr	FS-nummer naturbase.no	Sikrings form	Sikret år	Areal (da)	Grunneier	Forvaltning og drift	Nærområde?
16/2	<i>Ikke inne i naturbase per november 2015</i>	☒ Erverv ☐ Avtale	1989	112,5 da	☐ Stat ☒ Kommune/ friluftsråd ☐ Privat	Karlsøy kommune/ Karlsøy Jeger- og fiskerforening (KJFF)	☐ Ja ☒ Nei
Kommentarer		Området ligger innenfor Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde og på grensen til ett av de foreslåtte områdene til Nasjonal marin verneplan.					

Naturgrunnlag	Lun, nord-vestvendt vik med gammel dyrkamark omkranset av lave knauser med til dels tett bjørkeskog, og blåbær-krøkebærlyng samt dvergbjørk på toppene. Det finnes også et par myrområder med spor etter torvtaking. Berggrunnen består av kvartsittioritt, tonalitt og trondhemitt, som gir et "fattig" jordsmonn. Høyeste punkt på eiendommen er 33 moh. Den tidligere dyrkamarka og beitelandet var tidligere preget av gjengroing med kratt og "ildtuer". Det slås nå flere ganger i løpet av sesongen og ildtuene er fjernet. Steinfjære innerst i vika, ellers svaberg ned mot sjøen. En god og beskyttet naturhavn innenfor en eksponert skjærgård.
Kulturminner og bygninger	Haugland er en fraflyttet fiskarbonddegård. Våningshuset ble satt opp i 1920 og det har ikke lyktes å finne ut så mye om gårdshistorien før dette, men kulturminnene tyder på at her har vært bosetning også før 1920. Våningshuset er rehabilitert og påbygd i de senere år, med nye vinduer, ny kledning og nytt tak. Tre eldre skjær/naust på lave natursteinsmurer fantes ved fjærområdet. Et naust og en sjøbu har blitt restaurert, en kollsja har blitt fjernet da denne ikke gikk å redde. I grunnmuren etter fjøset står en eldre utedo. Flere ruiner etter buer med ulik bruk ligger rundt på eiendommen. Et par oppmurte strukturer i lune gliper mot bergveggen danner små plataer – kanskje har det vært hage? I myrområdet på eiendommen er det tydelige merker etter torving. Her er tatt ut torv til fyring fra gammelt av. Det finnes flere fine rydningsrøyser i utkanten av gamle jorder. Gamle veier og tråkk går på kryss og tvers over eiendommen. Oppmurte strukturer i fjæra på vestsida av vika, samt (tilløp til) en steinmurt vei langs fjæra. En lav mur av stein mot fjæra sikret innmarka mot bølger. Gamle fortøyningspæler på berget halvveis ute i bukta. To støer, ei i fjæra og ei i berget. Sametinget har registrert to hustuffer fra nyere tid. Fylkeskommunen har registrert flere varder og sjømerker langs leia ved Haugland. Det ble for noen tiår siden funnet en åre fra eldre jernalder i ei myr noen hundre meter nord for gården, funnet ble gjort av en unggutt fra Haugland.

I kulturminnesøk (www.kulturminnesok.no) finnes en beskrivelse fra Haugland på hustuft som er eldre enn 100 år og automatisk fredet (lokalitets ID 116482): «Hustuft med syllsteinsmur, 5,0 x 5,0 m, skadet, brukt som søppelplass» samt «Hustuft (fjøs) med syllsteinsmur, 7,0 x 4,0 m, orientert N/S, overgrodd med lyng og mose, gressbevokst inni.» Se kart nede.

Kulturminner ved Haugland. Kartdata er hentet fra kulturminnesok.no i november 2015. Enkeltminneikoner for hustufter vises som et lite R med lilla omriss. Sikringszone rundt de automatisk fredete kulturminnene vises på kartet over, mens enkeltminneikonene vises uten sikringszone på kart til venstre. (Kart: Ishavskysten friluftsråd)

Adkomst / kommunikasjon

Adkomst med båt. Fergeleiene Bromnes på Rebbenesøya og Mikkelvik på Ringvassøya er viktige kommunikasjonspunkt til Hersøya. Mikkelvik er også mye brukt som utgangspunkt hvis du skal til Hersøya med kajakk. Her blir det etablert et anlegg for sjøfarende med båtutsett, parkering for biler og båthenger, infotavle, toalett og kajakkutsett. Dette skal ferdigstilles i 2016. Det er kort vei over til Rebbenesøya, men strømmen i Vargsundet kan være sterk, så det gjelder å "time" godt med flo og fjære. Fine landingsforhold for kajakk innerst i vika på Haugland, flytebrygge for fritidsbåter anlagt et stykke ut i vika. Med småbåt kan man lande inne på stranda.

Egnet bruk	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 33%;">☒ Turgåing</div> <div style="width: 33%;">☐ Sykling</div> <div style="width: 33%;">☒ Bading</div> <div style="width: 33%;">☐ Klatring</div> <div style="width: 33%;">☒ Båttut fart</div> <div style="width: 33%;">☒ Fiske</div> <div style="width: 33%;">☒ Lek, rekreasjon</div> <div style="width: 33%;">☒ Telting</div> </div> <p>Annen bruk: bærplukking, spesielt multe, samt småviltjakt.</p>
Eksisterende tilrettelegging	<p>Karlsøy Jeger- og fiskerforening (KJFF) har inngått avtale med Karlsøy kommune om å disponere våningshuset på det gamle småbruket mot at foreningen setter huset i stand og legger til rette for at folk kan leie det på dag- og ukesbasis. Foreningen har kjøpt inn en enkel slåmaskin som skal oppbevares på øya og brukes til skjøtsel av gressbakkene rundt gården. Hansnes og omegn båtforening har i samarbeid med Tromsø båtforening anlagt flytebrygge med landgang.</p> <p>Per oktober 2015 er hovedhuset ferdigrestaurert. Fundamentet er skiftet, huset har blitt løftet 16 cm for å øke takhøyden, hele huset har fått ny utvendig kledning, alle vinduer er skiftet, nytt tilbygg er bygget, alle rom er restaurert inklusive kjøkken, stue, innredet tilbygg og loft. Det er også innlagt strøm og tørrtoalett.</p> <p>Høsten 2012 ble sjøbua satt i stand av KJFF med mål om å bruke den som lager for slåmaskinen og annet utstyr. Taket ble skiftet og veggen mot sjøen fikk ny kledning. For øvrig ble så mye som mulig av eksisterende materialer tatt vare på.</p> <p>Naustet i nord er i så dårlig forfatning at det er delvis ramlet ned. Materialene er så morkne at de ikke kan festes, så naustet må totalrestaureres med nye materialer. Kollsjåen var i dårlig forfatning og ble fjernet i 2015, og i dag står bare grunnmuren av stablet fjærestein igjen.</p> <p>I området ved flytebrygga er det satt opp en gapahuk og toalett, samt bålsted og benker slik at brukere har et fast sted å tenne bål.</p>
Annet	<p>Som kuriositet kan nevnes at folkene på Haugland var de første som hjalp Jan Baalsrud med mat, varme og skyss videre etter Toftefjorddramaet i 1943. Jan Baalsrud var den eneste som berget livet da M/K «Bratholm» i siste liten ble sprengt i luften av eget mannskap da de ble oppdaget av en tysk fregatt, og soldatene angrep og tok til fange mannskapet. Kilde: Astrid og Tore Hauge 2003: 'Jan Baalsrud og de som hjalp han til friheten'.</p>

6. Behov for tiltak i planperioden

I tabellen skal både tiltak som er *nødvendige* å gjennomføre for at området skal kunne brukes, og tiltak som er *ønskelig* for å øke bruken av området føres opp. Under kostnad skal de forventede kostnadene ved gjennomføring av tiltaket føres opp. I noen tilfeller er det vanskelig å beregne kostnadene, men det er viktig at de beregnes så godt som mulig. Dette kan for eksempel gjøres ved innhenting av tilbud, eller ved å undersøke erfaringstall hos andre kommuner eller friluftsråd.

Nr	Tiltak	Beskrivelse	Utføres av/ Ansvar	Gjennom- føres år	Kostnad
1	Utforme avtale mellom KJFF og Karlsøy kommune	Skriftlig avtale	Karlsøy kommune og Karlsøy Jeger og Fiskerforening (KJFF)	2016	0,-
2	Reparasjon av bu og sjåer	Div. reparasjoner på tak, vegger og bærende konstruksjon. Rekonstruksjon av eksisterende bygg. 1. Naust (oppbyggingsstart 2016) 2. Kollsjå (tatt den ned, bare stablesteins mur igjen, usikkert hva som skal gjøres her)	KJFF, Tromsø havpadlekлубb (THPK)	2016	Naust: 100 000,-
3	Etablering av sti fra brygga til gården	Lage sti, 250 meter. Kloppe deler av ny sti. Arbeidet fortsetter i 2016. KJFF har kjøpt inn en del material.	KJFF	2015 - ferdigstilles 2016	(15 000,- fra LVO + 10 000,- fra fylkeskommunen: allerede utbetalt)
4	Ny utedo ved gården	Det er behov for å flytte lokalitet for doen	KJFF	2016	15 000,-
5	Utsmykking av hovedhus og andre bygg med minner, bilder og gamle gjenstander	Sortere og samle gamle bruksgjenstander, fortellinger og bilder fra gårdsdriften og stille disse ut rundt om i våningshuset og andre bygg.	KJFF (historielag, Ishavskysten friluftsråd)	Fortløpende	0,-
6	Gjenoppbygge fjøs	Gjenreise fjøsen på eksisterende grunnmur etter gamle bilder og i tråd med byggeskikken i lvo. Bygningen er tenkt brukt bl.a som	KJFF	Fremtidsplan (fra 2018->)	-

		ekstra overnattingssted ved besøk av større grupper, skoleklasser o.l.			
	Til sammen				115 000,-

6.1. Beskrivelse av tiltak

1. Utforme avtale mellom Karlsøy jeger og fiskerforening og Karlsøy kommune

KJFF ønsker en mer varig avtale med kommunen. Avtalen bør omfatte hele eiendommen og avklare ansvarsforhold og hva forvaltningsansvaret innebærer, samt en avklaring på økonomisk ramme for driftskostnadene.

2. Reparasjon av bu og sjåer

Sjøbua ble ferdigrestaurert i 2015, med nytt gulv, ny kledning og nytt tak. Kollsjåen ble fjernet, og i dag står bare grunnmuren av stablet fjærestein igjen. Det er enda usikkert hva som skal gjøres med denne. Naustet skal påbegynnes med restaureringsarbeidet i 2016. Det er i så dårlig forfatning at det må nye materialer til hele bygget. Det skal bygges med de samme målene og i samme stil som den opprinnelige.

Disse tre uthusene i fjæra er bygget av restmaterialer og drivved, og er sjarmerende vitnesbyrd om en tid da man tok vare på og reparerte alt. De har vært i til dels dårlig forfatning og lite eller ingenting av eksisterende materialer har kunnet eller kan gjenbrukes. Det kreves også en stor del oppretting av grunnmur, som er laget av stablet fjærestein.

3. Etablering av sti fra brygge til gården.

Dagens sti mellom brygga og hovedgården går langs bergene helt nede ved flomålet. Disse bergene har en svært sårbar lyng og torvvekst, som viser sterk slitasje pga. økt ferdsel. I tillegg er en liten del av denne stien oversvømt ved flo sjø. Denne stien skal utbedres ved å stable stein i en del groper. Våte områder skal kloppes og stien rundt naustet skal heves og utbedres slik at den ikke blir overflødd ved flo sjø.

Materialene er anskaffet og arbeidet utføres våren 2016.

4. Ny utedo ved gården

Utedoen som står i fjøstomta er i dårlig forfatning. Materialene er delvis ødelagt av råte og ny utedo må lages. Det bør også fjernes fra fjøstomta og flyttes nærmere skogen. Her må det søkes særskilt tillatelse.

5. Utsmykking av hovedhus og andre bygg med minner, bilder og gamle gjenstander

Den tidligere planen om å etablere et lite museum på Haugland utgår grunnet for få gjenstander. Det finnes imidlertid noen gamle bruksgjenstander som forteller om livet på fiskarbondegården. I tillegg har det blitt funnet en del gamle bilder fra gården. For at gårdens historie skal bevares, tenkes det at hovedhuset og andre bygg skal utsmykkes med bilder, gjenstander og tekster som forteller om livet på gården og fiskerbondens hverdag. Kanskje også en eller annen fortelling med bilder om den modige innsatsen folkene på Haugland gjorde under krigen da de ga husly, mat og skyss til den ettersøkte sabotøren Jan Baalsrud.

En måte å skaffe informasjon om bruken av gjenstandene, er gjennom å arrangere "gjenstandsmøter", en arena hvor eldre lokale folk og historisk interesserte inviteres til å bidra med kunnskap og historier.

6. Oppbygging av gammel fjøs

KJFF har et ønske om at gården, som et friluftsområde, skal bli brukt av så mange som mulig. Spesielt ønsker en å kunne invitere større skoleklasser, ungdomsgrupper og voksne til arrangementer og utflukter som kan bidra til å opprettholde kunnskapen om den tradisjonelle fiskarbonden og livet ute i havgapet. For å kunne oppnå dette trengs det flere overnattingsmuligheter på gården. Når restaureringen av hovedhuset og bygningene i fjæra er ferdig, ønsker man å se på muligheten til å bygge opp gårdens fjøs. I dag står bare den gamle grunnmuren der, som vitne om at det en gang var husdyr på gården. Dette bygget vil kunne innredes med soverom til et større antall gjester og som et avlastningsbygg for hovedgården. En tenker da at bygget skal ha en utforming som en tradisjonell småbruksfjøs. Dette tiltaket er ikke prioritert, men er under planlegging og vurdering.

7. Tiltak som kan gjøre det enda mer attraktivt å bruke området

(tiltak ut over ovennevnte/ tiltak på lang sikt)

- I det nyrestaurerte nauset, er det ønskelig å sette inn en ovn, slik at tilfeldige gjester kan varme seg, spesielt i den mørke og kalde delen av året.

8. Driftsplan for planperioden

Minst like viktig som tilretteleggingstiltakene, er driftstiltakene. Planen foreslår hvem som har ansvar for de ulike tiltakene, hvor ofte de skal utføres, samt gir en estimert årlig kostnad. Målet er å opprettholde standarden på friluftsområdet etter tilretteleggingstiltakene, og komme slitasje og forfall i forkjøpet. Vedlikehold av våningshuset er regulert gjennom avtalen mellom kommunen og KJFF.

nr	Løpende oppgaver; årlig (f eks rydding, vasking, tilsyn, planklipping etc.)	Hypighet	Årlig kostnad	Ansvar
1	<p><i>Slått av enger og gammel dyrkamark rundt husene.</i></p> <p>Vegetasjonen rundt og på nedsiden av hovedhuset, bort til fjøsruinen og ned til naust/buer prioriteres. I tillegg bør det slås på og rundt de gamle steinmurene som ligger på høyde med hovedhuset opp mot berget. Vegetasjonen bør slås minimum to ganger årlig de første årene (restaureingsperiode), og der uønskede problem- eller fremmedarter dominerer er det viktig å slå før frøsetting. Strøet rakes sammen og fjernes omgående for å begrense gjødseffekten ved nedbryting av materialet. Strøet kastes i kompostdunge på egnet sted i utkanten av marka, eventuelt ned mot muren i fjæra, men ikke så langt ned at denne blir skjult. Det er kjøpt inn ryddesag/krattkutter og tohjuls slåmaskin. Kostnader går til bensin og vedlikehold av utstyr. (I 2015 ble det slått 4-5 ganger i løpet av sesongen.)</p>	To ganger årlig, vår og tidlig høst	17 000,-	KJFF
2	<p><i>Oppryddning i fjæra.</i></p> <p>Fjerne søppel og tang som har rekt i land. Karlsøyskolene har årlig dugnad der målet er å rydde i fjæra.</p>	Vår, årlig	5000,-	Skolene/KJFF
3	<i>Vedhogst</i>	Årlig	5000,-	KJFF
4	<i>Tilsyn/ettersyn av eiendom</i>	Hver 14. dag i høysesong, 1 gang pr. mnd. lavsesong	10 000,-	KJFF
Sum årlig kostnad:			37 000,-	

nr	Større og sjeldnere oppgaver, (f eks grusing, maling, skogrydding etc.)	Hypighet	Årlig kostnad	Ansvar
1	<i>Male utedo og bu</i>	Ved behov	2 000,-	Tilsyn
Sum årlig kostnad:			2 000,-	

9. Utførte tiltak

En rekke tilretteleggingstiltak har blitt utført siden den første versjonen av forvaltningsplanen ble utarbeidet i 2012. Denne listen gir en oversikt over de fleste av disse de gjennomførte tiltakene, og om kjent, hva tiltakene kostet og hvor midlerne kom fra. Karlsøy JFF har selv bekostet deler av tiltakene, hvor resten av midlene har kommet fra Troms fylkeskommune og LVO.

Nr	Tiltak	Beskrivelse	Utføres av/ Ansvar	Ble utført	Kostnad (midler fra)
1	Ny utedo, gapahuk og bål plass ved brygga	Området en kommer i land har fått en enkel gapahuk, en ordentlig bål plass med bord og benker, og utedo.	LVO (KJFF)	2014 - 2015	215 000,- Midlene kom fra styret for landskapsvernområdet (70 000,-)
2	Drikkevann	Vannkvalitet i brønn og under hovedhuset er undersøkt.	KJFF og IF	2014 - 2015	76 000,- Midlene kom fra miljødep via Troms fylkeskommune. (20 000,-)
3	Informasjon	Tre infotavler: på Mikkelvik, Bromnes og Haugland er utarbeidet. Info om landskapsvernområdet og friluftsområdet. Huset legges ut som overnattingsmulighet på inatur.no eller annen portal.	IF og LVO KJFF	2013-2014	15 000,- Midlene kom fra styret for landskapsvernområdet og Troms fylkeskommune (15 000,-)
4	Reparasjon av bu og sjåer	Div. reparasjoner på tak, vegger og bærende konstruksjon. Rekonstruksjon av eksisterende bygg. Sjøbua ble ferdigrestaurert i 2015, med nytt tak, ny kledning og nytt gulv.	KJFF, (THPK)	2014-2015	Naust: 16 000,- Egne midler (KJFF) og Fylkesmannen, totalt 16000,-
5	Restaurering av hovedhuset Haugland	Legge opp åpent elektrisk anlegg i hovedhuset. Ferdigstille sanitæranlegg. Lage nødutgang fra andre etasje.	KJFF	2014	44 000,- Egne midler (KJFF) og Fylkesmannen, beløp usikkert

9.1. Beskrivelse av utførte tiltak

1. Ny utedo, gapahuk og bål plass ved brygga

Det er satt opp et toalett i området ved flytebrygga. Etter samråd med alle parter som har forvaltningsansvar i området, ble det enighet om at man skal rive «danseplatten» som var bygget like over flytebrygga. Det ble i stedet satt opp en gapahuk/bålsted med tilhørende benker, slik at brukere har et fast sted å tenne bål. På denne måten ble det lagt til rette for at det omliggende området skjermes for uønsket bruk.

2. Bruksvann og drikkevann

Den største utfordringen for Haugland gård er å finne tilstrekkelig med ferskvann. Det skilles mellom bruksvann og drikkevann, da man har vært usikker på om vannet som kommer fra eksisterende brønn kan benyttes som drikkevann.

Ny glasfiberbrønn og komme ble innkjøpt i 2014 med midler fra fylkeskommunen. Brønnen ble restaurert med hjelp av minigraver. Dette har sikret bruksvann til hovedhuset. Det finnes også et oppkom under huset, der det også er en gammel brønn som samler opp hva som høyst sannsynlig er tilsigsvann. I 2015 har denne vært tørrlagt slik at KJFF ikke har fått tatt prøver av vannet. Men i samtale med beboer fra Hersøya, kunne han opplyse at drikkevannet ble hentet fra denne brønnen i kjelleren. KJFF vil se på muligheten for å kunne benytte dette vannet som drikkevann.

Drikkevann har til nå blitt hentet fra en elv på Rebbenesøy.

3. Informasjon

I løpet av 2013 ble det samarbeidet om å få laget informasjonstavler for området. Disse tavlene er nå ferdig. To har blitt plassert i gapahuken på Haugland, og to tavler vil bli plassert i Mikkelvika og på Bromnes. Dette vil KJFF gjøre i løpet av 2015-2016.

4. Reparasjon av bu og sjåer

Naustet i nord ble ferdigrestaurert i 2015 av KJFF, med nytt tak, ny kledning og nytt gulv.

5. Restaurering av hovedhuset Haugland

Det var tidligere innlagt strøm på Haugland, og det har vært jobbet med å få nytt elektrisk anlegg installert. Dette arbeidet ble ferdigstilt i 2014, med åpent anlegg i 2. etasje og sikring at strømforsyning til de ulike gjøremål er dimensjonert riktig. Det er installert nytt sikringskap og lagt nye kurser i hele bygget. Anlegget er godkjent av autorisert elektriker.

Det har også blitt installert rømningsvei fra 2. etasje, ved å sette inn dør ut fra 2. etasje med rampe til marka utenfor. Det er også montert et tørrtoalett i hovedhuset. I tillegg er det anlagt et rørsystem for grovvann som gjør at dette ikke slippes ut i sjøen men blir drenert i grunn. Alle disse tiltakene ble ferdigstilt i 2014.

10. Bilder

Atkomst. Flytebrygga og stien innover mot gården (bilder fra 2010) (Foto: Ishavskysten friluftsråd).

Kulturminner eller bare rot? Gamle tufter ble brukt som søppelfylling. En dunge torv forteller om tidligere tiders brenselkilde (bilder fra 2010) (Foto: Ishavskysten friluftsråd).

Mengder av tang blir liggende å råtne i fjæra. En årlig dugnad gjør stranda til et bedre sted å være (bilder fra 2010) (Foto: Ishavskysten friluftsråd).

Stell av vegetasjonen rundt kulturminner får historien fram i lyset (bilde fra 2010) (Foto: Ishavskysten friluftsråd).

Uthusene i fjæra: bua, koll-sjåen og lager-sjåen sommeren 2010 (Foto: Ishavskysten friluftsråd)

Sjøbua holder ennå mange år, men trenger reparasjon. Bilder før opprydding i 2010. (Foto: Ishavskysten friluftsråd)

F.v: Koll-sjåen, våningshuset og lager-sjåen (2010). Bua til venstre, og lager-sjåen (2010). (Foto: Ishavskysten friluftsråd)

Lager-sjåen før istandsetting (2010) (Foto: Ishavskysten friluftsråd)

Utedoen (2010) (Foto: Ishavskysten friluftsråd)

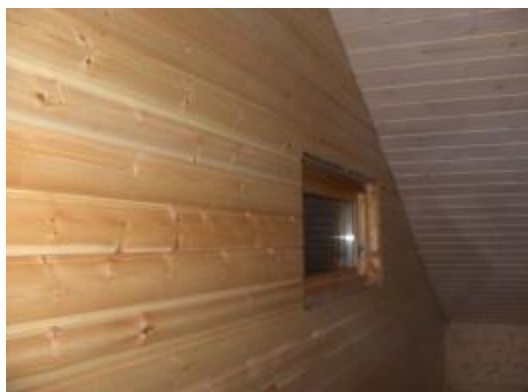
Ny panel på huset

Kjøkkenet

Frakt av materialer

Loft

Stordugnad 2011

Ryddeksjon i fjæra 2012

Ungdomshelg KJFF 2012

Ungdomshelg KJFF 2012

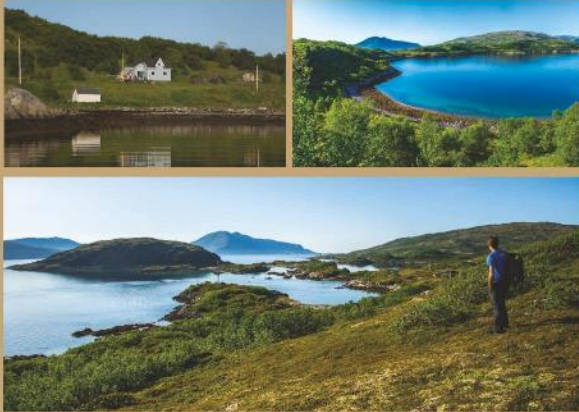

Huset etter restaurering. Foto fra 2015. (Foto: Oddrun Skjemstad)

Huset og sjøbua, ferdig restaurert. Bilde fra 2015. (Foto: Jon Pedersen)

Haugland gård

Fotografier: Tine Marie Hegelin

Haugland gård - et statlig sikra friluftsområde

Karlsøy kommune, Karlsøy jeger- og fiskerforening, og Ishavskysten friluftsråd ønsker deg velkommen til Hersøya og Haugland gård. Hersøya ligger vakkert til og er lett tilgjengelig med båt fra øyene og sundene mellom Ringvassøya, Rebbenesøya, Nordkvaløya og Grøtøya. Øya har en av regionens beste uthavner, med god dybde og godt avskjermet havn. Øya er et yndet turmål, brukt av mange og ansett som en felles allmenning. Hersøya er en del av Nordkvaløya-Rebbenesøy landskapsvernområde.

Karlsøy kommune kjøpte i 1997 eiendommen Haugland ved hjelp av statlige midler, og området ble da klassifisert som et statlig sikret friluftsområde. I 2010 fikk Ishavskysten friluftsråd i oppgave av Karlsøy kommune å utarbeide en forvaltningsplan for Haugland, slik at områdets unike landskapsverdier og friluftsmuligheter blir opprettholdt og vedlikeholdt for fremtidens generasjoner. Sammen med Karlsøy jeger- og fiskerforening driftes naturområdet Haugland som et viktig friluftsområde til befolkningen. Både i Karlsøy kommune og øvrig.

Hva er et statlig sikret friluftsområde?

Norsk friluftslivstradisjon er bygget på allemannsretten, det vil si retten til fri ferdsel og opphold i utmark. Allemannsretten er forankret i Friluftsløven. Allemannsretten blir stadig utfordret ved at utmarksområder omdisponeres til andre formål som hytte-, og boligbygging eller forskjellige næringsformål. I enkelte områder har man valgt å gi allmennhetens interesser spesiell vekt gjennom offentlig sikring. Med "sikring" av områder for friluftsliv menes at det offentlige skaffer seg rådighet over arealer ved erverv av eiendomsrett eller ved avtale om varig bruksrett (servituttavtale). Områder som sikres har som regel spesielle natur- og opplevelsesverdier, gjerne etablert etter bruk av allmennheten over tid. Statlig sikrede friluftsområder skal være tilgjengelige, attraktive og naturpregete.

Hersøya og Haugland gård er et naturområde for alle, hvor friluftsliv og naturopplevelser er prioritert. Her kan du telte, plukke bær, fiske, padle kajakk/kano, eller bare finne ro og fred. Haugland gård er verdt et besøk. Ta kontakt med Karlsøy jeger- og fiskerforening for overnattingsmuligheter. Nyt naturen og ta godt vare på den.

Velkommen til Hersøya og Haugland gård

Hersøya ligger idyllisk til i Vårgosundet, og er en del av Nordkvaløya - Rebbenesøya landskapsvernområde. På øya ligger Haugland gård, et statlig sikret friluftsområde, med overnatningsmuligheter og god ankeringsplass. Øya er et yndet friluftsområde, med et rikt plante- og fugleliv. Velkommen til Hersøya. Nyt naturen og ta godt vare på den.

Haugland gård

Gården «Haugland» ligger sørløst til i Vårgosundet med en meget god beliggenhet. Karløy kommune kjøpte i 1999 gården av Ragnar Pedersen. De var det mange tanker med utvalget i en brønn i kjelleren. Enen dør med noe hemsfisse og jakt på spesielt kjøtt. På eiendommens utmark er det en del myrmarker og her er det mange fytiske spore etter torskebakk. Øya har hatt lite vegetasjon som har stått seg til bremsel. På gårdsstuet stod hus, to naust/vedslapphus samt et lite skjal hvor det ble oppbevart hull til brensel, videre står det en fæstning og en mur etter en annen bygging på torke.

Huset var i utgangspunktet et lønnerhus med tilbygget inngangsparti. De øvrige bygningene er satt opp av råskott og gamlebratte materialer. Alle bygningene var i meget dårlig forfatning ved overtakelse.

Karløy kommune ønsket å bevare gården med bygningene, og inngikk i 1998, avtale med Karløy Jeger og Fiskeforening om leie av huset. Foreninga forpliktet seg da til å ruste opp huset, og vedlikeholde det. Karløy Jeger og Fiskeforening bygger beidstommen i sitt ungdomsleilighet. Her er store muligheter for ulike typer fiske, jakt, studier av fuglet, sjøpattedyr, planter med mer. Beidstommens framtidige bruk skal være at huset skal stå til alle som ønsker å oppleve Karløys naturlig skjønnhet.

Haugland var den første gården Jan Baalsrud var innom etter den dramatiske hendelsen i Tollefjord under 2. Verdenskrig.

Baalsrud

Den 29. mars 1943 lå båten Brattholm for anker i Tollefjord på nordvestsiden av Rebbenesøya med 12 norske motstandsfolk fra kompani Lange ombord. Mannskapet, som ble angitt og drept av overvåket av en tysk patruljebåt, gikk i land på øya og sprengte Brattholm. Men landingen ble skadet og sank, og de som var ombord måtte svømme til land. Jan Baalsrud var den eneste som overlevde. Rebber og stenet stant han på en dramatisk flukt med tyske soldater i hærene.

Baalsrud overlevde takket være utallige hjelper undersøkt som pløst ham og fikket ham videre stykke mot friheten. Han pådro seg alvorlige frostsår i føtterne underveis, og måtte blant annet dase i pulk gjennom bratt fjellterreng i Mandalen i Kjøfjord. Etter over to måneder på flukt og i skjul for okkupationsmakten kom han seg inn i Sverige i juni 1945.

Jan Baalsrud's minneromst, som ble startet i 1978, følger Baalsruds 200 km lange fluktrute, og arrangeres hver sommer over 3 dager. Med start i Tollefjord går manns gjennom kommunene Karløy, Lingen, Kjøfjord og Storjord, for den ender ved Frenkørøya, i grensen mellom Norge, Sverige og Finland.

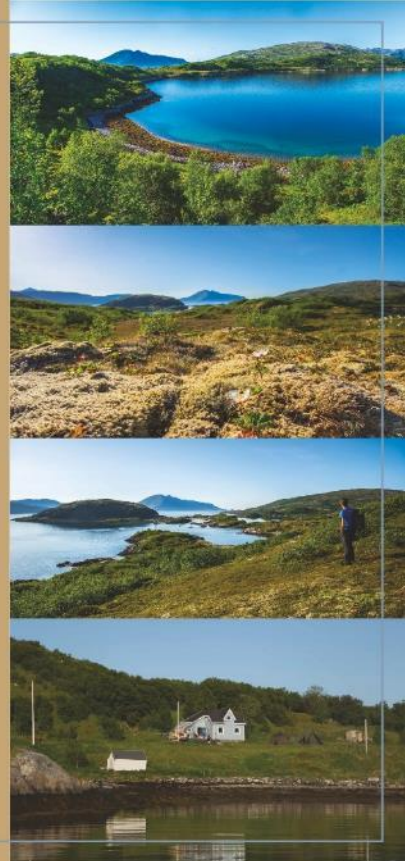
Søkk og bruk i naturen

- Telling
- Du finner brukbare tektolaster i området. Skal å lett les, og plussene seg strategisk i forhold til som det er folk i husene eller skole.
- Overnatting på Haugland gård
- To kontakt med Karløy Jeger og Fiskeforening for nærmeere info
- Lønn
- To med deg det du trenger av vann.
- Brensel
- Base-og på primus. Lite eller ingen røkt å finne her.

Turmuligheter

Finns det et godt utgangspunkt for friluftsliv for store og små, med fjellstier, utmarksfelt og bærplukking. Området er utvalgt til utforskning per leie og kjøkk. Ikke minst er Vårgosundet en opplevelse når strømmen går stille.

- Advarsel
- Advarsel til huset på Haugland er med båt fra Mikkelvika i Skjellfjorden eller fra Bromnes på Rebbenesøya.
- Respekter dyrelivet.
- Vær varsomhet og respekt for øyas arter.
- Spesielt i helkøperunden for sjøfugl.

Infotavle som er satt opp ved Haugland gård, ved Mikkelvika og på Bromnes.

11. Aktuelle dokumenter

Angående eiendommene Haugland på Hersøya i Karlsøy kommune. Brev fra Karlsøy jeger – og fiskerforening 12.12.01

FOR 2004-06-04 nr 848: Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 7, Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde, Karlsøy kommune, Troms.
<http://www.lovdatab.no/for/lf/mv/xv-20040604-0848.html#1>

Hauge A. og T. 2003: *Jan Baalsrud og de som hjalp han til friheten.*

Hersøya i Vargsundet - Viktig uthavn for båtfriluftslivet. Ishavskysten friluftsråd 2009

Karlsøy kommunestyres vedtak 16.12.09, sak nr. 78/09 (09/01224)

Kulturminnessøk, www.kulturminnesok.no (hentet 12.10.2015)

Larsen B.H. og Wergeland Krog O. M. 2007 *Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde i Karlsøy kommune, Troms. Kulturlandskap og vegetasjon. Miljøfaglig utredning rapport 2007:61*

LOV 1957-06-28 nr 16: Lov om friluftslivet [friluftsløven]. Lovdata.no

Melby, M.W. 2007. *Landskapsanalyse Nordkvaløya – Rebbenesøya LVO i Karlsøy kommune i Troms fylke. Miljøfaglig utredning rapport 2007. 31.*

Møller, Jakob og Fredriksen, Per Tore *Kvartærgeologisk vurdering av Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde. 2007*

Naturbase.no

Nordkvaløya – Rebbenesøya landskapsvernområde. Registrering av kulturminner og kulturmiljø. Befaringsrapport fra Troms fylkeskommune 2008

12. Vedlegg

- Vedlegg 1:** Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 7, Nordkvaløya–Rebbernesøya landskapsvernområde, Karlsøy kommune, Troms. (lovadata.no, hentet i november 2015)

Vedlegg 1.

2.11.2015 Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 7, Nordkvaløya–Rebbenesøya landskapsvernområde, Karlsøy kommune, Troms - ...

Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 7, Nordkvaløya–Rebbenesøya landskapsvernområde, Karlsøy kommune, Troms.

Dato	FOR-2004-06-04-848
Publisert	II 2004 hefte 3
Ikraftttredelse	04.06.2004
Sist endret	FOR-2013-06-05-772
Endrer	
Gjelder for	Karlsøy kommune, Troms.
Hjemmel	LOV-1970-06-19-63-§5, LOV-1970-06-19-63-§6, LOV-1970-06-19-63-§21, LOV-1970-06-19-63-§22, LOV-1970-06-19-63-§23 jf LOV-2009-06-19-100-§77
Kunngjort	17.06.2004
Rettet	
Korttittel	Forskr. Nordkvaløya–Rebbenesøya landskapsvernomr.

Fastsatt ved kgl.res. 4. juni 2004 med hjemmel i lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 5, jf. § 6 og § 21, § 22 og § 23. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret ved forskrift 5 juni 2013 nr. 772.

§ 1. Avgrensning

Landskapsvernområdet berører følgende gnr./bnr. i Karlsøy kommune:

16/1, 16/2, 16/3, 16/4, 16/5, 16/6, 16/7, 16/8, 16/9, 16/10, 16/11, 16/12, 17/1, 17/2, 17/5, 18/1, 18/2, 19/4, 20/1, 21/1, 21/2, 22/1, 22/2, 22/3, 22/4, 23/1, 23/2, 23/3, 24/1, 24/2, 24/3, 24/4, 25/1, 25/2, 25/3, 25/4, 25/5, 25/6, 25/7, 25/8, 25/9, 25/10, 26/1, 26/2, 26/3, 26/4, 26/5, 26/6, 26/7, 26/8, 26/9, 26/10, 26/11, 27/1, 27/2, 27/3, 27/4, 27/5, 27/6, 27/7, 27/8, 27/9, 27/10, 27/11, 27/12, 27/13, 27/14, 27/15, 27/16, 27/17, 28/1, 28/2, 28/3, 29/1, 29/2, 29/3, 29/4, 29/5, 29/6, 29/7, 29/8, 29/9, 29/10, 29/11, 30/1 og 31/1.

Verneområdet dekker et areal på 286 193 dekar, hvorav 146 391 er sjøareal. Grensene for verneområdet framgår av kart i målestokk 1:100 000, datert Miljøverndepartementet mai 2004. De nøyaktige grensene for verneområdet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Forskriften med kart oppbevares i Karlsøy kommune, hos Fylkesmannen i Troms, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

0 Endret ved forskrift 5 juni 2013 nr. 772.

§ 2. Formål

Formålet med vernet er å bevare et større, sammenhengende kystområde som er representativt for kystnaturen i Troms. Området har godt utviklede kvartærgeologiske landskapselementer og spor av rike kulturtradisjoner helt fra steinalder og frem til i dag.

§ 3. Vernebestemmelser

For landskapsvernområdet gjelder følgende bestemmelser:

1. Det må ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Eksempler på dette er: oppføring av nye bygninger, anlegg og varige og midlertidige innretninger, opplag av båter, hensetting av campingvogner, brakker o.l., fremføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og planering av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende. Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig.
2. Motorferdsel på land er forbudt. Start og landing med luftfartøy er forbudt.

§ 4. *Generelle unntak*

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og rednings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.
2. Vanlig jordbruksdrift på tidligere utnyttede jordbruksarealer, herunder åkerbruk, slått og motorferdsel i forbindelse med dette.
3. Reindriftsnæringens bruk av Rebbernesøya til flytting, opphold og beite for rein og motorferdsel i forbindelse med reindriftsutøvelse på frossen, snødekt mark.
4.
 - a. Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og telekabler. Bruk av motorisert transport krever egen tillatelse jf. § 5, nr. 1.
 - b. Nødvendig istandsetting ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
 - c. Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet. Bruk av motorisert transport krever egen tillatelse jf. § 5, nr. 1.
5. Vedlikehold av tidligere opptatte grøfteavløp som drenerer jord- og skogbruksarealer etter at forvaltningsmyndigheten er varslet.
6. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg og nødvendig motorferdsel i forbindelse med dette arbeidet.
7. Vedlikehold av eksisterende vannkummer og vannledninger.
8. Motorferdsel på innmark og langs eksisterende veier.
9. Vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg.

Bestemmelsene i § 3, nr. 1 er ikke til hinder for:

10. Beiting. Direktoratet for naturforvaltning kan av hensyn til verneformålet ved forskrift regulere beitetrykket i hele eller deler av området, med unntak for reinbeite.
11. Opplag av båt på fast plass til eget bruk for grunneier.
12. Uttak av trevirke til brensel, staur o.l. til bruk på stedet.
13. Vedlikehold av eksisterende gjerder.
14. Høsting av tang etter gjeldende lover og forskrifter.

§ 5. *Eventuelle unntak etter søknad*

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 4, nr. 4 a og c.
2. Motorferdsel i forbindelse med vedkjøring.
3. Nydyrking i områder der dette ikke vil forringe verneverdiene vesentlig.

4. Oppføring av nye bygninger, gjerder og andre innretninger som er nødvendig for utøvelse av jordbruk og reindrift i området.
5. Oppføring av hytter og andre bygninger i samsvar med forvaltningsplan, i områder der dette ikke vil forringe verneverdien vesentlig. Det kan stilles krav til utformingen av nye bygninger.
6. Havbruksvirksomhet dersom det ikke strider mot formålet med vernet.
7. Oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket.
8. Etablering av fortøyningsfester for fiskeredskaper og båter.
9. Oppgradering av kraftledninger som ikke faller inn under § 4, nr. 4 c.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med verneformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan, som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltak. Forvaltningsplan skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 7. Generelle dispensasjonsregler

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser, for arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i spesielle tilfeller dersom det ikke strider mot formålet med vernet.

§ 8. Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

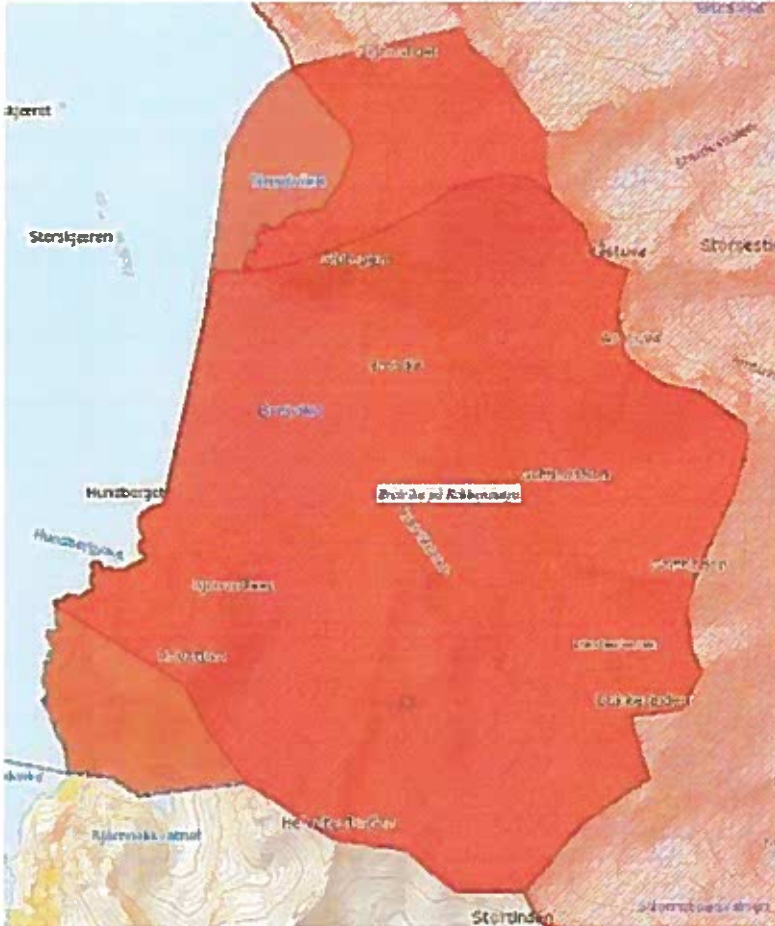
§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

1. BREIVIKA PÅ REBBENESØYA

Områdetype: UO - Utfartsområde

Verdi: A

Figur 2. Kart fra verdikartleggingen: Breivika på Rebbenesøya. Kart: Ishavskysten friluftsråd.

Beskrivelse:

Breivika er en kilometerlang sandstrand omgitt av frodige fjellsider og høye fjell. Stranda er omtalt som en av de fineste strendene i Troms, men ligger utilgjengelig. Breivika er likevel et populært utfartsmål for padlere og folk i fritidsbåter, som bader, fyrer bål eller teller i området. Det går ikke veg hit, men det er også nokså vanlig å ta seg over fjellområdene til Breivika fra Rebbenesbotn i sørøst eller fra veiens høyeste punkt før den går ned til Løksfjorden. De fleste som drar hit, tar med telt og sovepose og blir helga over. Stranda Nordvika nord for Breivika blir også brukt av padlere og båtfolk. Store deler av avgrenset område er vernet som naturreservat ("Breivika naturreservat"), og ligger også inne i Nordkvaløy - Rebbenesøy landskapsvernområde. Formålet med fredningen er å "bevare et særpreget område på ytterkysten med godt utformete kvartærgeologiske forekomster med et stort sanddynefelt og lokalmorener". Området har et rikt og verneverdig planteliv. I området er det registrert tufter helt tilbake til yngre steinalder, en gårdshaug fra

overgangen mellomalder-reformasjonen og også nyere gammetufter. I 1900 bodde det hele fire familier i Breivika. I dag besøkes stedet stort sett av båtfolk, kajakkpadlere, turgåere, reineiere, jegere og fiskere. Det er Karlsøy jeger- og fiskeforening som forvalter småviltjakta i området fra kommunegrensen til Tromsø og nordover langs de vestvendte fjellsidene som vetter mot havet og Breivika.

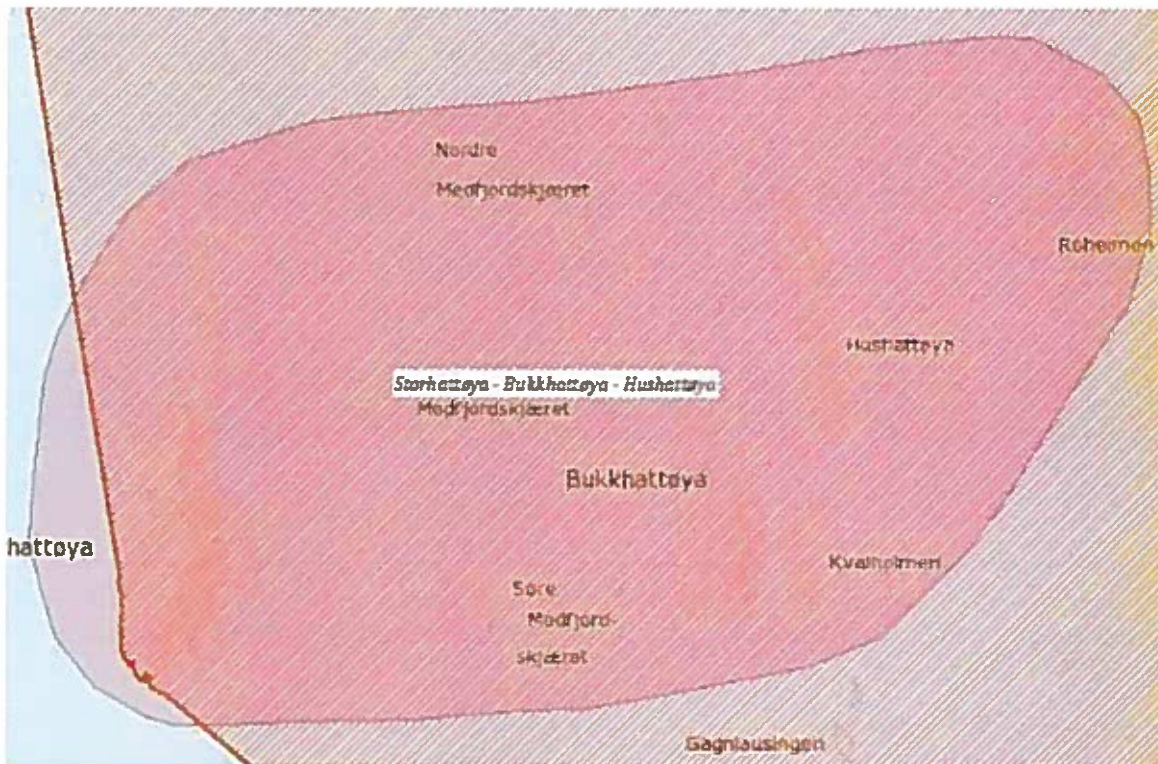
2. STORHATTØYA - BUKKHATTØYA - HUSHATTØYA

Områdetype: UO - Utfartsområde

Verdi: C

Beskrivelse:

Hattøyene besøkes av og til av både padlere og båtfolk, først og fremst sommerstid. Nordvestsiden av Hushattøya er en av de vanligste landstigningsplassene i området. Her finner man en smal kanal som ender i en liten sandstrand. Alternativ finnes på sørøstsiden, med en mindre og brattere steinstrand. Mellom Hushattøya og Kvalholmen i sør ligger en liten navnløs holme, med sandstrand i nord som egner seg godt for telting. Storhattøya i vest besøkes også, og besøkene går gjerne opp til toppen på 121 moh der det finnes en steinhaul til varde og trestolpe. For padlere er dette et område der kun mer erfarne padlere kommer til, og padler gjennom eller tar i land for korte eller lengre stunder. Området ligger langt ute til havs og anbefales ikke for annet enn eksperter.

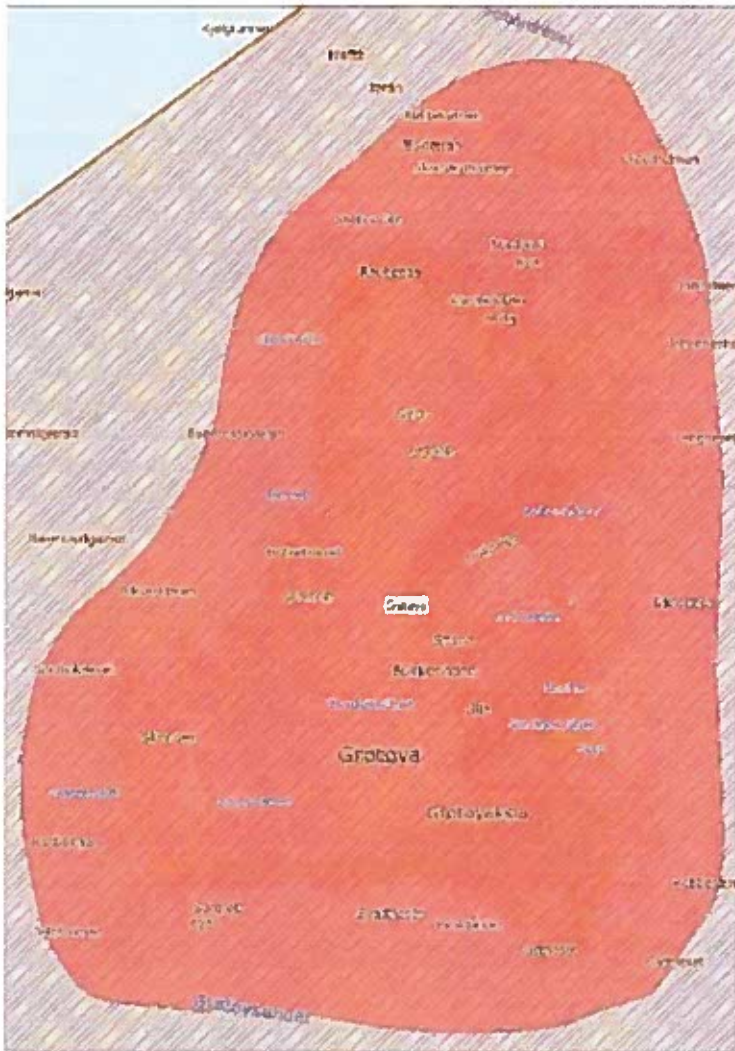

Figur 3. Kart fra verdikartleggingen: Storhattøya - Bukkhattøya - Hushattøya. Kart: Ishavskysten friluftsråd.

3. GRØTØYA

Områdetype: UO - Ulfartsområde

Verdi: B

Figur 4. Kart fra vendikartleggingen: Grøtøya. Kart: Ishavskysten friluftsråd.

Beskrivelse:

Hele Grøtøya er en del av Nordkvaløya - Rebbenesøya landskapsvernområde, og ble vernet i 2004. Den eneste fastboende innenfor landskapsvernområdet er lokalisert på Nordgrøtøya. To vindturbiner dekker opp strømforbruket på stedet. Ei hytte ligger innerst i Kobbvågen. Grøtøya besøkes av fastboende, hytteeiere og folk i motor-, seilbåter og kajakk.

Frilufsaktiviteten av besøkene er stort sett begrenset til sommeren, med turgåing, padling, jakt og fiske som de viktigste aktivitetene. De mest brukte områdene ved Grøtøya er havområdene rundt, noen attraktive landstigningsplasser for båtfolk og padlere og en del fjellområder i sør samt en del småøyer i nord. Ved Sørgrøtøya er det vanlig å overnatte i telt, før turen fortsetter videre nordover eller tilbake sørover. På gresslettene ved Sørgrøtøya står skjelettet av en lavvo, med bare stokkene og uten duk eller bord rundt. Det er vanlig å gå med båt eller padle både øst og vest for Grøtøya. Strendene ved Sørgrøtøya i sør, Rikkesjæran (kalt Liv Sortland-stranda blant lokale padlere) eller Sandvika (også kalt Millennium-stranda eller Bursdagsstranda blant lokale padlere) i vest, og Nordgrøtøya i nord er nokså mye brukt som padlemål av padlemiljøet i Tromsø og Karlsøy. Tromsø havpadleklubb sin populære og tradisjonelle pinsetur arrangeres årlig til

området (alternative mål for pinseturen er Nordkvaløya eller Hersøya, avhengig av værforholdene). Det hender også at folk legger til i sør og går tur opp til Grøtøyaksla (545 moh), Lille Bukketind (535 moh) og Store Bukketind (577 moh). På land jaktes det på lirype, delvis fjellrype og orrfugl. Tilknyttet fjæra og sjøen jaktes grågås, laksand og siland, delvis stokkand, og spredte forekomster av jaktbare vadere. Jakta utføres privat på private eiendommer. Sjøfiske er godt i sundene rundt øya, med godt fiske på torsk, sei og kveite.

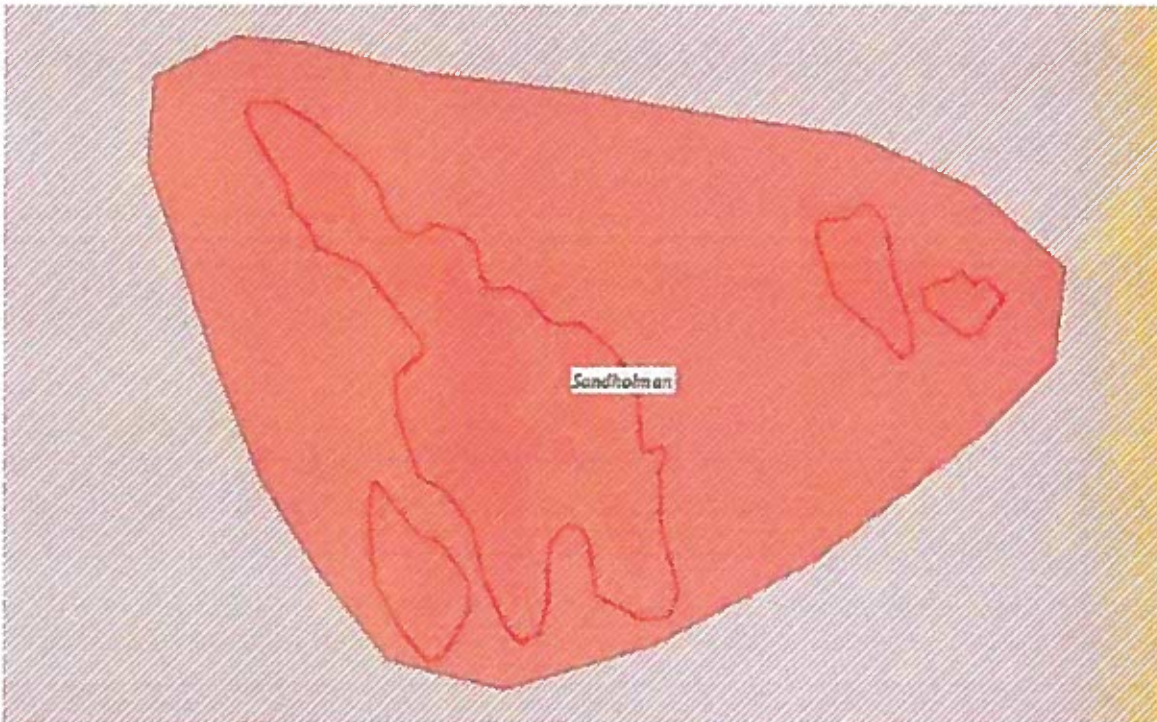
4. SANDHOLMAN

Områdetype: UO - Utfartsområde

Verdi: B

Beskrivelse:

Sandholmen er en lav holme midt i Ytre Andamsfjorden, med grunne sandbukter mot sør og frodige rabber mot nord. Hit kommer båtfolk og padlere fra Mikkelvika eller Skarsfjorden. Dette er første egnede landingsplassen etter Engvik på Rebbenesøy som ikke er eksponert for vestaværet. Her er flere fine teltplasser og folk overnatter gjerne før de fortsetter turen. Sandholmen er en del av Nordkvaløya - Rebbenesøya landskapsvernområde, og ble vernet i 2004.

Figur 5. Kart fra vertikartleggingen: Sandholman. Kart: Ishavskysten friluftsråd

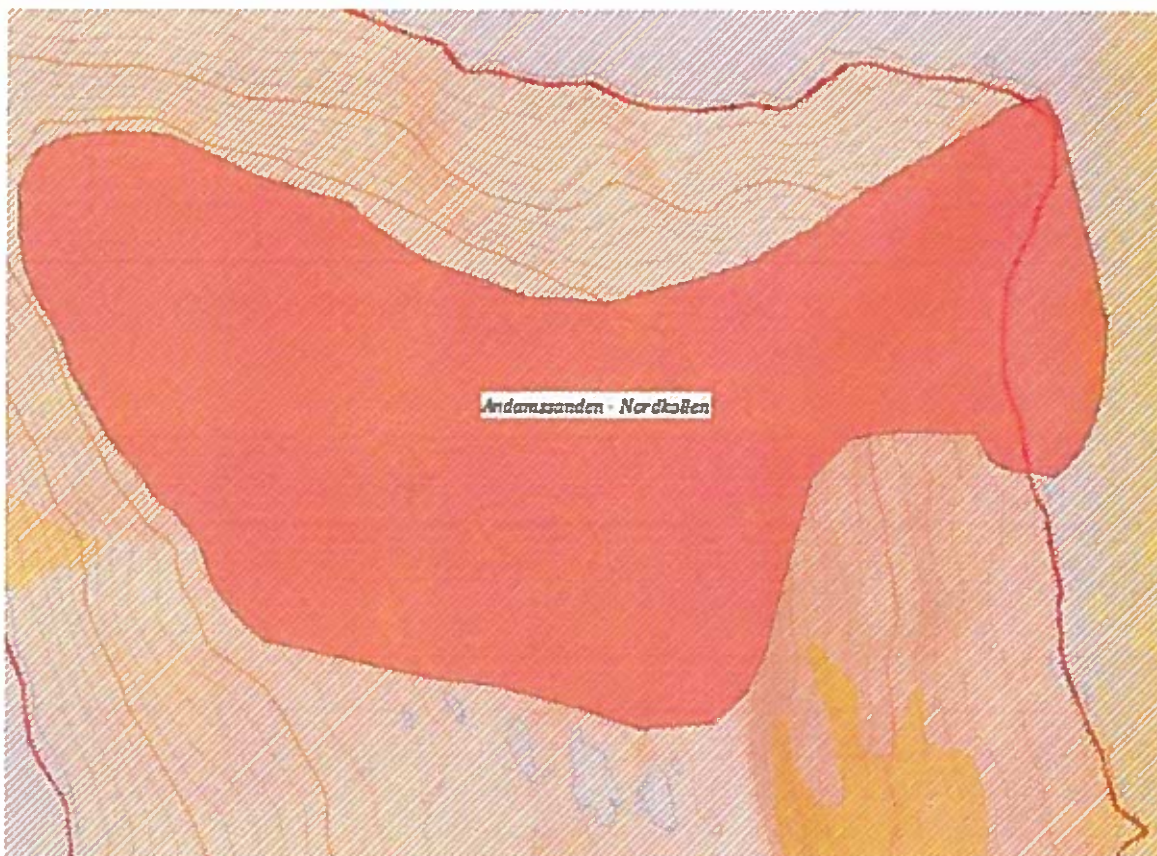
5. ANDAMSSANDEN - NORDKOLLEN

Områdetype: UO - Utfartsområde

Verdi: B

Beskrivelse:

Andamssanden nordøst på øya Anddammen er en kritthvit strand og et populært utfartssted for båtfolk og kajakkpadlere. Her er det vanlig å slå opp sitt telt for overnatting. Nordkollen (313 moh) ligger vest for stranden, og får av og til besøk i forbindelse med turer til Andamssanden. Det jaktes noe elg i området. Anddammen er en del av Nordkvaløya - Rebbenesøya landskapsvernområde, og ble vernet i 2004.

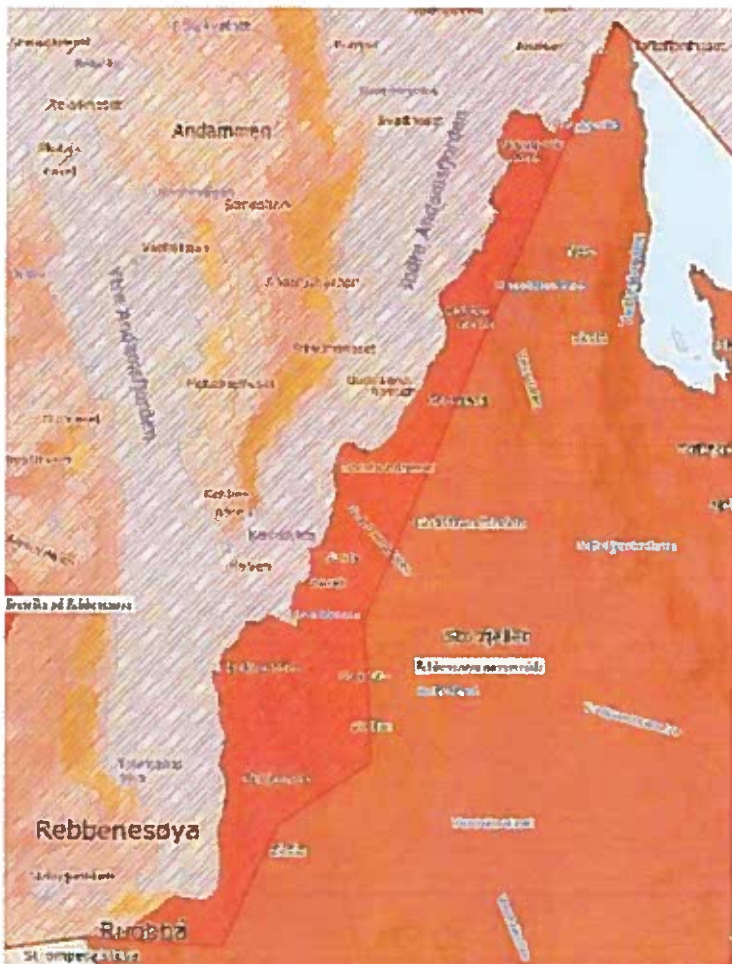

Figur 6. Kart fra verdikartleggingen: Andamssanden - Nordkollen. Kart: Ishavskysten friluftsråd.

6. REBBENESØYA NÆROMRÅDE

Områdetype: NT - Nærturterreng

Verdi: A

Figur 7. Kart fra verdikartleggingen: Rebbenesøya nærområde. *Noter at bare en mindre del av avgrenset område er inkludert i landskapsvernområdet. Kart: Ishavskysten friluftsråd.*

Beskrivelse:

Rebbenesøy i Tromsø og Karlsøy kommuner har totalt ca. 65 fastboende. Det går ferge til Bromnes i nord fra Mikkelvika på Ringvassøy. Fra Bromnes til Toftefjorden går en merket turløype. Det jaktes elg og småvilt i området, og fiskes i flere vann i området. Jakt og fiske gjøres i hovedsak av grunneiere og andre lokale. Storfjellet (432 moh) er et attraktivt turmål i området. Området fungerer først og fremst som et nærturområde for de fastboende, samt eiere av fritidsboligene og hyttene på øya. Friluftsområdene brukes også en god del av de mange besøkere som bruker Rebbenesøya som utfartssted, og ankommer i fritidsbåt eller kajakk. En del tilreisende kommer også med bil med ferga, både norske og utenlandske turister. De vanligste fritidsaktivitetene på øya er turgåing og fiske. Folk nyter den flotte naturen med alt fra idylliske hvite sandstrender til stupbratte fjell, tar bilder, kikker på fugler og planter. I Toftefjorden står en minnebauta til minne av mannskapet ombord på M/K Bratholm som ble angrepet av tyskerne under krigen i 1943. Den eneste som klarte å flykte var Jan Baalsrud, som flyktet og overlevde takket være utallige hjelpere underveis som pleiet ham og fraktet ham videre stykke for stykke til Sverige. I Toftefjorden starter den årlige Baalsrudmarsjen.

Kommentar: *Noter at bare en mindre del av avgrenset område er inkludert i landskapsvernområdet, og at det er områdene nært bebyggelsen som i hovedsak gitt området sin verdi.*

7. HERSØYA

Områdetype: UO - Utfartsområde

Verdi: B

Figur 8. Kart fra verdikartleggingen. Hersøya. Kart: Ishavskysten friluftsråd

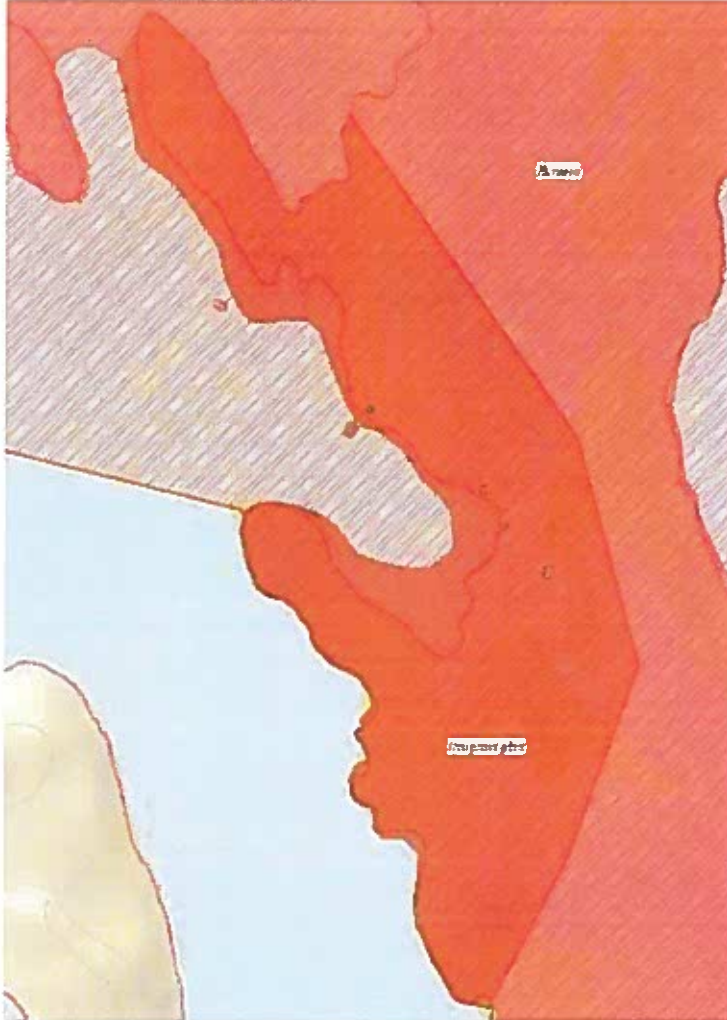
Beskrivelse:

Hersøya er en del av Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde som ble vernet i 2004. Til forskjell fra de andre områdene i landskapsvernområdet er terrenget på Hersøya slakt og vennlig uten de sterke kontrastene og dramatiske fjell. Øya ligger sentralt plassert for båtfolk, mellom Rebbernesøya, Ringvassøya, Grøtøya og Nordkvaløya. Nordsiden av Hersøya, ved Sandvika, er et mye brukt padlemål med lettligjengelige fjæreområder og sandstrender. Her er det vanlig å overnatte i telt, og det arrangeres en populær tradisjonell pinsetur til området av Tromsø havpadleklubb. Alternative mål for pinseturen er Nordkvaløya eller Grøtøya, avhengig av værforholdene. Det er flere andre plasser rundt Hersøya der folk tar i land med kajakk og fritidsbåt, for å gå turer og spise nistepakken. Hersøya er en nokså lav øy med lettligjengelige topper på 226 moh og 241 moh, som ofte besøkes i forbindelse med båt- og kajakturer til øya.

8. HAUGLAND GÅRD

Områdetype: UO - Utfartsområde

Verdi: A

Beskrivelse:

Haugland gård på Hersøya er en fraflyttet fiskarbonddegård sørvest på Hersøya, og er i dag en kommunal eiendom og et statlig sikret friluftsområde med forvaltningsplan. Hovedhuset på gården leies ut, og besøkene ankommer med fritidsbåt eller kajakk. Karlsøy jeger- og fiskeforening (KJFF), Tromsø havpadleklubb, Tromsø båtforening og Hansnes båtforening er alle viktige brukere og bidragsytere til gården. KJFF har ansvar for vedlikehold av gården, og har totalrenovert hovedhuset med ny kledning, nye vinduer og nytt tak, samt innlagt strøm og toalett. Gården har også fått omfattende opprydding og oppussing av nevnte foreninger. Tilknyttet gården finnes en flytebrygge, sjøbu, tre naust/sjåer, brønn, grillplass, en eldre utedo og flere kulturminner som tuffer, veier, murer, gamle fortøyningspæler, to støer, spor etter torvtaking i myrområdene og ryddingsrøyser tilknyttet gamle jorder. Folkene på Haugland var for øvrig de første som hjalp Baalsrud videre i sin flukt etter at M/S "Bratholm" ble skutt i senk i Toftefjord 1943.

Figur 9. Kart fra verdikartleggingen: Haugland gård. Kart: Ishavskysten friluftsråd.

(530 moh) er blant de navngitte fjellene på Nordkvaløya, som besøkes av og til. Tromsø havpadleklubb sin populære og tradisjonelle pinsetur arrangeres årlig til området (alternative mål for pinseturen er Grøtøya eller Hersøya, avhengig av værforholdene). Med i avgrensingen er også Flatværet i nord samt Måsværet i vest. Flatværet er et populært stoppested for folk i fritidsbåter og kajakkpadlere. Flatværet har i nyere tid vært det viktigste egg- og dunvær i området, og det var derfor fredlyst. Her er i alt 52 grasgrodde holmer, med Heimeværet som den største. Hele Flatværet er i dag naturreservat, og området har særlig betydning for sjøfugl. Store Måsvær består av Store og Lille Måsværet, samt en masse lave holmer og skjær på nord- og østsida av hovedøya. Mellom holmene er det store grunne områder. Her trives båtfolk i motorbåt, seilbåt og kajakk som beveger seg på kryss og tvers i været, eller tar i land for eksempel i nord ved Moltebæmeset. Hamna vest på Store Måsvær brukes som ankrings- og overnattingssted av fritidsbåter, både med motor og seil. På hovedøya tar besøkene små rusleturer, og teller hvis værmeldinga er enig i at det er en god ide. Sør på Lille Måsværet ligger en gammel gård, som i dag fungerer som fritidsbolig. Måsvær er hekkeområde for mange arter sjøfugl og var fredlyst som egg- og dunvær fram til 1982. Området ligger i Måsvær naturreservat, som består av Store Måsvær, nordlige del av Lille Måsvær og en mengde mindre holmer og skjær. Naturreservatet er omkranset av Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde.

Verdisettingskriterier

Verdsettingen gjøres ved hjelp av et sett med verdsettingskriterier der ulike kriterier vektet fra 1 til 5. Tabellen nede viser verdsettingskriteriene som er lagt til grunn for den endelige verdien. Det er de sju første kriteriene som i hovedsak styrer hvilken verdi som settes på områdene. De resterende fem kriteriene er i hovedsak støttende i helhetsvurderingen av områdene (generell høy/middels/lav skåre). Se veilederen² for mer informasjon.

	Områdenavn	Verdsettingskriterier													VERDI
		Bruktrekvens	Regionale og nasjonale brukere	Opplevelseskvaliteter	Symbolverdi	Funksjon	Egnethet	Tilrettelegging	Kunnskapsverdier	Inngrep	Utstrekning	Potensiell bruk	Tilgjengelighet	Lydmiljø	
1	Brevika på Rebbernesøya	3	3	4	5	1	3	1	2	5	5	1	2	5	A
2	Storhattøya - Bukkhattøya -	1	3	3	2	1	1	1	2	5	5	1	1	5	C
3	Grøtøya	2	3	3	3	1	3	1	2	5	5	1	1	5	B
4	Sandholman	2	3	3	2	1	3	1	2	5	5	1	1	5	B
5	Andamssanden - Nordkollen	2	3	3	2	1	2	1	2	5	5	1	1	5	B
6	Rebbernesøya nærområde	4	3	4	4	1	3	2	3	3	5	2	4	4	A
7	Hersøya	3	3	3	3	1	2	2	2	4	5	2	2	5	B
8	Haugland gård	4	4	4	5	2	3	4	4	2	5	4	2	5	A
9	Nordkvaløya, Måsværet og Flatværet	4	5	4	4	1	3	2	2	4	5	1	2	5	A

Tabell 1. Tabellen viser avgrensede områder i landskapsvernområdet og de verdsettingskriteriene som er lagt til grunn for den endelige verdien.

² Miljødirektoratet. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. M98-2013.

Norges nasjonalparker

Tekst om nasjonalparken, naturreservatet eller landskapsvernområdet. besøkssenter, verneområde- eller nasjonalparkstyre eller landsby.

Kontaktinformasjon Norges nasjonalparker

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no
Nett: www.miljodirektoratet.no
Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010, Trondheim